

MOSKVA, 27. avg. (TASS)
V Moskvi so danes sporo-
li, da je bil prvi sekretar C
KP Českoslovaške Gustav H
sak odlikovan z najvišji
sovjetskim odlikovanjem. D
bil je red Lenina.

Že septembra za šolnike drugače

Ukrepi so bili potrebni, da bi izboljšali kvalifikacijsko sestavo učnega osebja

BEOGRAD, 27. avg. (Tanjug). Osnovne in srednje šole bodo v novem šolskem letu zalede na kadrovske težave, ki se porajajo sprito počasnega reševanja materialnega položaja prosvetnih delavcev in novih predpisov o obveznih strokovnih kvalifikacijah.

Od 1. septembra namreč učitelji ne bodo več mogli imeti predmetnega pouka v osnovnih šolah, ki so v srednjih šolah pa ne bodo mogli več poučevati predavatelji brez visoke izobrazbe. Samo strokovnim učiteljem, učiteljem za telesno in glasbeno vzgojo v osnovnih šolah so dali prilagoditve, da si v letu dni pridobijo višjo strokovno izobrazbo.

Učiteljem, ki nimajo dovolj strokovnih kvalifikacij, pušča zakon dovolj časa, da študirajo in si pridobijo ustrezne diplome, tako da se mnogim med njimi ni bati, da bi morali zapustiti delovno mesto. Precej pa je tistih, ki se bodo morali odpovedati delovnemu mestu, ker jim iz raznih razlogov ni uspelo, da bi se pravočasno prekvalificirali ali si našli kako drugo zaposlitev.

Ostri ukrepi so bili nujno potrebni, zato da bi se na poslednji zbirali neugodna kvalifikacijska sestava predavateljev. To pa se ne pomeni, da bodo povsod ustrezno ukrepili. Mnogim šolam manjka predavateljev, posebno za matematiko, fiziko in za nekatere druge predmete.

»Djerdap« ni ogrožen

KLAĐOVO, 27. avg. (Tanjug). Danava je v zadnjih dneh precej narasla, vendar graditeljem hidroelektrarne še ne grozi nevarnost.

Na področju zveznega hidroenergetičnega zavoda so nedavno pri postaji Oršavi, v neposredni bližini gradbišča, namerni protok 3.500 kubičnih metrov na sekundo. Predvidevajo, da se bo do 2. septembra preteklo še podvojilo, vendar graditelji tudi tedaj ne bodo ogroženi.

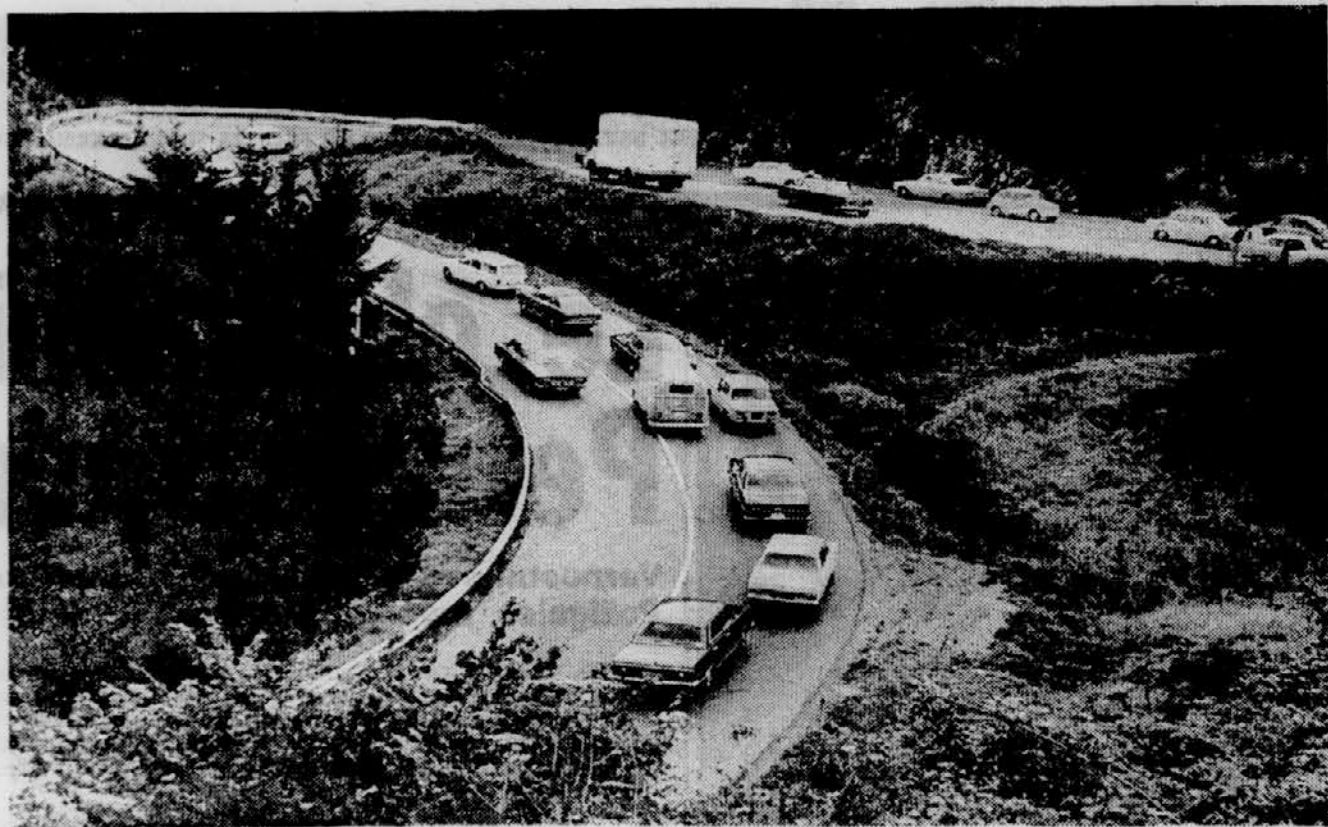
Strokovne šole si ne morejo obetati, da si bodo pridobile znanje in druge strokovne njake, ki so v gospodarstvu bolj nagrajevani. Doslej so zato te predmete v strokovnih šolah poučevali predavatelji, ki niso končali študija ali ki so imeli le višjo strokovno izobrazbo. Z uveljavljanjem novih predpisov pa tudi to ne bo več izhod iz težavnega položaja v prosveti, kar zadeva strokovne moči.

Težave so še večje zato, ker je med polletnimi poizvedbami določeno število vzgojiteljev dalo slovo prosvetni stroki in si poiskalo bolj plačana delovna mesta.

O neugodnem položaju prosvetnih delavcev govori tudi podatek, da so bili leta 1968 na jugoslovanski lestvici osebnih dohodkov učitelji in vzgojitelji v osnovnih šolah na 48. mestu, tisti v srednjih šolah pa na 24. mestu.

Še pred petimi leti so bili v ugodnejšem položaju, saj so bili na primer profesorji na srednjih šolah po osebnih dohodkih na osmem mestu. V Sloveniji so prosvetni delavci razmeroma najbolj nagrajevani, in vendar so njihovi prihodki za 25 odstotkov nižji od osebnih dohodkov delavcev z enakimi kvalifikacijami v drugih panogah gospodarskih in družbenih dejavnosti. Na Hrvaškem so ugotovili, da bi morali zagotoviti 250 milijonov dinarjev, če bi hoteli uskladiti osebnih dohodkov prosvetnih delavcev z osebnimi dohodki ustreznih kategorij zaposlenih.

Delež izobraževanja v narodnem dohodku zelo počasi narasča (od 5,1% leta 1963 na 5,3% leta 1968), kar ne daje realnih možnosti za izboljšanje materialnega položaja prosvetarjev.

VERE ME VPLIVA — Po naših cestah se še vedno vijejo kolone vozil proti morju

Foto: S. Busić

Naš turizem

Tu in tam pomanjkljivosti

Inspektorji: turistično gospodarstvo na splošno dobro pripravljeno na sezono

BEOGRAD, 27. avg. (Tanjug). Inspeksijske službe zahtevajo, da se na splošno delovno organizacijo in drugi sodelavci v turističnem gospodarstvu dobro pripravijo na letošnjo sezono. Seveda so še pomanjkljivosti, ki pa niso takšne, da bi lahko resneje vplivale na nadaljnji razvoj turističnega prometa v Jugoslaviji.

Največ pripomb inspektorjev leti na hotele. Precej hotelov, kot na primer »Kristal« v Umagu, »Mutilo« v Medulinu in drugih niso pravočasno končali, drugi kot na primer »Neptun« v Dubrovniku, »Galeb« v Poreču itd. pa so sprejeli prve goste, še preden so bila vsa dela opravljena. Naglica pri gradnji je kriva tudi za številne pomanjkljivosti, najpogostejše so nefunkcionalne kuhinje in sanitarni prostori. Napeljava niso solidno opravljene itd. Zaradi tega so morali nekateri hoteli »Internacional« v Crikvenici in »Park« v Rovinju — opraviti nekatere popravila.

Ugotovili so tudi, da so med letošnjo sezono prebivali mnogi turisti v takih hotelih, ki bi jih že zdavnaj morali temeljito prenoviti. Inspektorji so zlasti opazili, da mnoga zasebna gostišča niso urejena v skladu s higienskimi predpisi, v večini pa so bili na magistralni Zadar-Senj, v Padi, Prijeznu in še nekaterih drugih krajih pa kuhinje in sanitarni prostori ne ustrezajo niti minimalnim pogojem.

Letos se je znova pripetilo, da nekateri gostje niso dobili primernih sob, čeprav so jih pravočasno rezervirali. Tako je gostinsko podjetje »Medulinska riviera« pri Pulju poslalo skupno francoskih turistov v nedokončani hotel »Mutilo« namesto v komfortni »Medulina«.

Gostje, ki so se prijavili za hotel »Kristal« v Umagu, so se morali zadovoljiti z bungalovi, hotelsko podjetje »Vreda« v Pulju pa je goste razmestilo celo po zasebnih sobah. Kot so ugotovili inspektorji, pa so nekaterim gostom nudili tudi manj kakovostne storitve.

»Lepotica« ne more sprejeti vseh
MRKONJIC GRAD, 27. avg. (Tanjug). Jezero Balkana pri Mrkonjiću gradu je bilo julija

steje so nefunkcionalne kuhinje in sanitarni prostori. Napeljava niso solidno opravljene itd. Zaradi tega so morali nekateri hoteli »Internacional« v Crikvenici in »Park« v Rovinju — opraviti nekatere popravila.

Ugotovili so tudi, da so med letošnjo sezono prebivali mnogi turisti v takih hotelih, ki bi jih že zdavnaj morali temeljito prenoviti. Inspektorji so zlasti opazili, da mnoga zasebna gostišča niso urejena v skladu s higienskimi predpisi, v večini pa so bili na magistralni Zadar-Senj, v Padi, Prijeznu in še nekaterih drugih krajih pa kuhinje in sanitarni prostori ne ustrezajo niti minimalnim pogojem.

Letos se je znova pripetilo, da nekateri gostje niso dobili primernih sob, čeprav so jih pravočasno rezervirali. Tako je gostinsko podjetje »Medulinska riviera« pri Pulju poslalo skupno francoskih turistov v nedokončani hotel »Mutilo« namesto v komfortni »Medulina«.

Gostje, ki so se prijavili za hotel »Kristal« v Umagu, so se morali zadovoljiti z bungalovi, hotelsko podjetje »Vreda« v Pulju pa je goste razmestilo celo po zasebnih sobah. Kot so ugotovili inspektorji, pa so nekaterim gostom nudili tudi manj kakovostne storitve.

»Lepotica« ne more sprejeti vseh
MRKONJIC GRAD, 27. avg. (Tanjug). Jezero Balkana pri Mrkonjiću gradu je bilo julija

in avgusta prepolno domaćih in tujih gostov. Zanimanje za to privlačno turistično in rekreacijsko točko, ki jo imenujejo tudi »leptična Bosanske krajine«, letos ni naraslo, tako da letos niso mogli sprejeti več turistov, ki so želeli tam preživeti svoj oddih.

Novi »International« v Zagrebu

ZAGREB, 27. avg. (Tanjug). Prve dni prihodnega tedna bodo v Ulici proletarskih brigad slovesno odprli novi del znamenite zagrebske hotela »International«, ki so ga gradili 16 mesecev.

Vse sobe v novem »Internationalu« — zgradijo so ga na južni strani dosedanjega hotela — so popolnoma komfortne in sodobno opremljene, imajo pa tudi najmodernejše klimatske naprave. V novem krilu je 280 postelj, tako da ima zdaj »International« na razpolago 670 postelj in je največji hotel v Zagrebu. V vseh mestnih hotelih je sedaj 1.700 postelj, kar pa je po splošni oceni še vedno premalo. Za gradnjo novega objekta, restavracije, kuhinje, velike terase (2000 m²) in garaže, kjer je prostor za 150 avtomobilov, so porabili 20 milijonov dinarjev.

V Zagrebu so pred kratkim odprli tudi hotel »Palace«, ki so ga popravljali osem mesecev in ima 145 postelj.

Hoteli polni, kljub dežju
TITOGRAD, 27. avg. (Tanjug). Na Omorskomem primorju že tretji dan dežuje in je precej hladno, plaže pa so skoraj zapuščene.

Hoteli so še vedno polni, saj tuji gostje, ki so plačali vnapre, čakajo, da se bo vreme izboljšalo in da se bodo lahko spet kopali. Lepše vreme si lahko zanesli v obetamo, saj je še skoraj mesec dni do konca koledarskega poletja. Kot je znano, je september v tem delu Jadrana pogosto prijetnejši za oddih kot julij in avgust. Tudi cene so ugodnejše — do 30 odstotkov nižje.

Opatija misli že na zimo
OPATIJA, 27. avg. (Tanjug). Deset hotelov na opatijski rivieri bo nudilo čez zimo penzione po enakih cenah, kot veljajo v drugih hotelih le za prenočevanje. Hotelska podjetja »Liburnija«, »Adriatic« in »Opatija« skušajo z do-

stopnimi cenami med zimsko sezono privabiti goste in zagotoviti gostinskim delavcem zaposlitev.

Poslomi bodo odprti hoteli »Ambasador«, »Adriatic«, »Zvezda«, »Brijuni«, »Dubrovnik«, »Istra«, »Marina«, »Kristal«, »Residence«, motel v Tichih in hotel v Iki. Penzion bo stal od 30 do 65 dinarjev, vsteto pa bo tudi kopanje v bazenih s toplo morsko vodo; zaenkrat imajo take baze v »Ambasadorju« in v »Adriaticu«. Hotel »Adriatic« nudi gostom tudi posebne enodenske aranžaje z bivanjem v opatijskem hotelu in smučanje na Platicu, ki je oddaljen približno 40 km od morja.

»Vojvodinska turistična isena«
NOVI SAD, 27. avg. (Tanjug). »Vojvodinska turistična isena« bo tudi letos zelo zanimiva in pestra. Izmed devetih tradicionalnih turističnih prireditev v Vojvodini, ki so jih udeleženci precej turistov in izletnikov iz vseh krajev države, bo večina jeseni. To so »Kovačički oktober« v Kovačicu, »Kulturna jesen« v Bačkem Petrovcu, »Dnevi trgatve« v vršačkih vinogradih, »Brankovo kolos« v Sremskih Karlovcih in turistično zabavna prireditev »Čudovit je slikovit Srem« v znanem fruškoškem letovističnem Andrejluju.

Prva taka prireditev, ki bo pomenila začetek sezone, je telmovanje za »zlati kotel 1969« v avtokampu na Ribiškem otoku pri Novem Sadu. Obiskovalci te turistične prireditve, ki se je začela danes, si bodo lahko naročili vse vrste ribjih specialitet.

»Vojvodinska turistična isena«
NOVI SAD, 27. avg. (Tanjug). »Vojvodinska turistična isena« bo tudi letos zelo zanimiva in pestra. Izmed devetih tradicionalnih turističnih prireditev v Vojvodini, ki so jih udeleženci precej turistov in izletnikov iz vseh krajev države, bo večina jeseni. To so »Kovačički oktober« v Kovačicu, »Kulturna jesen« v Bačkem Petrovcu, »Dnevi trgatve« v vršačkih vinogradih, »Brankovo kolos« v Sremskih Karlovcih in turistično zabavna prireditev »Čudovit je slikovit Srem« v znanem fruškoškem letovističnem Andrejluju.

Prva taka prireditev, ki bo pomenila začetek sezone, je telmovanje za »zlati kotel 1969« v avtokampu na Ribiškem otoku pri Novem Sadu. Obiskovalci te turistične prireditve, ki se je začela danes, si bodo lahko naročili vse vrste ribjih specialitet.

»Vojvodinska turistična isena«
NOVI SAD, 27. avg. (Tanjug). »Vojvodinska turistična isena« bo tudi letos zelo zanimiva in pestra. Izmed devetih tradicionalnih turističnih prireditev v Vojvodini, ki so jih udeleženci precej turistov in izletnikov iz vseh krajev države, bo večina jeseni. To so »Kovačički oktober« v Kovačicu, »Kulturna jesen« v Bačkem Petrovcu, »Dnevi trgatve« v vršačkih vinogradih, »Brankovo kolos« v Sremskih Karlovcih in turistično zabavna prireditev »Čudovit je slikovit Srem« v znanem fruškoškem letovističnem Andrejluju.

Prva taka prireditev, ki bo pomenila začetek sezone, je telmovanje za »zlati kotel 1969« v avtokampu na Ribiškem otoku pri Novem Sadu. Obiskovalci te turistične prireditve, ki se je začela danes, si bodo lahko naročili vse vrste ribjih specialitet.

Opatija misli že na zimo
OPATIJA, 27. avg. (Tanjug). Deset hotelov na opatijski rivieri bo nudilo čez zimo penzione po enakih cenah, kot veljajo v drugih hotelih le za prenočevanje. Hotelska podjetja »Liburnija«, »Adriatic« in »Opatija« skušajo z do-

stopnimi cenami med zimsko sezono privabiti goste in zagotoviti gostinskim delavcem zaposlitev.

Poslomi bodo odprti hoteli »Ambasador«, »Adriatic«, »Zvezda«, »Brijuni«, »Dubrovnik«, »Istra«, »Marina«, »Kristal«, »Residence«, motel v Tichih in hotel v Iki. Penzion bo stal od 30 do 65 dinarjev, vsteto pa bo tudi kopanje v bazenih s toplo morsko vodo; zaenkrat imajo take baze v »Ambasadorju« in v »Adriaticu«. Hotel »Adriatic« nudi gostom tudi posebne enodenske aranžaje z bivanjem v opatijskem hotelu in smučanje na Platicu, ki je oddaljen približno 40 km od morja.

»Vojvodinska turistična isena«
NOVI SAD, 27. avg. (Tanjug). »Vojvodinska turistična isena« bo tudi letos zelo zanimiva in pestra. Izmed devetih tradicionalnih turističnih prireditev v Vojvodini, ki so jih udeleženci precej turistov in izletnikov iz vseh krajev države, bo večina jeseni. To so »Kovačički oktober« v Kovačicu, »Kulturna jesen« v Bačkem Petrovcu, »Dnevi trgatve« v vršačkih vinogradih, »Brankovo kolos« v Sremskih Karlovcih in turistično zabavna prireditev »Čudovit je slikovit Srem« v znanem fruškoškem letovističnem Andrejluju.

Prva taka prireditev, ki bo pomenila začetek sezone, je telmovanje za »zlati kotel 1969« v avtokampu na Ribiškem otoku pri Novem Sadu. Obiskovalci te turistične prireditve, ki se je začela danes, si bodo lahko naročili vse vrste ribjih specialitet.

»Vojvodinska turistična isena«
NOVI SAD, 27. avg. (Tanjug). »Vojvodinska turistična isena« bo tudi letos zelo zanimiva in pestra. Izmed devetih tradicionalnih turističnih prireditev v Vojvodini, ki so jih udeleženci precej turistov in izletnikov iz vseh krajev države, bo večina jeseni. To so »Kovačički oktober« v Kovačicu, »Kulturna jesen« v Bačkem Petrovcu, »Dnevi trgatve« v vršačkih vinogradih, »Brankovo kolos« v Sremskih Karlovcih in turistično zabavna prireditev »Čudovit je slikovit Srem« v znanem fruškoškem letovističnem Andrejluju.

Prva taka prireditev, ki bo pomenila začetek sezone, je telmovanje za »zlati kotel 1969« v avtokampu na Ribiškem otoku pri Novem Sadu. Obiskovalci te turistične prireditve, ki se je začela danes, si bodo lahko naročili vse vrste ribjih specialitet.

»Vojvodinska turistična isena«
NOVI SAD, 27. avg. (Tanjug). »Vojvodinska turistična isena« bo tudi letos zelo zanimiva in pestra. Izmed devetih tradicionalnih turističnih prireditev v Vojvodini, ki so jih udeleženci precej turistov in izletnikov iz vseh krajev države, bo večina jeseni. To so »Kovačički oktober« v Kovačicu, »Kulturna jesen« v Bačkem Petrovcu, »Dnevi trgatve« v vršačkih vinogradih, »Brankovo kolos« v Sremskih Karlovcih in turistično zabavna prireditev »Čudovit je slikovit Srem« v znanem fruškoškem letovističnem Andrejluju.

Prva taka prireditev, ki bo pomenila začetek sezone, je telmovanje za »zlati kotel 1969« v avtokampu na Ribiškem otoku pri Novem Sadu. Obiskovalci te turistične prireditve, ki se je začela danes, si bodo lahko naročili vse vrste ribjih specialitet.

»Vojvodinska turistična isena«
NOVI SAD, 27. avg. (Tanjug). »Vojvodinska turistična isena« bo tudi letos zelo zanimiva in pestra. Izmed devetih tradicionalnih turističnih prireditev v Vojvodini, ki so jih udeleženci precej turistov in izletnikov iz vseh krajev države, bo večina jeseni. To so »Kovačički oktober« v Kovačicu, »Kulturna jesen« v Bačkem Petrovcu, »Dnevi trgatve« v vršačkih vinogradih, »Brankovo kolos« v Sremskih Karlovcih in turistično zabavna prireditev »Čudovit je slikovit Srem« v znanem fruškoškem letovističnem Andrejluju.

Prva taka prireditev, ki bo pomenila začetek sezone, je telmovanje za »zlati kotel 1969« v avtokampu na Ribiškem otoku pri Novem Sadu. Obiskovalci te turistične prireditve, ki se je začela danes, si bodo lahko naročili vse vrste ribjih specialitet.

»Vojvodinska turistična isena«
NOVI SAD, 27. avg. (Tanjug). »Vojvodinska turistična isena« bo tudi letos zelo zanimiva in pestra. Izmed devetih tradicionalnih turističnih prireditev v Vojvodini, ki so jih udeleženci precej turistov in izletnikov iz vseh krajev države, bo večina jeseni. To so »Kovačički oktober« v Kovačicu, »Kulturna jesen« v Bačkem Petrovcu, »Dnevi trgatve« v vršačkih vinogradih, »Brankovo kolos« v Sremskih Karlovcih in turistično zabavna prireditev »Čudovit je slikovit Srem« v znanem fruškoškem letovističnem Andrejluju.

Prva taka prireditev, ki bo pomenila začetek sezone, je telmovanje za »zlati kotel 1969« v avtokampu na Ribiškem otoku pri Novem Sadu. Obiskovalci te turistične prireditve, ki se je začela danes, si bodo lahko naročili vse vrste ribjih specialitet.

»Vojvodinska turistična isena«
NOVI SAD, 27. avg. (Tanjug). »Vojvodinska turistična isena« bo tudi letos zelo zanimiva in pestra. Izmed devetih tradicionalnih turističnih prireditev v Vojvodini, ki so jih udeleženci precej turistov in izletnikov iz vseh krajev države, bo večina jeseni. To so »Kovačički oktober« v Kovačicu, »Kulturna jesen« v Bačkem Petrovcu, »Dnevi trgatve« v vršačkih vinogradih, »Brankovo kolos« v Sremskih Karlovcih in turistično zabavna prireditev »Čudovit je slikovit Srem« v znanem fruškoškem letovističnem Andrejluju.

Prva taka prireditev, ki bo pomenila začetek sezone, je telmovanje za »zlati kotel 1969« v avtokampu na Ribiškem otoku pri Novem Sadu. Obiskovalci te turistične prireditve, ki se je začela danes, si bodo lahko naročili vse vrste ribjih specialitet.

»Vojvodinska turistična isena«
NOVI SAD, 27. avg. (Tanjug). »Vojvodinska turistična isena« bo tudi letos zelo zanimiva in pestra. Izmed devetih tradicionalnih turističnih prireditev v Vojvodini, ki so jih udeleženci precej turistov in izletnikov iz vseh krajev države, bo večina jeseni. To so »Kovačički oktober« v Kovačicu, »Kulturna jesen« v Bačkem Petrovcu, »Dnevi trgatve« v vršačkih vinogradih, »Brankovo kolos« v Sremskih Karlovcih in turistično zabavna prireditev »Čudovit je slikovit Srem« v znanem fruškoškem letovističnem Andrejluju.

Prva taka prireditev, ki bo pomenila začetek sezone, je telmovanje za »zlati kotel 1969« v avtokampu na Ribiškem otoku pri Novem Sadu. Obiskovalci te turistične prireditve, ki se je začela danes, si bodo lahko naročili vse vrste ribjih specialitet.

»Vojvodinska turistična isena«
NOVI SAD, 27. avg. (Tanjug). »Vojvodinska turistična isena« bo tudi letos zelo zanimiva in pestra. Izmed devetih tradicionalnih turističnih prireditev v Vojvodini, ki so jih udeleženci precej turistov in izletnikov iz vseh krajev države, bo večina jeseni. To so »Kovačički oktober« v Kovačicu, »Kulturna jesen« v Bačkem Petrovcu, »Dnevi trgatve« v vršačkih vinogradih, »Brankovo kolos« v Sremskih Karlovcih in turistično zabavna prireditev »Čudovit je slikovit Srem« v znanem fruškoškem letovističnem Andrejluju.

Prva taka prireditev, ki bo pomenila začetek sezone, je telmovanje za »zlati kotel 1969« v avtokampu na Ribiškem otoku pri Novem Sadu. Obiskovalci te turistične prireditve, ki se je začela danes, si bodo lahko naročili vse vrste ribjih specialitet.

»Vojvodinska turistična isena«
NOVI SAD, 27. avg. (Tanjug). »Vojvodinska turistična isena« bo tudi letos zelo zanimiva in pestra. Izmed devetih tradicionalnih turističnih prireditev v Vojvodini, ki so jih udeleženci precej turistov in izletnikov iz vseh krajev države, bo večina jeseni. To so »Kovačički oktober« v Kovačicu, »Kulturna jesen« v Bačkem Petrovcu, »Dnevi trgatve« v vršačkih vinogradih, »Brankovo kolos« v Sremskih Karlovcih in turistično zabavna prireditev »Čudovit je slikovit Srem« v znanem fruškoškem letovističnem Andrejluju.

Pisma bralcev

MLADI IN STANOVANJA V KOPRU

V okolici Kopra gradijo gradbeni podjetja več stanovanjskih hiš, in sicer v glavnem za prodajo, ali pa so stanovanja prodana vnaprej. Opaziti pa je, da so velike površine mestnega zemljišča nekako redko na voljo, posebno se to vidi pri novih gradnjah v zahodnem delu Semedela. Menim, da so stanovanja draga glede na zgradbeno pripadajoča zemljišča, kilometre komunalnih naprav in v glavnem nizke, največ dvonadstropne stavbe, medtem ko ni denarja za garsonjere in enosobna stanovanja, če pa so, so še naprej prodane; to kaže, kako veliko je povpraševanje po takih stanovanjih, ki jih iščejo predvsem mladi ljudje — letih pa je v Kopru zelo veliko.

Dejstvo, da mladi pre malo posameznika in načine, kako rešiti stanovanjski problem, se pridružuje skrb zaradi pohajkovanja naših sovrstnikov po vogalih in lokalih, kar nam marsikdo očita, vse dobronamerno, a to žal nisočas ne spremeni. Proste ure nas mladih bi se v urejenih stanovanjskih razmerah (brez različnih gospodinjnih zahtev in skrbi zaradi visokega dela oseb, nega dohodka za sobico ali samo posteljo) spremenile v interese za delovanje v družbenih organizacijah, športnih in kulturnih kolektivih ali za dopolnjevanje osebnih in strokovnih izobrazbe — v zadovoljstvo grajačih »meščanov«. Tako življenje bi bilo vsebinsko bogato. Smelo trdim, da bi se korenito izboljšale razmere v družbenem življenju Kopra, ki je, milo rečeno, nekoliko otrdelo in zastarelih oblik.

Poleg teh, že navedenih razlogov pa je še eden, pomembnejši za družbo in zasebnike, saj z ohranjenjem podobe starega mesta in s primerami urejenosti lahko v izraznejši sodebni nastanimo v starem okolju mimo valečo se reko turistov; nekaj sto garsonjev, razporejenih po vseh novih gradnjah ali vključenih v samostojnih stavbah, bi nam to omogočilo.

Predlogi, ki ga dajem, ne morem dati primernih dokazov, posebno ne ekonomskih, res pa je, da je pri projektiranju in graditvi novega mesta, kakršno naj bi bil Koper, treba misliti tudi na mala, cenena samska in samostojna stanovanja. Oblike so različne: najmanj, varčevanje, kreditiranje. Mi mladi imamo tudi denar, torej bi bil to lahko tudi dober posel.

Vas razmišljanja je ta predlog vreden.

MARIO FABRIS, Velušekova 13, Koper

Pregraja severnega Jadrana

Brez dvoma je načrt italijanskega arhitekta Enrico D. Bona za pregraditve severnega dela Jadranskega morja pomemben doživek sodobne tehnične možnosti gradbeniške dejavnosti. Ne dvomim v

uspeh uresničitve arhitektove zamisli, niti ne morem zanikati velikega pomena pregradnega nastipa, ki naj bi bil tudi železniška in cestna povezava vzhodne italijanske obale z našo Istro. Prav tako se lahko zadovoljim s tistim delom projekta, ki predvideva stevne prehode za neovirano plovo ladij, ki so namenjene v pristanišča severnega Jadrana. Do sem vse prav in v redu.

Preprijčan pa sem, da tudi našega Jadranskega morja kot celote, ali njegovega posameznega dela, ne smemo gledati in vrednotiti samo z vidika prometnega gospodarstva. Saj nam se danes morje pomeni mnogo več. In prav zato, da bi ohranili njegovo iz dneva v dan stopnjujočo se vlogo v vsakdanjem življenju (danes se v svetu in tudi pri nas v strokovnih krogih vse česče uporablja termin »litoralizacija«, kar pomeni v širšem pomenu težnja k preseljevanju ljudi in gospodarstva k morskemu obrežju), je treba poznati njegovo pravičnejši in celoviti. Tudi Jadransko morje, ki je del (evropskega) Sredozemskega morja, živi svojo življenje, ki ga uravnava vajo fizikalno-kemične in biološke zakonitosti. Tudi v teh tako imenovanih oceanografskih značilnostih tiči ogromno bogastvo, ki nam ga posredno ali neposredno pomenja in daje naše morje.

V časopisnem poročilu, ki nas je obestilo o tej veliki in brez dvoma izredni koristi jezovni pregradi v severnem delu Jadrana — prvenstveno naj bi bila namenjena na zaščiti in obvarovanju kulturno-umetniških in zgodovinskih spomenikov v Benetkah — pa nisem mogel nikjer prebrati zagotovila, da se tudi druge (oceanografske) lastnosti morja v velikem lastnem zalivu za pregrado ne bodo spremenile. Prav zato bi nasip povzročil nastate spremembe v fizikalno-kemičnih in bioloških procesih v velikem morskem jezuru. Vprašajmo se samo, kaj bi bilo po zgraditvi pregraje z morskim tokom, ki se giblje ob naši obali od jugozahoda proti severozahodu in prinaša s seboj iz Sredozemlja skozi Otrantski preliv svežo, toplo in precej slano morsko vodo? Ali ne bi s pregrado med Istro in Benetškimi laguni zaprti tok pot proti slovenski obali? (Znano je tudi, da se s pomočjo morske struje voda v zgornjih plasteh Jadranskega morja — nekako do 30 m globine — približno v treh mesecih na eni strani obnovi; to se pravi, da se prestavi iz naše obale proti italijanski). Kakšne posledice pa bi imelo to za naše turistično gospodarstvo? Kaj bo s slastnostjo morske vode v Tržaškem zalivu? Najbrž smemo upravičeno računati, da bi se slastnost morske vode mogla imeti daljnose posledice za razvoj turizma ob slovenski obali.

Danes, ko toliko sredstev dajemo v obnovo in za ureditev turističnega razcveta slovenske obale od

ODGOVOR: Dokler vam kot invalidu III. kategorije invalidnosti, ne moremo za svoje delo, zmožnega da do kakšne dajatve ne upravičeni, dokler vam ne bo preskrbljeno kakšno delo?

ODGOVOR: Dokler vam kot invalidu III. kategorije invalidnosti, ne moremo za svoje delo, zmožnega da do kakšne dajatve ne upravičeni, dokler vam ne bo preskrbljeno kakšno delo?

ODGOVOR: Dokler vam kot invalidu III. kategorije invalidnosti, ne moremo za svoje delo, zmožnega da do kakšne dajatve ne upravičeni, dokler vam ne bo preskrbljeno kakšno delo?

ODGOVOR: Dokler vam kot invalidu III. kategorije invalidnosti, ne moremo za svoje delo, zmožnega da do kakšne dajatve ne upravičeni, dokler vam ne bo preskrbljeno kakšno delo?

ODGOVOR: Dokler vam kot invalidu III. kategorije invalidnosti, ne moremo za svoje delo, zmožnega da do kakšne dajatve ne upravičeni, dokler vam ne bo preskrbljeno kakšno delo?

ODGOVOR: Dokler vam kot invalidu III. kategorije invalidnosti, ne moremo za svoje delo, zmožnega da do kakšne dajatve ne upravičeni, dokler vam ne bo preskrbljeno kakšno delo?

ODGOVOR: Dokler vam kot invalidu III. kategorije invalidnosti, ne moremo za svoje delo, zmožnega da do kakšne dajatve ne upravičeni, dokler vam ne bo preskrbljeno kakšno delo?

ODGOVOR: Dokler vam kot invalidu III. kategorije invalidnosti, ne moremo za svoje delo, zmožnega da do kakšne dajatve ne upravičeni, dokler vam ne bo preskrbljeno kakšno delo?

ODGOVOR: Dokler vam kot invalidu III. kategorije invalidnosti, ne moremo za svoje delo, zmožnega da do kakšne dajatve ne upravičeni, dokler vam ne bo preskrbljeno kakšno delo?

ODGOVOR: Dokler vam kot invalidu III. kategorije invalidnosti

Ordinacije za samoplačnike?

Predolgo čakanje v večini ambulant

Ambulante so običajno prepolne, pacienti pa morajo marsikdaj ure in ure čakati na sprejem pri zdravniku

Doslej še ni bilo mednarodno obveznih določil za varstvo polne humanosti zdravniškega dela kjerkoli na svetu. Mednarodne norme zdravniške etike se šele snujejo. Nekaj držav ima pač določene norme v tem oziru, nekaj medicinskih fakultet pa je uvedlo tečaje o nekakšnem mednarodnem zdravniškem pravu. Toda ni še splošno veljavna mednarodna zakonodaja, obveznega dogovora, ki bi v primeru kršitve zahteval tudi kazenske sankcije. Saj poimovanje humanosti, npr. pri opravljanju zdravniškega poklica, ni enotno, niti po npravnostnih pogledih ljudske družbe, držav, posameznikov.

Z zblizevanjem med narodi, vsaj znatnega dela med njimi, pa so se nujno pojavile težnje, zahteve in predlogi v smeri trdnega, mednarodno obveznega zdravniškega zakonika, ki bi čim varneje usmerjal in ščitil humano zdravniško delo kjerkoli na svetu. Takšna zahteva se je pojavila zlasti po nürnberskem zdravniškem procesu, ki je odkril strahotne npravnostne zablode in zločine nacističnih zdravnikov. Leta 1949 je bil na mednarodnem zdravniškem sestanku v Ženevi stavljen predlog, naj bi vse medicinske fakultete organizirale tečaje o mednarodni zdravniški etiki, vsebujoči pravice in dolžnosti zdravnikov v vojni in miru. Takšne mednarodne obvezne norme bi hkrati olajšale odpor zdravnikov zoper morebitna nasilja nad ranjenici, interniranci, ujetniki, drugorazniški itd., ki bi jih, npr. v vojni dobi morda tajno ali bolj odkrito od njih zahtevala oblast!

Ustanovljena je bila WHO, Svetovna zdravstvena organizacija, ki naj pospešuje izboljšanje ljudskega zdravja po svetu ob sodelovanju večinih držav. Po zamisli raznih zdravniških zastopstev (npr. francoske in belgijske medicinske akademije) naj bi ta WHO skupno z Rdečim križem sestavila posebna določila kot osnovo in ogrodje za občo zdravniško etiko (deontologijo). Seveda brez globoke splošne in individualne morale tudi takšne mednarodne obvezne norme ne bodo povsem uspeli, vendar pa vsaj dajale trdne smernice in zaščito zdravnikom pri njihovem tako važnem poklicu.

Za bodoči mednarodni zakonik o deontologiji predlagajo zlasti naslednje norme: 1. Zdravnik v nobenem primeru ne sme biti oviran pri negi ranjenecov poljubne oblasti!

2. Pklicna tajnost mora biti ohranjena tudi v vojni; zdravnik ne bi moral prijaviti ranjenca, ki se mu zaupa; 3. Zdravnik ne sme v nobenem primeru sodelovati pri uničevalnih delih splošne in individualne narave; 4. Zdravnikom naj se v oporo teh norm da pravni statut, po katerem v nobenem primeru ne smejo postati ujetniki ter morejo v vsaki dobi in v vsakem kraju svobodno opravljati svoj poklic. (Podčrtal Dr. F. D.).

Snujejo torej novo vejo mednarodnega prava: mednarodno zdravniško pravo, ki naj vključuje celotno humaniteto. Na vseh medicinskih šolah sveta naj bi imeli enotna pravila, ki bi imeli enotno pravilo o takšnem zdravniškem pravu. Pozneje pa naj bi za dejansko izvajanje ustanovili mednarodno pravno-zdravniško organizacijo.

Dnevnik »Delo« je priobčil že vrsto člankov za in proti sprostitvi zasebne zdravniške prakse. Točka 4. gornjega osnutka za mednarodni zakonik o deontologiji vsebuje važno normo za zaščito zdravnikov in njihovih poklice. Zdravnik v nobenem primeru ne smejo postati ujetniki ter morejo v vsaki dobi in v vsakem kraju svobodno opravljati svoj poklic. To načelo »budi« smernico tudi za ureditev zasebne zdravniške prakse, saj ima obči, mednarodni značaj, čeprav gre za enkrat le za predlog v osnutku bodočega mednarodnega zakonika za zdravnike. Drugo smernico vsebuje naša ustava, ki v enem svojem členu poudarja našim državljanom pravico do dela. Tretje načelo pa je vsebovano v dejstvu, da ureditev ljudske družbe nikdar ni tako idealno popolna, da bi se v njej ne dalo kaj izboljšati. Življenjska izkustva nam povedo, kaj se

ni dobro obneslo in kaj bi torej kazalo izpopolniti.

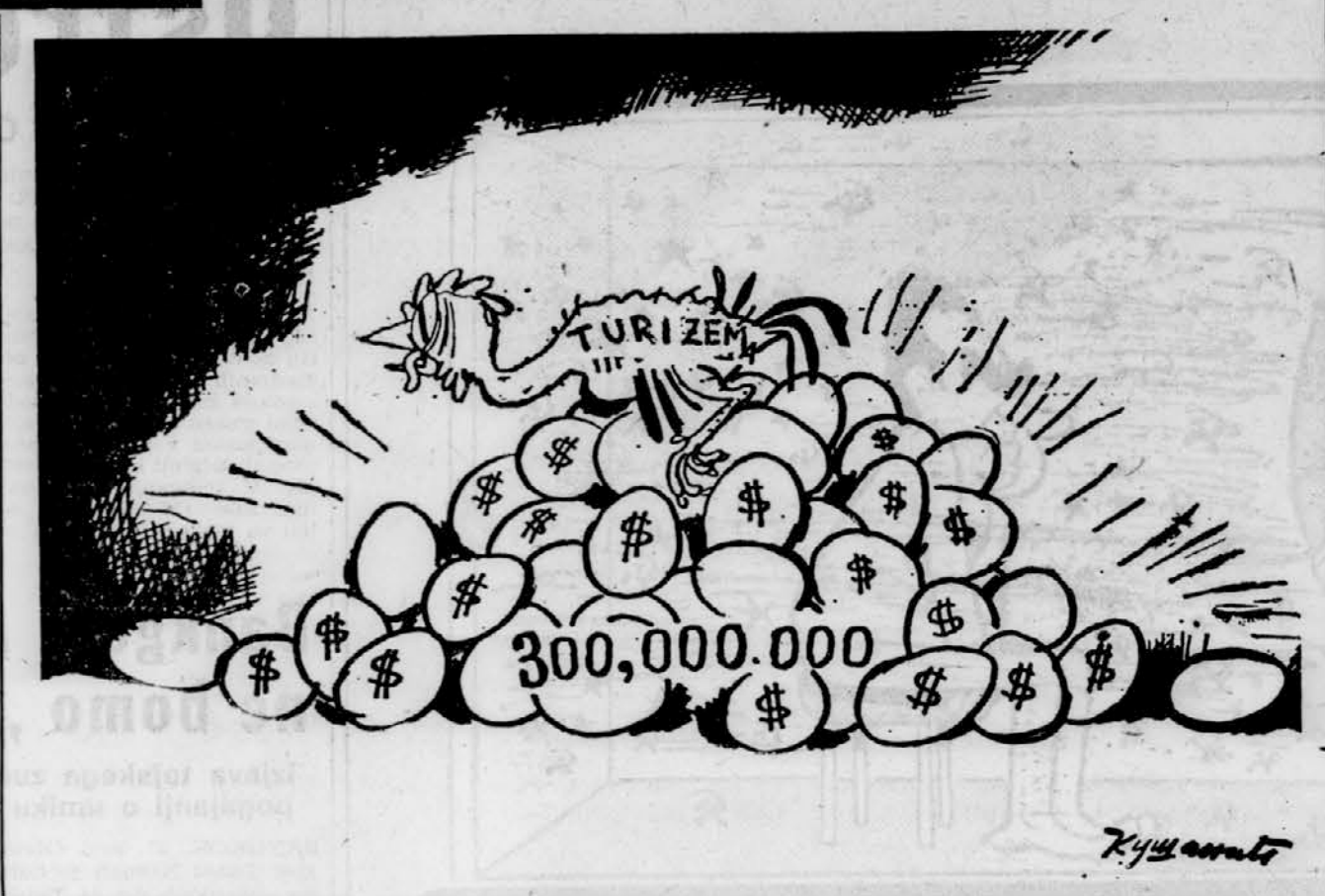
Tudi v sedanji obliki socializacije zdravstva ni vse tako idealno, da ne bi bile tu in tam umestne kakšne zboljšave. Npr.: ambulant so navadno prepolne, pacienti morajo marsikdaj ure dolgo čakati na sprejem; za potrebni daljši stik in razgovor z zdravnikom ni časa, marsikateri bolnik gre potem premalo potešen domov. In prav trajni duševni nemir povzroča obilico bolezenskih težav.

Pri nekaterih zdravniških specializacijah pridejo pacienti na vrsto šele po več tednih. Vsaj nekateri takšni bolniki bi prav radi šli k zasebnemu specialnemu zdravniku, če bi bil na voljo, samo da čimprej zvedo, kaj je z njimi ter da se jim tegobe kar najhitreje odpravijo ali vsaj omilijo. Ako bo v takih primerih potrebna npr. bolnična nega, jo bo zdravnik gotovo svetoval. Koliko naših ljudi bi za zdravljenje zob rado šlo k zasebnim zdravnikom, če bi jim bili na voljo! Potem bi si sami izbrali ustrezen čas, hitreje bi prišli na vrsto, zdravljenje bi se marsikdaj hitreje opravilo. Odkrito povedano: tudi sam sem v neprijetni zadregi, kadar mi je potrebna zobozdravniška pomoč. Kam bi šel, da ne bom delal nadleže vrsti drugih v ambulant in samemu zobozdravniku ter da ne bom izgubil preveč časa s čakanjem? Končno: približi duševni stik z bolnikom se navadno laže razvije v zasebni ordinaciji kot v splošni množični uradni.

Vse to so dejstva, ki jih kaže resno upoštevati, ne da bi princip socializacije pri tem trpel, tudi ne, če se primerno sprosti zasebna zdravniška praksa. Salus negroti suprema lex esto! — Blagor, zdravje bolnikov bodi tu najvišji zakon!

Dr. Fr. DEBEVC

KUŠANIĆ: DOBRA JAJČARICA...

Novosti v zavarovanju naših ljudi v ZR Nemčiji

S pogodbo med socialnim zavarovanjem ZR Nemčije in Jugoslavije so naši delavci pridobili precej ugodnosti — 1. september bo poslej mejnik

Letošnji 1. september bo važen mejnik za vse tiste naše ljudi, ki so zaposleni v ZR Nemčiji. S tem datumom bomo namreč začeli uporabljati pogodbo o socialni varnosti z ZR Nemčijo, ki sta jo ratificirali obe strani, kot smo o tem že poročali. Ker smo v zadnjem času dobili več vprašanj o tem, kaj bo prinesla nova pogodba, naj tu pojasnimo nekaj osnovnih prednosti, ki jih daje ta sporazum socialnih zavarovanj obeh držav.

Kot so nam povedali na republiškem zavodu za socialno zavarovanje, po 1. septembru ne bo potrebno ljudem, ki so zaposleni v ZR Nemčiji, več plačevati prispevka za podaljšano jugoslovansko pokojninsko invalidsko zavarovanje. Za pravice iz naslova socialnega zavarovanja se bodo po potrebi upoštevala leta, ko je zaposleni delal v ZR Nemčiji in bil tam zavarovan, in to za zavarovalno dobo

po 1. januarju 1956. Ta datum je važen zato, ker je bilo že poprej s posebno pogodbo prevzeto v jugoslovansko zavarovanje obdobje pred 1956. letom za naše ljudi, zaposlene v ZR Nemčiji.

S 1. septembrom bodo odpadli tudi prispevki za zdravstveno zavarovanje družinskih članov, ki žive v Jugoslaviji, ker bodo prevzeli stroške tega zavarovanja zavodi za socialno zavarovanje v ZR Nemčiji. Prav tako se bo izplačevanje že pridobljenih dajatev iz ene države v drugo, ne pa tudi dajatev za nesrečo na delu, ker je bilo za le-te plačevanje že doslej urejeno. Naši delavci pa, ki so imeli terjatve socialnega zavarovanja ZR Nemčije (za pokojnine in rente), so morali namreč bivati v Nemčiji, če so hoteli dobiti nemško pokojnino oziroma rento.

Nadaljnja sprememba po ratificirani pogodbi je tudi v tem, da jugoslovanski podjetjem, ki delajo s svojimi delavci v ZR Nemčiji, ne bo treba več plačevati zanje nemškega zavarovanja, ker ostanejo njihovi delavci za prvi dve leti zavarovani pri nas.

Za obrazce, ki so potrebni pri uveljavljanju zavarovalnih pravic, naj se prizadeje delavci obnejo v Jugoslaviji na komunalne zavode za socialno zavarovanje ali na zavode za zaposlovanje.

Novi predpisi so precej zapleteni in da bi jih laže razumeli, naj jih vsaj delno poskušamo pojasniti s konkretnim primerom. Vzemimo, da je bil nekdo v Jugoslaviji zaposlen 15 delovnih let. Potem pa je odšel na delo v ZR Nemčijo. Po določilih predpisov ni mogel uveljaviti pravice do pokojnine pri nas, ker bi potreboval vsaj dvajset delovnih let, da bi dobil pri nas pravico do pokojnine. Po novem pa se mu bo manjkajočih pet let prišlo iz zaposlitve v ZR Nemčiji, tako da bo izpolnil pogoj za pridobitev pokojnine pri nas in da bo dobil od našega zavoda pokojnino za tistih 15 let, ko je delal v Jugoslaviji. Nemško zavarovanje pa mu bo izplačevalo pokojnino za delovna leta, ko je delal in bil zavarovan v Nemčiji. Potem ko bo delavec pokojnino uveljavil, bo lahko živel pri nas in bo prejemal ustrezne prejemke iz ZR Nemčije brez težav, kakršne so spremljale našega delavca sedaj, če se je hotel vrniti po ukopitvi v domovino. Isto velja za družinske pokojnine. Če bi nosilec zavarovalne pravice umrl, dobi vdova, oziroma otroci, družinsko pokojnino ob enakih ugodnostih kot zavarovane osebe pokojnino. Ker vseh primerov in različnih okoliščin ne moremo zajeti v kratkem prispevku in bo torej za marsikoga še nejasno eno ali drugo vprašanje, bo najbolje tako, da se bodo v teh primerih prizadejati občani razčlari za posvetila na republiški oziroma na komunalne zavode za socialno zavarovanje, na njihove pravne službe.

MARIJA NAMORS

Spor za milijone

Dobro leto dni je trajal postopek za ločitev kombinata »Servo Mihalje« in pivovarne »Stevica Jovanovića«. Zdaj, ko sta »zakonca« dobila svobodo, je nastal med njima spor — kar se sicer pogosto dogaja v takih primerih — zaradi razdelitve premoženja, piše »Politika« ekspres.

Centralni delavski svet kombinata »Servo Mihalje« je konec meseca maja sprejel sklep o razdelitvi premoženja in raznih dolgov. S tem sklepom pa se pivovarna nikakor ne strinja in tako so vsi zadevi predložili višjemu gospodarskemu sodišču v Novem Sadu, da bi o njej dokončno razsodilo. Pri tem sporu gre za nič več in nič manj kot 4.540.000 dinarjev vrednosti. Po sklepu centralnega delavskega sveta kombinata »Servo Mihalje« je bila pivovarna dolžna v roku 15 dni vrniti kombinatu to vsoto z 8-odstotnimi obrestmi na račun raznih dolgov. Poleg tega je račun pokazal, da je pivovarna dolžna plačati skoraj 70.000 dinarjev na račun prispevkov za letošnji januar in februar. Razen tega je bila pivovarna po tem sklepu tudi dolžna sprejeti 11 delavcev, prevzeti vse kredite in še naprej ostati dolžnik za vse anuitete ter izprazniti skladišče na prostoru, ki pripada kombinatu.

Kombinat pa se je zavezal, da bo pravočasno vrnil vsa sredstva za kritje izgub in da bo kril tudi druge obveznosti, ki jih je imela pivovarna v času, ko sta skupaj poslovala.

Kakšno zamenjavo stanovanj?

Beograjsko stanovanjsko podjetje, ki upravlja največji del beograjskih stanovanj, je že lani napovedalo, da bo ustanovilo oddelke za zamenjavo stanovanj, toda doslej te napovedi še ni moglo uresničiti. Promet s stanovanjsko pravico namreč po veljavnem zakonu ni dopusten, predlog, da bi zamenjavo stanovanj pogojili s polaganjem kavcije, pa je bil odklonjen kot neprimeren. Kljub temu pa je dejstvo, da v Beogradu na veliko zamenjujejo stanovanja z doplačilom in se tako selijo iz slabših stanovanj v boljše in narobe. Ko smo uvedli ekonomske odnose tudi na področje stanovanjskega gospodarstva, se je začel tudi pri stanovalcih spreminjati odnos do stanovanj. Ekonomske najemnine so ta proces pospešile, saj so se najemniki velikih stanovanj z nizkimi osebnimi dohodki hoteli znebiti tega bremena in si zagotoviti skromnejše, a še primerno stanovanje. Tisti, ki so si bili ustvarili boljši standard, pa želijo večja in lepša stanovanja. To trgovanje s stanovanji je zdaj v korist in škodo stanovalcev, ki menjajo stanovanja. Zato je mestno stanovanjsko podjetje menilo, da bi kazalo trgovanje usmeriti v družbeno koristno zbiranje sredstev za nadaljnji razvoj stanovanjskega gospodarstva. Sredstva, ki bi jih zbrali v posebnem skladu bi bila vsekakor znatna in bi omogočila uresničevanje nadaljnjih načrtov o stanovanjski graditvi.

Zato strokovnjaki razmišljajo o tem, kako bi omogočili zamenjavo stanovanj z doplačilom, ki bi ne bilo nič kavcija, niti nevrčljiv prispevek, temveč morda dolgoročno posojilo (za 15 do 20 let) kot osnova za pridobivanje stanovanjske pravice za večje stanovanje. To bi bila nemara najbolj sprejemljiva rešitev. Za mnoge je namreč zamenjava stanovanja najbolj praktična in sprejemljiva rešitev najtežavnejšega problema, saj je znano, da je stanovanje trenutno najdražje in najbolj dragoceno »bлагov«, ki ga je mogoče dobiti ali kupiti.

V.Š.

Rešitev za živinorejce

Samo v vnaprejšnjem zaščitanju dolgoročnimi proizvodnimi programi in ob upoštevanju potreb domačega tržišča in izvosa je mogoče urediti probleme v živinoreji in odpraviti ponavljajoče se zastoje. Na teh osnovah pripravljamo sklad za pospeševanje izvosa živine in živinskih proizvodov skupaj s svojimi člani triletni program in na tej podlagi se bodo vse organizacije, ki so vključene v sklad, lotile sklepanja pogodb o prireji, predelavi in prodaji važnih vrst živine in mesa. Dobro organizirano in ustaljeno proizvodnjo in prodajo je mogoče doseči samo, če se vsi faktorji vključijo v ta program, od individualnih proizvajalcev-kooperantov, proizvajalcev živinske krme, klavnice in konzervne industrije pa do organizacij, ki oskrbujejo domači trg in izvažajo. Tako bodo imeli vsi udeleženci v organizirani proizvodnji, predelavi in prodaji jasne smernice. Treba je napraviti konec negotovosti in stihljih proizvodnji, ki je včasih večja od potrebe trga, tako da preostala proizvodov, rato pa nastane obraten položaj — da zmanjkujeta mesa in da neupravičeno naraščajo cene, kar ustvarja težave tako potrošnikom kot proizvajalcem, meni direktor sklada Djuro Uzelac.

Važno je, da se vključijo v ta program tudi tako imenovani veliki potrošniki, kot je na primer gostinstvo, zlasti s turističnih področij, ki ob določenih obdobjih na veliko nabavljajo in pritisajo na tržišče, ne da bi poprej sklenili pogodbe s proizvajalci. Če ti veliki potrošniki ne bodo storili tega, potem ne bodo upravičeni, da nasprotujejo vnaprejšnjemu planiranemu izvozu. Konec koncev namreč tudi ti potrošniki ravno tako, kot je treba, kadar so sami v loči prodajalcev: tudi oni se leto dni vnaprejšnjem dogovarjajo s tujimi turističnimi agencijami o nastanitvi turistov.

Čedalje dražja stanovanja

Trenutno je nedograjenih 20 ods t. več stanovanj kot isti čas lani

BEograd, 27. avgusta (Tanjug). V Jugoslaviji so v prvih šestih mesecih tega leta zgradili okrog 10.600 novih stanovanj. Trenutno je nedograjenih 20 odst. več stanovanj kot lani v tem času. Vrednost pogodbenih del do konca leta znaša nekaj manj kot 13 milijard, kar je za 27 odst. več kot v lanskem juliju. Strokovnjaki trdijo, da to priča o dinamiki graditve, ki je v začetku leta nekoliko zastala.

Trenutno zbujajo zaskrbljenost nenehna dražitev gradbenega materiala. Od januarja do junija letos se je namreč podražil za 2,3 odst. Opekni in volatiki, betonske cevi in še nekatere druge gradbene potrebščine so se podražile na primer za 0,5 do 3,5 odst.

Predstavniki gradbenikov pravijo, da so se lani ne glede na povečane stroške stanovanja podražila samo za

1,2 odst. Letos se je gradbeni material znova podražil, tako da bodo, kakor pravijo, morali podražiti stanovanja, če se bo to nadaljevalo.

Posebej opozarjajo na to, da so se precej povečali stroški urejanja zemljišč za gradnjo novih objektov, od licitacije pa do urejanja premoženjsko-pravnih odnosov in rente. Tudi komunalni prispevki so po mnenju gradbenikov visoki. Pravijo, da raz-

čuni izvajalcev del kažejo, da zaradi splošnega anaviljanja cen stane stanovanje dvakrat več, kot bi moralo stati.

Na sestanku sveta te panoge so poudarili, da so gradbeni podjetja razne finančne obveznosti »olajšale« lani za okrog 50 milijonov dinarjev več kot predlanskim, za obresti na kredite so plačali 41 odstotkov več, za okrog 50 odstotkov so se podražile premije za razna zavarovanja itd. Hkrati pa gradbeniki čedalje težje izterjajo svoje dolge. Samo lani so investitorji ostali dolžni gradbenim podjetjem okrog 4 milijarde dinarjev, letos pa se v tem pogledu položaj ni dosti popravil.

Novi predpisi so precej zapleteni in da bi jih laže razumeli, naj jih vsaj delno poskušamo pojasniti s konkretnim primerom. Vzemimo, da je bil nekdo v Jugoslaviji zaposlen 15 delovnih let. Potem pa je odšel na delo v ZR Nemčijo. Po določilih predpisov ni mogel uveljaviti pravice do pokojnine pri nas, ker bi potreboval vsaj dvajset delovnih let, da bi dobil pri nas pravico do pokojnine. Po novem pa se mu bo manjkajočih pet let prišlo iz zaposlitve v ZR Nemčiji, tako da bo izpolnil pogoj za pridobitev pokojnine pri nas in da bo dobil od našega zavoda pokojnino za tistih 15 let, ko je delal v Jugoslaviji. Nemško zavarovanje pa mu bo izplačevalo pokojnino za delovna leta, ko je delal in bil zavarovan v Nemčiji. Potem ko bo delavec pokojnino uveljavil, bo lahko živel pri nas in bo prejemal ustrezne prejemke iz ZR Nemčije brez težav, kakršne so spremljale našega delavca sedaj, če se je hotel vrniti po ukopitvi v domovino. Isto velja za družinske pokojnine. Če bi nosilec zavarovalne pravice umrl, dobi vdova, oziroma otroci, družinsko pokojnino ob enakih ugodnostih kot zavarovane osebe pokojnino. Ker vseh primerov in različnih okoliščin ne moremo zajeti v kratkem prispevku in bo torej za marsikoga še nejasno eno ali drugo vprašanje, bo najbolje tako, da se bodo v teh primerih prizadejati občani razčlari za posvetila na republiški oziroma na komunalne zavode za socialno zavarovanje, na njihove pravne službe.

MARIJA NAMORS

SPAČEK 70

TOMOS CITROËN

SPAČEK 70

Prijubljeni osebni avtomobil spaček je od letošnjega septembra dalje spet v prodaji. Novi model tega vozila — spaček 70 — je ohranil vse tiste lastnosti, ki so proslavile že njegove prednike, vendar je še izpopolnjen z novimi izboljšavami in dognanji.

Njegov motor je dvovaljni, 425 ccm, zračno hlajen, ima 18 KM po JAE, največjo hitrost 95 km/h, porabo goriva 5,1 na 100 km, pogon na prednja kolesa prek polosi s homokinetičnimi kardanskimi zglobi, rezervno kolo je pod pokrovom motorja.

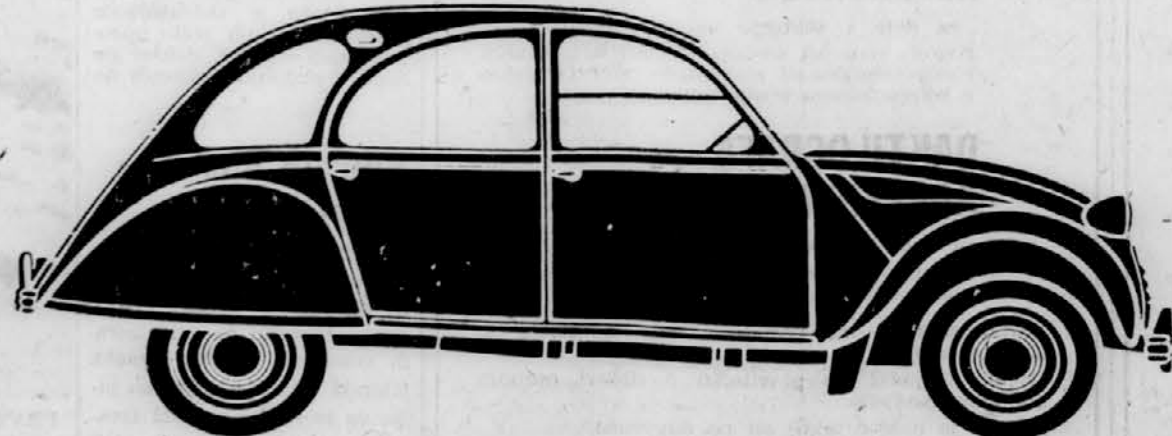
Spaček 70 je na prodaj za dinarje ali za devize.

Dinarska cena: 17.949.— din

Devizna cena: 1.293.— USA \$ ali ustrezeni znesek v kateri drugi konvertibilni valuti (5.172.— DM, 33.618.— Asch, 808.125.— Lit itd.)

Vse cene so fco Koper z vračunanim 17,5 odst. prometnim davkom, pri devizni ceni pa z že obračunanim 10 odst. popustom.

Dobavni rok je 90 dni od prispetja akontacije v znesku 8.000.— din na tekoči račun Tomosa oziroma 30 dni od prispetja deviznega zneska na devizni račun Tomosa ali

trgovskega zastopnika. Za akontacije, ki prispejo do 30. 8. 1969, se dobavni rok računa od 1. 9. 1969 dalje. Dobava vozil je zagotovljena po vrstnem redu vplačil.

Spaček 70 lahko kupite v Tomosovih prodajalnih v Kopru, Ljubljani in Beogradu ter pri trgovskih zastopnikih: Auto-šaka Sombor, Autohrvatska — filijala Split, Auto kuća Šumadija Beograd, Automakedonija Skopje, Autopromet Niš, Autoslavonija Osijek, Autovojvodina Novi Sad, Merkur Maribor, Metalia commerce Zagreb in Slovenija avto Ljubljana. Iz tujine pa lahko vaši sorodniki in prijatelji vplačajo: spačka 70 tudi pri firmi MULTIHOLD S.a.r.l., Paris 8e, Rue Faubourg, St. Honoré.

Dobro organizirana servisna služba in rezervni deli so na voljo v vseh večjih krajih v državi.

Vsa druga pojasnila lahko dobite v Tomosovih prodajalnih in pri Tomosovih trgovskih zastopnikih.

TOVARNA MOTORNH VOZIL
TOMOS KOPER

Obračun

Nemiri do katerih je prišlo v češkoslovaških mestih v zvezi s probo obletnice vojaške intervencije varšavskih sil v ČSSR, so ustvarili napeto politično ozračje. Ena glavnih potez sedanjega položaja je vse hujši pritisk, da bi dokončno rešili kadrovske probleme v partijskem in državnem vodstvu.

Srč teh problemov je dejstvo, da so na nekaterih vidnih položajih ostali politiki, ki so podli januarski prepoved. Tem politikom zdaj tudi še jamo očitajo, da so bili lahkomiselni, pustolovski, pustiljivi do desetičarskih sil ta da so s svojim početjem ustvarili tako stanje, da so čete petih članic varšavskega pakta morale intervenirati.

O nekaterih politikih vselej govorijo v množini, pomensko pa vsaj doslej omedrjevali samo dva: Aleksandra Dubčeka in Josefa Smrkovskega. V zadnjem tednu smo zabeležili več ostrih kritik na njun račun. 21. avgusta ju je v »Rude pravde« Odrich Svestka obtožil pustolovstva in neodgovornosti; v začetku tega tedna so v neki tovarni pri Pragi javno zahtevali, naj se Dubček, Smrkovsky in še nekateri drugi (neimenovani) umaknejo iz javnega življenja; večer pa se je premetel Odrich Svestka v intervjuju, ki ga je dal »Tribune« v bistvu pridržati obtožbam, ki jih je pred tednom izrekel Svestka.

Vse to je več kot dovolj za sklep, da je samo še vprašanje časa, kdaj se bosta morala Dubček in Smrkovsky umakniti iz javnega življenja. Očitno je, da se kadrovske razčiščitve ne bo ustavilo samo pri njih. Toda zavrženje je glavni del javnega ognja usmerjen nanju in je zato težko presoditi, kako široka bo čistka. Sodeč po stanju, kakršno je zdaj v ČSSR, pa lahko pričakujemo, da bo temeljita.

Tak razvoj seveda ni presenečenje, ampak logična posledica obračunavanja z januarsko politiko. Navedemo ob tem še mnenje, ki ga je večer v uvodniku zapisal list britanskih komunistov »The Morning Star«: »Nedavni dogodki v ČSSR so potrdili bojnost komunistov, ki so obžalovali lanske vojaško intervencijo. Posledica, da bi politične probleme reševali s vojaško silo, ustvarja druge probleme, kot to dokazujejo zadnji dogodki.«

J. STANIČ

Tekoči trak

Vse kaže, da so v Iraku tekoči trak za obsojanje in pobijanje vojakov, ki so obtoženi izdajstva in zločinov proti narodu in domovini, že v Iraku. Navedemo ob tem še mnenje, ki ga je večer v uvodniku zapisal list britanskih komunistov »The Morning Star«: »Nedavni dogodki v ČSSR so potrdili bojnost komunistov, ki so obžalovali lanske vojaško intervencijo. Posledica, da bi politične probleme reševali s vojaško silo, ustvarja druge probleme, kot to dokazujejo zadnji dogodki.«

V preči skupini je bilo 14 Irancev in umrli so jih 27. januarja. Naslednje skupino osem ljudi so občili 29. januarja. Trejo in četrt skupino so umrli 13. aprila in 15. maja.

Celo v arabskih državah so te obsebe vzbudile odpor in zaskrbljenost, da ne bi počele iranskega režima škodovati vsem Arabcem, drugod pa sveta pa se je med odpor pomešal tudi dober del gnusa. Zakaj nihče ne verjame, da je v Iraku toliko izraelških in ameriških špijnov, da bi se morala strahova vlada trdno odločiti, da bo še naprej čistila Irak vseh špijnov in imperialističnih agentov.

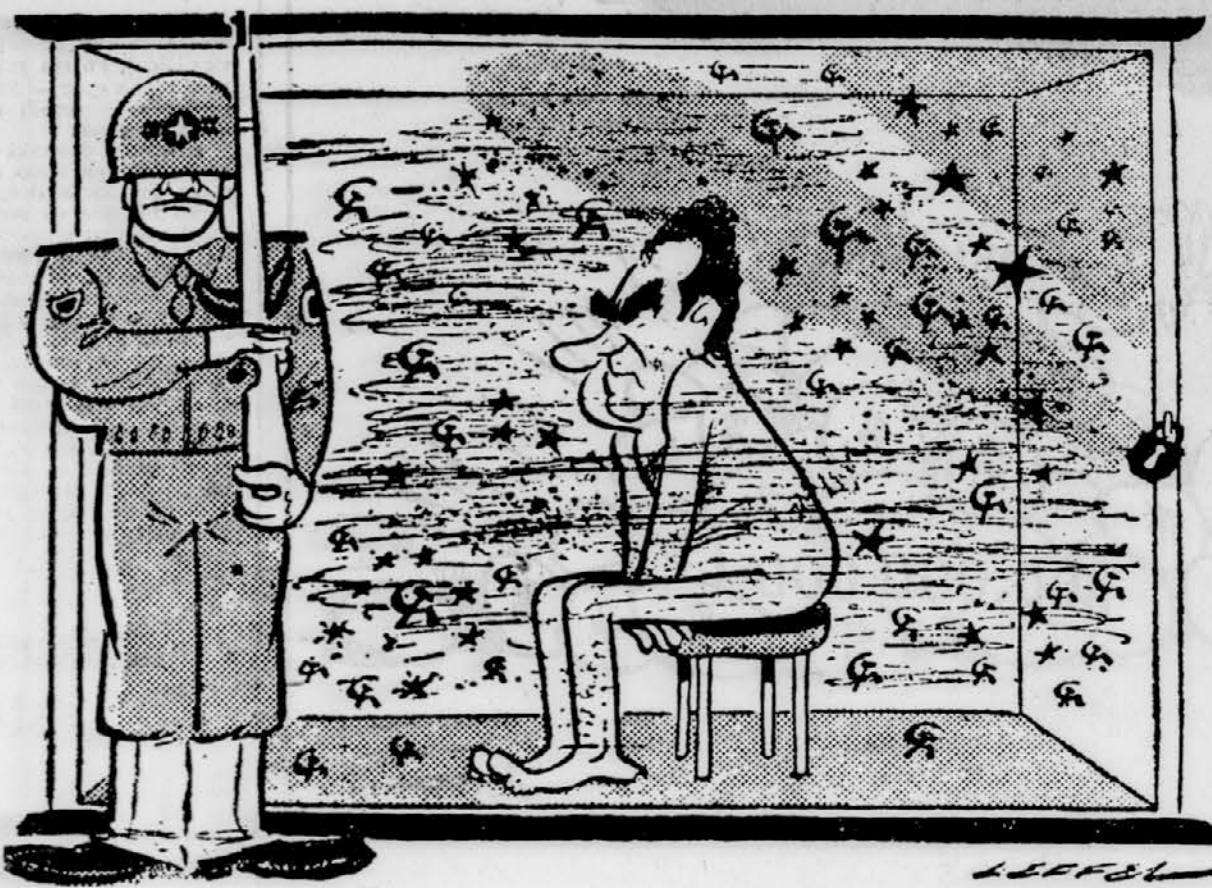
Videti je, da se je ta odločitev spet oklepila v zadnjih dneh po počitku v Jeruzalemu, kjer so se zdajli ali ne mislilo, vzbujajo tako pobujanje po tekočem traku obsojili, da so izraelški, ameriški in kdo ve še kakšni vojni, in jih tudi umrli. Med temi špijoni sta dva bivša ministri strah predsednika in nekaj bivših ministrov!

Za bivšega premiera Abdela Rahmana Bazaza na primer trdijo, da je volnil za ameriško obveščevalno službo — CIA.

Vprašanje je, ali sedanji bagdadski režim res misli, da bo svetovno javno mnenje verjelo njihovim uradnim izjavam. Če to mislijo ali ne mislijo, vzbujajo tako pobujanje po tekočem traku v zelo sumljivih preiskovalnih in sodnih okoliščinah ne samo doma, ampak tudi jasno in odločno obsojajo ter gnus.

B. PAHOR

LEFFEL: VESOLJSKA KARANTENA

Nixon po vrnitvi s planeta Marks

Le Canard Enchaîné, Pariz

Zlata raca IMF

Mednarodni monetarni sklad zanikal vesti, češ da se hoče Sovjetska zveza vključiti v brettonwoodske ustanove

Iz Washingtona je pred dobrimi štirinajstimi dnevi pricurela najprej v ameriško in takoj nato v mednarodno javnost zgodba, ki je sprva vzbudila plaz ugibanja in nato avtoritativni demanti. Sovjetska zveza naj bi bila po zgodbi začela proučevati teren za vključitev v mednarodni monetarni sklad in morda tudi mednarodno banko. Navsezadnje je sklad potem, ko se je fantazija komentatorjev doobra razglašala, vse skupaj zanikal.

Zgodba sama je bila dovolj vabljiva, da so ob njej zastrigli celo marsikatero poznava valsa usesa. »Dve najmočnejši državi sveta«, kakor piše ob tem londonski Financial Times, »zapletene operacije sklada, vse svetovni finančni sistem, delikatne diplomatske tipikalne, čar dragocene rumene kovine in neznano več ruske rezerve ... kdo si more izmisliti boljše skrivnost?« Ironija je na mestu, vendar pa zgodba ni izumljena. Prvič je bilo o podobnih letih slišati že pred dobrim letom in pol.

Le da so bile dozdevne utemeljitve zanjo tokrat otipljivejše.

Mednarodni monetarni sklad, ki ima 111 članic, bo namreč na letošnjem rednem zasedanju, ki ga bo imel konec septembra skupaj z mednarodno banko in mednarodno finančno korporacijo, skoraj gotovo uveljavil načrt iz skupa desetih (desetih najmočnejših industrijskih držav Zahoda) o tako imenovanem »papirnem zlatu«. V bistvu je to nov mednarodni knjižni denar, ki se bo imenoval SDR (Special Drawing Rights — posebne pravice do najema). Ta denar, ki bo veljal kot plačilno sredstvo samo v prometu med državami, ne pa sicer, bo imel trdno zlati podlago. Obseg in tempo emisij bodo določali v mednarodnem valutnem skladu. Strokovnjaki iz sklada desetih so se v Parizu pred kratkim sporazumeli, da bo IMF (International Monetary Fund — mednarodni monetarni sklad) že prihodnje leto izdal za 3,5 milijarde dolarjev SDR, v naslednjih dveh letih pa po 3 milijarde vsake. SDR bodo v meddržavnih plačilih popolnoma zamenjali v skladu z denarjem druge konver-

tibilno valuto in za zlato.

Prav sedanje naj bi bilo — tako so vedeli povedati še vedno neznani avtorji zgodbe — pripravilo Moskvo k temu, da je jela premišljevat, kako bi bilo, če bi se vendarle pridružila IMF in mednarodni banki. Sovjetska zveza je namreč eden največjih proizvajalcev zlata na svetu. V milijard letih ga je tedaj, kadar je nujno potrebovala konvertibilne valute za kakšno nakup (zlasti nakup za žito), prodajala na svetovnem trgu. Zdal, ko skuša IMF z emisijo SDR lajšati svetovno pomanjkanje likvidnih sredstev, katerih količina ne more več zadostiti potrebam naraslojajoč mednarodne trgovine, naj bi bila Sovjetska zveza želela imeti neposreden vpliv na emisije SDR, ki bodo v meddržavnih odnosih veljale toliko kot njeno (in vsake druge) zlato.

Ce bi to držalo, bi Sovjetska zveza spremenila politiko iz leta 1944, ko se v Bretton Woodsu, kjer so se sredi vojne gradili temelji za povojno mednarodno denarstvo, ni marala pridružiti sporazumu o sistemu, kakršnega imamo v bistvu še danes. Od današnjih socialističnih delov so bile socializirane v skladu in banki samo še Poljska in Češkoslovaška, ki pa sta v petdesetih letih izstopili, ter Jugoslavija, ki je članica nepritrženo že od vsega začetka.

V resnici obstajajo vsaj tri resne ovire za članstvo ZSSR v skladu in banki. Prva ovira so pravila o konvertibilnosti, ki veljajo v skladu, članicam sicer ni treba takoj spremeniti svojih valut v docela konvertibilne (naš primer ustvarja za to značilni vzgled), morajo pa razglasiti in uveljavljati politiko, ki je usmerjena k prehodu h konvertibilnosti. Če Sovjetska zveza pa je stvar nekoliko drugačna. Njen rubelj je konvertibilen samo znotraj SEV,

pa se tam samo takrat, kadar gredo operacije skozi banke SEV v Moskvi. Razen tega je Sovjetska zveza središče in nosilec celega sistema dvostranskih klirinskih sporazumov, ki povezujejo meddržavno trgovino znotraj SEV. Mednarodni monetarni sklad pa dvostranske plačilne sporazume dopušča samo takrat, kadar so mu dostopne vse informacije o njih.

Druga ovira se skriva v vprašanju, ali bi bila Sovjetska zveza pripravljena dati mednarodnemu monetarnemu skladu minimalna obvestila, ki jih le-ta zahteva od članic. Med njimi so na primer obseg zlatih in deviznih rezerv doma ter dobrih proizvodov in izvoza in uvoza zlata, vsi podatki o zunanjetrgovinski in plačilni bilanci, obseg investicij v tujini, velikost narodnega dohodka, indeksi cen, menjalni tečaj in tako naprej. Vsa ta obvestila bi morala potem Sovjetska zveza izročiti IMF, to se pravi vsem 111 članicam in med njimi tudi Združenim državam. To pa je seveda pomembno politično vprašanje.

Tretja ovira pa je naslednja: ali bi bil razvit Zahod, še zlasti pa Združene države, pripravljene sprijazniti se s prisotnostjo sovjetskega velikan v IMF in mednarodni banki, ki sta zdaj krepka opora globalni politiki Zahoda in se posebej ZDA. Sklad in banko bi bilo nujno treba prilagoditi novim, bistveno spremenjenim razmerjem sil, ki jih ustvarja morebitni vstop Sovjetske zveze. Sklad in banka potem ne bi bila več domena kluba desetih, kar zdaj v precejšnji meri sta, pač pa nekaj povsem drugega — takšna sprememba pa bi terjala silovita pogajanja in prilagoditve najbrž na obeh straneh.

Demanti iz sklada je zato bolj kot razumljiv. V njem se izraza predvsem dejansko razmerje svetovnih sil, ki še ni bila avtonomna in to avtonomno delno opušča samo v skrajni sil. Vse drugo je stvar prihodnosti in še to najbrž bolj daljne kot bližnje.

DUSAN DOLINAR

Američani se nočejo bojevati

Afera s pehotno četo, ki južno od Da Nanga ni marala v napad

SAIGON, 27. avg. (AFP). Tu je kdaj pa kdaj slišati poročila, da se ameriški vojaki ne marajo bojevati. Pretekli teden so vojaki neke ameriške pehotne čete zavrnili povelje, naj se bore, navzile sankcij, ki jih sledijo neposlušnosti med bojem.

O tem so uradno razpravljali v glavnem štabu ameriških sil v Saigonu. Zgodilo se je v nepredhodnih dneh, južno od Da Nanga. Četa je bila na položajih dva tedna in je bila zapletena v izčrpujajočih bitkah z boreci FNO. Le-to so jih nenehno napadali, tako da so bili Američani že povsem izčrpani. Tedaj jim je poročnik ukazal, naj gredo v napad. Četar vojaki niso marali storiti. Poročnik je telefoniral višjemu povelstvu. Le-to je poslalo na kraj poveljnika bataljona in s se navedla častnik.

Po enournih pogajanjih se je oficirjem posrečilo prepovoriti vojake da so pobrali orožje in se odpravili proti sovražniku. Napad se je seveda zakasnil eno uro.

V Saigonu so ta incident uradno pripisali utrujenosti, neki ameriški častnik pa je tu uradno sporočil, da so štirje vojaki te čete padli.

V resnici se je izkazalo, da četa ni utrpela nikakršnih izgub. Častnika, ki jim je poveljeval, niso zamenjali.

Ostrejša merila

Biro CK KPČ za Češko poziva k razčiščevanju v partiji

PRAGA, 27. avgusta (Tanjug, AFP) — Včeraj je v Pragi zasedal biro CK KPČ za Češko, ki je razpravljal o sedanjem političnem položaju in dal navodila partijskim organizacijam, kako naj se borijo proti sovražnikom vseh vrst.

V resoluciji biroja je rečeno, da je zdaj po »likvidaciji kontrarevolucionarnih, deklasiranih in kriminalnih elementov« treba »okrepiti politično zmago nad revizionističnimi silami v partiji in protisocialističnimi silami v družbi«. V resoluciji je rečeno tudi tole: »Minuli dnevi so bili za vsakega komunisto in

državljanu najboljša preizkušnja njihovega odnosa do politike partije, kot je bila izdelana na majskem plenu CK KPČ. Biro CK KPČ za Češko pričakuje, da bodo partijski organi in organizacije s tega stališča ocenili dejavnost svojih članov, predvsem pa voditeljev na partijskem, državnem, družbenem

da bodo ustrezno ukrepali. V tem resnem času se merila zaostrujejo. Lahko računamo samo s tistimi, ki morejo in hočejo uresničevati politiko partije na vseh področjih, posebno na vodilnih položajih. Omahljivost, neodločnost ali celo nepravilnost in očitno ignoriranje zahtev partijskega in državnega vodstva resno škoduje interesom partije in socialistične družbe.«

Današnje »Rude pravde« piše, da sta pred štirinajstimi dnevi dve tretjini članov komiteja KPČ v koncentracijsko taborišče v Plzni dali ostavke. List ne navaja razlogov za te ostavke.

Agencija AFP poroča iz Prage, da je francoski novinar Georges Penchenier, ki so ga 2. avgusta aretirali, še vedno zaprt. Penchenier je prišel v ČSSR s turistično vizo, tako kot večina drugih zahodnih novinarjev, ki so jih te dni izgnali. Toda medtem ko so druge takoj izgnali, je Penchenier še vedno zaprt. Češkoslovaško ministrstvo za notranje zadeve, ki je o tem šele v tork obvestilo francoske veleposlanstvo v Pragi, ni povedalo, zakaj je Penchenier še vedno zaprt.

Severna Koreja noče vrniti sestreljene posadke

PANMUNJOM, 27. avgusta (Reuters). — Severna Koreja je danes zavrnila ponovno zahtevo, naj vrne posadko ameriškega helikopterja, sestreljenega 17. avgusta nad osamljenim LDR Koreje. Na sestanku sekretarjev mešane vojaške komisije za premirje v Panmunjomu je ameriški polkovnik Lucas dejal, da je helikopter pomotoma zašel v severnokorejski zračni prostor. Severnokorejski sekretar komisije polkovnik Han pa je ponovil, da gre za provokacijo ameriških agresorjev in da so helikopter sestrelili v samooparbi.

Umik ameriški čet iz Tajskem bo verjetno povezan s tempom umikanja iz Južnega Vietnamu.

Na Tajskem je zdaj približno 50.000 pripadnikov ameriških oboroženih sil. Približno dva tretjina je letalec. Ameriško letalstvo vzletava s tajskih oporišč nad cilje v Južnem Vietnamu in Laosu.

Ameriška in tajska stran sta napovedali, da na prihodnjih pogajanjih sploh ne bodo razpravljali o umiku ameriških posebnih enot, tako imenovanih »zelenih barek«, ki urijo tajsko armado vojskovanja zoper gverilce, in gospodarskem področju in

Umik ameriški čet iz Tajskem bo verjetno povezan s tempom umikanja iz Južnega Vietnamu.

Na Tajskem je zdaj približno 50.000 pripadnikov ameriških oboroženih sil. Približno dva tretjina je letalec. Ameriško letalstvo vzletava s tajskih oporišč nad cilje v Južnem Vietnamu in Laosu.

Ameriška in tajska stran sta napovedali, da na prihodnjih pogajanjih sploh ne bodo razpravljali o umiku ameriških posebnih enot, tako imenovanih »zelenih barek«, ki urijo tajsko armado vojskovanja zoper gverilce, in gospodarskem področju in

Umik ameriški čet iz Tajskem bo verjetno povezan s tempom umikanja iz Južnega Vietnamu.

Na Tajskem je zdaj približno 50.000 pripadnikov ameriških oboroženih sil. Približno dva tretjina je letalec. Ameriško letalstvo vzletava s tajskih oporišč nad cilje v Južnem Vietnamu in Laosu.

Ameriška in tajska stran sta napovedali, da na prihodnjih pogajanjih sploh ne bodo razpravljali o umiku ameriških posebnih enot, tako imenovanih »zelenih barek«, ki urijo tajsko armado vojskovanja zoper gverilce, in gospodarskem področju in

Boeing-747: 362 potnikov

WASHINGTON, 27. avgusta (AP). Letalska družba Pan American je napovedala, da bo 19. decembra na progi New York-Pariz prvič poletel »Boeing 747« s 362 sedeži. Ze konec decembra bo to novo veliko potniško letalo letalo 42-krat tedensko na tej progi med ZDA in Evropo.

Družba Pan American je po hitila, da bi bila prva med letalskimi družbami, ki bo na mednarodnih progah dala v promet največje potniško letalo, in je sklenila 6. januarja odpotovati z »Boeingom 747« letalsko zvezo med San Franciscem in Honolulujem, pet dni pozneje pa tudi med Los Angelesom in Honolulujem. V začetku februarja bodo uvedli dnevno letalsko zvezo s Tokiom, mesec dni pozneje pa jo bodo razširili na Tokio in Hong Kong in v Bangkok.

»Ramparts«: Vse o ARC orožju

SAN FRANCISCO, 27. avg. (AP) — Katoliška revija »Ramparts« je napovedala, da bo v septembrski številki objavila skrivne ameriške načrte o atomskem, kemičnem in bakteriološkem vojskovanju v Srednji in Vzhodni Evropi. Urednik revije David Colodner pravi, da bodo objavili dokumente, ki so jih iz anonimnega vira dobile zahodnonemške revije »Stern« in razne druge publikacije v Evropi in Ameriki.

Iz latifundij zadruga

Perujska vojaška vlada spreminja sladkorne latifundije v zadruga — Odpor na latifundiji bivšega predsednika

RIO DE JANEIRO, 27. avg. (Tanjug). Perujski nacionalistični vojaški režim je začel ustanavljati velika zadruga gospodarstva na devetih latifundijah sladkornega trsa, katerih lastnike so po zakonu o agrarni reformi pred dvema mesecema razstili. Po poročilih iz Lime so prvo zadrugo z nekaj tisoč člani ustanovili na latifundiji, ki je last družine nekdanjega predsednika Prada.

Vojaški režim generala Velasca Alvarada je žel spreminjati velike plantaže sladkorne trsa v zadruga iz dveh razlogov: najprej zato, da bi obdržal dosedanj temp proizvodnje sladkorja, ker velike plantaže gospodarsko ustrezajo naravi te kulture; in potem zato, ker želi razviti kmetijsko zadrugništvo.

V Lime so uradno sporočili, da bodo vse te velike zadruga izročili v upravljanje novim lastnikom. Dokler se zadrugniki še ne organizirajo, bodo bivše latifundije upravljali odbori, v katerih bo polovica zastopnikov oblasti, polovica pa zadrugnikov. Vlada je zadrugnikom obljubila, da jih bodo oprostil vseh davkov, dokler ne bodo v obdobju dveh let do

Smrtna obsodba v Kairu

KAIRO, 27. avg. (AFP) — Siroškega državljana Mohameda el Kodsija, ki živi v Kairu, so obsodili na smrt zaradi vojninstva v prid Izraelu. Kairski list »Al Gumhuria« piše, da je Kodsij pošiljal Izraelu obvestila o vojaškem položaju v ZAR in o sovjetskih strokovnjakih v Kairu.

PRVI RAKETNI NAPAD. Palestinski komandosi so 26. avgusta prvič po junjski vojni z raketami napadli nek hotel v središču Jeruzalema. Človeških žrtev ni bilo. Na sliki: izraelski vojak ob zaplenjenem izstrelnem ograjdu za rakete.

Telefoto: UPI

Topografija turističnega dolarja

Največ zapravi »povprečni« Danec — V absolutni številki vodijo ZDA

ZENEVA, 27. avg. (UPI) — Danec porabi v povprečju trikrat več denarja v inozemstvu kot Američan. V absolutni številki pa so seveda Američani na prvem mestu svetovne lestvice, ko gre za v tujini zapravljen dolarje.

Ameriški turisti porabijo na leto 3,2 milijarde dolarjev za potovanja v inozemstvo. Sledijo jim turisti iz Zahodne Nemčije z 1,5 milijarde dolarjev, nato pa Francija (1,1 milijarda), Britanija (763 milijonov), Kanada (634 milijonov), Nizozemska (379 milijonov), Belgija z Luksemburgom (370 milijonov), Italija (298 milijonov), Švedska (287 milijonov), Švica (235 milijonov), Danska (225 milijonov) itd.

Ko pa gre za potrošnjo na posameznika, je Danska prva, nato pa Francija, ki je na prvem mestu. Danca računano na glavo prebivalstva, zapravlja letno v tujini 47 dolarjev; za njimi so Švicarji z 39 dolarji, Belgijci z 38 dolarji, Nizozemci z 31 dolarji, Avstrijci s 30 dolarji, Zahodni Nemci s 26 dolarji in Američanci s 16 dolarji na glavo prebivalstva.

Britanski turistični urad pa je za lansko turistično leto objavil podatke, iz katerih je razvidno, da so v Britanijo iz tujih turistov 676 milijonov dolarjev, to je za 20 odstotkov več kot leta 1967. Britanijo je lani obiskalo 4,8 milijonov tujih turistov, to je za 13 odstotkov več kot lani.

Britanski turisti pa so po podatkih istega biroja lani zapravili nekaj manj kot leta 1967, razen tega pa so, kot je razvidno iz dokumenta, zaradi razvrednotenja funta spremenili svoje turistične navade: bolj so potovali v Španijo in manj v Francijo, Italijo in Švico.

Splošna stavka v Argentini

Delati bo nehali pet milijonov delavcev — Stavka ogroža Oganiev načrt o »sistemu sodelovanja v upravi«

RIO DE JANEIRO, 27. avg. (Tanjug). Po zadnjih vesteh iz Buenos Airesa je okrog pet milijonov argentinskih delavcev začelo splošno stavko in s tem odprlo novo poglavje v odločnem spoprijemanju s politiko generala Carlosa Oganieva.

Neposredno pred stavko so se vojaški šefi sestali na izredni seji in razpravljali o tem, s kakšnimi vojaškimi in policijskimi ukrepi bodo nastopili v primeru, da bi izbruhnila neredi. Med zadnje veliko stavko konec maja je samo v industrijskem središču Cordobi padlo v spopadu med vojsko in stavkačimi kakih 30 ljudi. Sedanja protostavka proti celotni vladni politiki so organizirale vse struje generalne konfederacije dela, tudi tista, ki je v zadnjih tednih pokazala pripravljenost, da bi sodelovala z režimom. Sindikatu torej pomeni stav-

ka oblika boja za uresničitev socialnih in političnih pravic, to pa po mnenju opazovalcev močno ogroža pravkar napovedani načrt generala Oganieva.

»Pravda« o Nixonovi odločitvi

MOSKVA, 27. avg. (Tanjug). Komentator moskovske »Pravde« danes opozarja, da je Nixonov sklep — odložiti naj bi že napovedani umik 25.000 ameriških vojakov iz Vietnamu — izrazil hudo zaskrbljenost med ameriškim prebivalstvom in po vsem svetu.

Kot ocenjuje »Pravda«, ta zadnji sklep potrjuje, da so bile izjave o zmanjšanju števila ameriških vojakov v Vietnamu, za katere so delali toliko reklame, je propagandna poteza, za njo pa se skrivalo popolnoma drugačne namere. V komentarju »Pravde« opozarja na dejstvo, da je zadnja izjava Bele hiše sledila takoj potem, ko so generala Kihna določili za novega premiera saigonskega režima.

Sovjetski komentator meni, da pomeni to odlašanje pri umiku ameriških čet iz Južnega Vietnamu odkrito ignoriranje zahtev mednarodne javnosti in ameriškega prebivalstva, da se iz te azijske države umikajo vse vojaške enote.

Baski terjajo konec represije

SAN SEBASTIAN, 27. avg. (Reuters). Skupina baskovskih nacionalistov pripravila peticojo za generala Francu, v kateri zahtevajo zaustavitev represivnih ukrepov, ki so skorajda omtvili gibanje za ustanovitve samostojne države Baskov.

Dokument je podpisalo približno 3000 Baskov. Menijo, da ga je sestavila skupina intelektualcev skupaj z nekaterimi duhovniki iz pokrajine Guipuzcoa. Med drugim zahtevajo preklicanje zakona, ki označuje teroristična dejanja kot vojaški upor, storitve pa postavlja pred vojaško sodišče.

Po sklepu komisije za sistematizacijo delovnih mest in kadrovanje

GOZDNO GOSPODARSTVO SLOVENJ GRADEC

razpisuje za šolsko leto 1969-70

2 štipendiji

za študij na biotehniški fakulteti — gozdarska smer

1 štipendijo

za študij na gozdarski srednji šoli.

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, ki so sprejeti s splošnimi akti podjetja.

Ki prošnji za štipendijo morajo kandidati priložiti še naslednjo dokumentacijo:

1. Uradno overovljen prepis zadnjega šolskega spričevala.
2. Potrdilo o premoženjskem stanju.
3. Potrdilo o višini osebnih dohodkov staršev oz. družinskih članov.

Možnost prijave je do 5. septembra 1969 7479

ELEKTRONABAVA

specializirano trgovsko, izvozno — uvozno podjetje iz elektrotehničnim materialom, LJUBLJANA, Titova 1

vabi k sodelovanju

VEČ KOMERCIALNIH REFERENTOV

za delo v sektorju notranje trgovine.

Pogoji: višja ali srednja strokovna izobrazba elektrotehnične ali ekonomske smeri s prakso v komercialnem poslovanju.

DAKTILOGRAFA — KORESPONDENTA

za delo v sektorju notranje trgovine.

Pogoji: srednja strokovna izobrazba, popolno obvladovanje slovenščine.

Poskusna doba za navedena delovna mesta je 30 do 60 dni.

Osebnih dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov podjetja.

Nastop je mogoč takoj ali po dogovoru.

Pismene ponudbe sprejema kadrovska služba podjetja, Ljubljana — Krekov trg 2/II. 7525

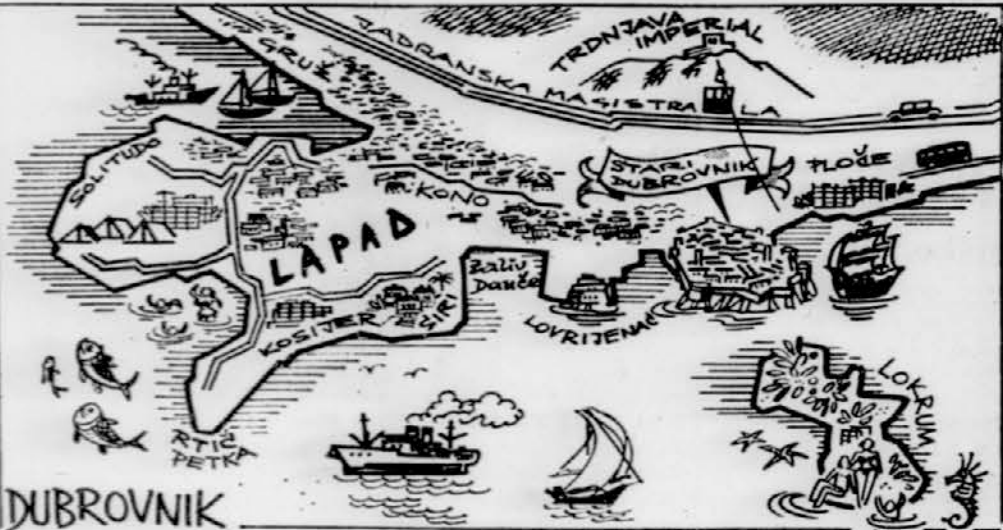
OGLAŠUJTE V DELU

Jug

Dubrovnik je še vedno zanimiv

Poleti je v slavnem mestu le preveč romarjev, ki se tu zberejo z vsega širnega sveta

Mnogi, ki so letos obiskali Dubrovnik, so se zelo pritoževali, češ da je bilo toliko ljudi, da niso mogli vsega videti. V Dubrovniku navadno ne gremo na počitnice, temveč na ogled. To še posebej velja za tiste, ki pridejo v Dubrovnik prvič. Poletni čas pa je v Dubrovniku romarski čas in večina tujih turistov, ki je prvič v Dalmaciji, ne zamudi videti tudi Dubrovnik. Razen tega so bile letos dubrovniške letne igre dokaj kakovostne (jubilejne) in zelo dobro obiskane. Če bi radi spoznali Dubrovnik, potem pojdite tja na jesen.

V Dubrovnik ni prijetno potovati z vlakom, ker moramo presedati ali s širokoga na ozki tir v Gaveli ali z vlaka na avtobus v Pločah. Tudi jeseni skoraj vsak dan plove direktna ladja z Reke do Dubrovnika (24 ur vožnje), a je sedaj težje dobiti kabino. Letala »Inex-Adria« bodo letala iz Ljubljane po dvakrat na teden nemara še do konca oktobra.

Avtobus iz Ljubljane pa odpelje iz Ljubljane proti Dubrovniku vsak dan zvečer ob 23.00 (V Dubrovnik se pripelje naslednji dan pozno popoldne). Če greste na pot s lastnim avtom je najbolje potovati tja čez Bosno, nazaj

* Z zvezdicami je označena stopnja zanimivosti, pomembnosti in lepote posameznega objekta ali kraja. Če je zvezdica odstopna to se ne pomeni, da je tam povsem nezanimivo, neločno in nepomembno. Ker so tri zvezdice pa je snaj.

Gore

Na lepi Peci je meja in je ni

Avgust in september je najbolj primeren čas za izlet na ta vrh

Velikostna staroslavna Peca, ki se z 2126 m v Kordeževi glavi dvigne v svoj najvišji vrh, je izjemno privlačna planinski cilj. Peca doživlja svojo pomlad dokaj pozno, zato je morda prav sedaj v avgustu najlepša v svoji zeleni travnati in živopisni cvetni prevleki.

Ze nekaj let je ta gorski svet po katerem teče meja med Avstrijo in Jugoslavijo, brez posebnih dovoljenj dostopen vsakomur, ki je opremljen s potnim listom ali maloobsežno izkaznico, če pa noče čez mejo, je menda dovolj tudi izkaznica (ob sobotah in nedeljah).

Pa pesca je najboljši izhod. Peca je od tja se lahko odpravite kar v poznem popoldnevu, ko vročina (če je) popusti in se sonce že umika za goro. Iz Mežice hodijo srednje uren planinec dve uri in pol ali tri ure do Koče na Mali Peci. Ze po enourni hoji pa pridete na široko in povsem novo gozdno cesto, ki se privije iz Crne (izhodišče za motorizirane planince).

Cesta gre precej časa navkreber in sele ko je konec (tam lahko pustite tudi avto v varnem varstvu) zagrizemo spet v strmino. Koča na Mali Peci je mlajša, a prostornejša. Bila bi lahko tudi najlepša, če bi bila malce bolj snažna.

Če imate avto je bolje, da se naselite v Cavtatu ali Kuparih, kjer so tudi lepe plaže in je za dopust bolj primerno. Potem pa se vozite v Dubrovnik na ogled (do Kuparov je 10 km, do Cavtata pa 22 km). Jeseni dobiti v Kuparih penzijo že za 42,00 do 29,00 din, v Cavtatu pa za 25,00 din (posreduje »Putnik«).

Kaj vidite v Dubrovniku? Na Lokrum, ** otoček pred mestom se peljete z motornim čolnom, ki vozi vsake pol ure (6,00 din tja in nazaj). Na otoku je Naravoslovni muzej (glavna dubrovniške okolice) in spominski muzej Rudjara Boskovića. Otok je en sam botanični vrt, na južnem delu pa so skalne plaže in jezerce »Mrt-

vo morje« (slano) z malo peščeno plažico.

Muzejev je v mestu veliko. Kulturnozgodovinski muzej *** je v Knežji palači. Moč in slava starega Dubrovnika! Odprt je le dopoldne (9 do 11.30), ob nedeljah je zaprt.

V trdnjavi sv. Ivana je Pomorski muzej. ** Spomini na podvige dubrovniških pomorcev. Odprt le dopoldne, a tudi ob nedeljah. Tudi Etnografski muzej ** je v trdnjavi sv. Ivana. Zanimivo narbdo-pisno gradivo, zbrano še v prejšnjem stoletju v Dubrovniku, Konavlah in na Mijetu. Tudi etnografski muzej je odprt le dopoldne; zaprt pa je ob torkih.

Tudi frančiškanski samostan ** ima zanimivo muzej-sko zbirko (lekarne iz leta 1317, srednjeveški rokopisi itd.) Odprto je dopoldne in popoldne od 17 do 18. Ob nedeljah pa zaprto. Zelo lepo je samostansko dvorišče z arkadami.

V trdnjavi Bokar je Lapidarij, v stari dubrovniški žitnici Rupe je Muzej jugoslovske ljudske umetnosti, v katedrali pa je na ogled Zakladnica ** (samo ob torkih in petkih od 11-12), ki je zelo bogata. Imajo tudi Umetniško galerijo in v trdnjavi sv. Ivana »Akvarij« (splitki je zanimivejši). V palači poleg pravoslavne cerkve je še Galerija ikon. V palači Sponza je Muzej ljudske revolucije.

Poseben šarm in dejansko največja atrakcija Dubrovnika je njegovo obzidje. *** zato je sprehod po obzidju (krog in krog) obvezen in najvažnejši del ogleda. Ogled pa je možen od zgodnjega dopoldneva do mraka. Za sprehod po obzidju porabite dobro uro.

Znamenitosti v mestu: Knežja palača, *** Cerkev sv. Vlaho, ** trga Luza * in Gundulićeva poljana * ter glavna ulica Stradun ali Placa **. Lepa in zanimiva je tudi trd-

pristanišča vsak dan (razen ob nedeljah) ob 13.00 uri. Povezuje z Dubrovnikom ne le Mijet, temveč tudi Elafitske otoke ** (Šipan, Lopud in Koločep).

Na vseh teh otokih imajo lepe in mirne plaže, prijetna gostišča in celo nekaj hotelov, sob pri zasebnikih pa še in še. Jeseni je še precej praznih sob. Informacije pri »Kompas« v Dubrovniku. Prijeten jesenski dopust utegne biti tudi v Trstenem ** in Slanem, * ki ležita ob magistrali severozahodno od Dubrovnika.

Od Dubrovnika do Crnogorskega primorja je komaj 40 km (do Hercegovega), do Budve *** pa še 45 km (s trajektom). Iz Hercegovega je do Cetinja *** še 80 km, vse po asfaltirani cesti. To so lahko enodnevnii izleti, če imate lasten avto. Drugeče pa z avtobusom, ki voziho še kar redno, a so precej zasedeni.

Iz Dubrovnika pelje asfaltirana cesta tudi v Trebinje. * ki je dokaj slikovito hercegovo mestec. Nedaleč od mesta je znamenita elektrarna na reki Trebišnjici; umetno jezero je dolgo več deset kilometrov.

Letalski motel V Makedoniji se nimajo svoje letalske družbe, a brez letal ne bodo ostali! Pri kraju Negotinu ob glavni cesti Skopje - Gevgelija v opuščenem letalu (IL-14) urejajo motel. Načrt je imeniten: fontane in bazen, prodajalna spominčkov, natakari-če v obliki stjuardes, malo letališče z aero-taksi, mi ni hangarji za prenočevanje itd. Motel bodo letos koncem septembra odprli.

Bogotovačke toplice! Bajje so ugotovili, da je voda v Bogotovačkih toplicah nedaleč od Kraljeva precej radioaktivna. Bolniki so toplice naskočili. Voda zdravi srce, revmo in živce.

njava Lovrijenac ** izven dubrovniškega obzidja (ogled dopoldne in popoldne).

Tudi jeseni bo v Dubrovniku na sporedu še več folklornih nastopov in gledaliških predstav. Ples pa v hotelih »Petka«, »Excelsior« in »Nep-tuna«. Bar je v hotelu »Splendide« in v mestnem obzidju (»Labirint«). Ples tudi v trdnjavi Revelin.

Dubrovnik je tudi pomembno izhodišče za druge kraje kamor smo namenjeni na dopust ali na izlet. Dubrovnik (Gruži!) ima samo eno lokalno ladijsko zvezo: do Polač na otoku Mijetu ***. Ladja odplove iz gruzanskega

SPREMLJAJTE TV PROGRAM Z REVIJO STOP V ROKI

pristanišča vsak dan (razen ob nedeljah) ob 13.00 uri. Povezuje z Dubrovnikom ne le Mijet, temveč tudi Elafitske otoke ** (Šipan, Lopud in Koločep).

Na vseh teh otokih imajo lepe in mirne plaže, prijetna gostišča in celo nekaj hotelov, sob pri zasebnikih pa še in še. Jeseni je še precej praznih sob. Informacije pri »Kompas« v Dubrovniku. Prijeten jesenski dopust utegne biti tudi v Trstenem ** in Slanem, * ki ležita ob magistrali severozahodno od Dubrovnika.

Od Dubrovnika do Crnogorskega primorja je komaj 40 km (do Hercegovega), do Budve *** pa še 45 km (s trajektom). Iz Hercegovega je do Cetinja *** še 80 km, vse po asfaltirani cesti. To so lahko enodnevnii izleti, če imate lasten avto. Drugeče pa z avtobusom, ki voziho še kar redno, a so precej zasedeni.

Iz Dubrovnika pelje asfaltirana cesta tudi v Trebinje. * ki je dokaj slikovito hercegovo mestec. Nedaleč od mesta je znamenita elektrarna na reki Trebišnjici; umetno jezero je dolgo več deset kilometrov.

Letalski motel

V Makedoniji se nimajo svoje letalske družbe, a brez letal ne bodo ostali! Pri kraju Negotinu ob glavni cesti Skopje - Gevgelija v opuščenem letalu (IL-14) urejajo motel. Načrt je imeniten: fontane in bazen, prodajalna spominčkov, natakari-če v obliki stjuardes, malo letališče z aero-taksi, mi ni hangarji za prenočevanje itd. Motel bodo letos koncem septembra odprli.

Bogotovačke toplice! Bajje so ugotovili, da je voda v Bogotovačkih toplicah nedaleč od Kraljeva precej radioaktivna. Bolniki so toplice naskočili. Voda zdravi srce, revmo in živce.

VEČNA VODA — Tisoče malih in velikih umetnin hrani Dubrovnik iz slavnih dni. Na sliki: detajl male Onorijeve fontane. Foto: D. Kralj

Koče

Z avtom na Slivnico

Če bi Cerkniciani še cesto popravili, pa bi bilo ...

Nad Cerknico se dviga 1114 m visoka čarovniška gora. Na vrhu so v povojnih letih postavili kar lep in predvsem precejšen planinski turistični dom. Je kar lepo urejen in snažen (ima tudi centralno kurjavo!). Je stalno oskrbovan.

Izpred kočje je prekrasen razgled, eden najlepših v Sloveniji. Če je v jezeru voda, potem se njegova gladina vidi s Slivnice kakor na dlan. Vidijo se gozdni vrhovi Javornikov, Snežnik, Nanos in stric Krim.

Za razliko od ustaljenih navad kočje upravlja trgovsko gostinsko podjetje »Skocjane«.

bi z dvema posteljama je za osebo 15,00 din, na skupnem ležišču pa 10,00 din (za člane planinskih društev popust). Celotni dnevni penzijo: 30,00 din! V sobah ni tekoče vode, umivalnica je skupna. Poletj ni tople vode.

Dostop: iz Cerknice (peš) takorekoč naravnost navkreber (vprašajte; beseda ni avto). Za poldruho uro hoje! Z avtom pa ali iz Cerknice mimo skladišča lesa in navkreber (10 km) ali iz Grahovega po sledi kačipota (12 km). Obe cesti se tik pod kočjo združita. Tam pa pozor, kratek cestni odsek je takorekoč spod kritikov. J. Z.

Prepovedano kampiranje

Tisti, ki potujejo v Beograd in naprej proti jugu, naj ne bodo presenečeni, če se bodo morali pogovarjati z milicnikom zaradi »divljega taborjenja«. V SR Srbiji so že maja letos sprejeli zakon, ki prepoveduje tako taborjenje ob »magistralnih cestah«. S tem so verjetno mislele na ceste Zagreb-Beograd-Skopje in morda Beograd-Subotica ter Niš-Dimitrograd? Inšpektorja trdi, da ne morejo ugrepati ker je premalo milicnikov in nadzornikov ter preveč divjih tabornikov. Trdijo, da tako taborjenje škoduje kmetijstvu in gostinstvu.

Nemara je to res, res pa je, da je gostinskih objektov ob cesti zelo malo. Moteli so navadno zbirališče krajevnih razgledačev in pljancev. Razen tega pa so moteli tudi dragi in po mnenju popotnikov, ki so se pravkar vrnili s potovanja tudi dokaj umazani.

Kampingov je ob »magistralnih cestah« tudi zelo malo. Uradni vodič po jugoslovskega kampingih (AMSJ) za lansko leto (letošnjega še ni!) navaja le štiri kampinge na omejenih cestah: Beograd, Niš, Srebrenar in Novi Sad. Letošnji zelo izprani nemški vodič po vseh evropskih kampingih navaja enega več (Aleksinac). Tako ni med Beogradom in Zagrebom, ob takomereni avtomobilski cesti ne enega samega kampinga! Na avtokarti Jugoslavije, ki to je letos izdal AMS pa imajo narisanega še enega več (Markovac). Ne, kateri od teh kampingov pa sploh niso neposredno ob glavni cesti, nekateri niso označeni s smerokazom, nekateri pa so hudo zanemarjeni. Tako stanje menda res ne dovoljuje uveljavitev zakona o prepovedi divjega taborjenja. Nikjer v Evropi ne silijo tabornikov, da bi spali v hotelih ...

Prepočasni trajekt

Da bi potniki ne potovali okrog cele Boke Kotorske je že pred leti začel voziti trajekt med vasicama Kamenari in Lepetane, kjer je ožina Verige (čežnjo bodo čez leta — ? — zgradili most in tako končno le »kompletirala« obmorski del Jadranske magistrale). Čez ožek preliv (vožnja traja pičle četrte ure) plove dan in noč štirje majceni (!) trajekti. To poletje je tam vedno velika splošč; turisti morajo čakati tudi po več ur, da pridejo na vrsto.

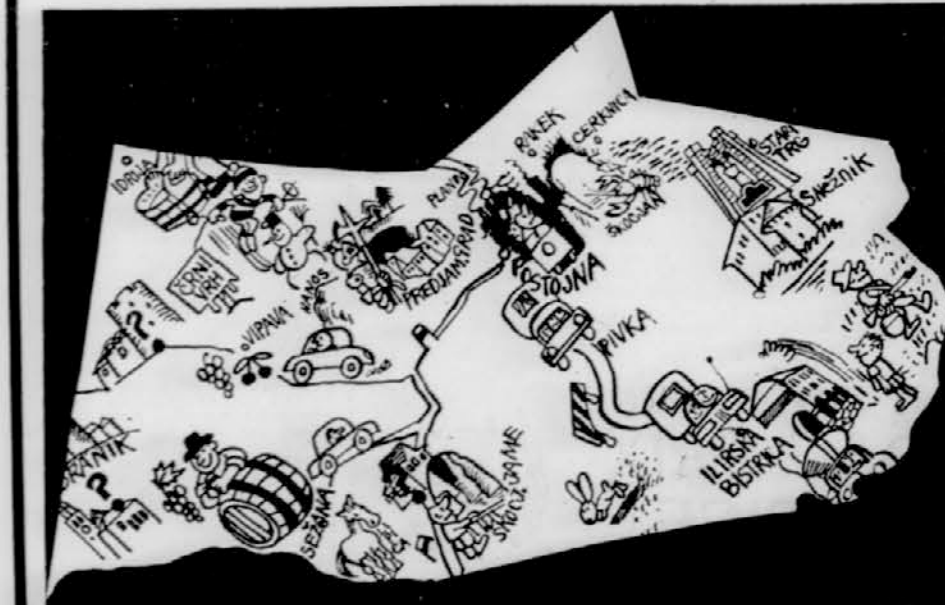
Če je velika vrsta, ne čakajte! Pot od Kamenarov do Kotorja je dolga 30 km, če se peljete naokrog in 14 km, če čakate in se peljete s trajektom. Če bi radi v Budvo je razlika prav tolikšna; naokrog je od Kamenarov do Budve 52 km, če pa se peljete s trajektom pa natanko polovica — 26 km.

Visoko nad Dravo

Prijeten kratek izlet iz doline Drave do prijetne kozjanske vasice Duh na Ostrem vrhu. Prijetna okolica in kar dobra gostilna. Cesta navgor se odcepi pri Selnici. Dobrih deset km ne preslabega makadama. Vas je skoraj tik na meji.

KATERI BO TURISTIČNO NAJBOLJ PRIZADEVEN KRAJ?

- zemljovid obiskanega področja, na njem pa vrisani trije kraji • opis treh krajev, ki jih je obiskala strokovna komisija, a brez imen
- UGANITE, KATERE KRAJE SMO OBISKALI IN OPISALI!
- vpisite imena teh treh krajev na nagradni kupon • nalepite izpolnjen nagradni kupon na dopisnico • nemudoma pošljite dopisnico na naš naslov: Delo — nagradni natečaj

NAGRAJUJE TOVARNO GOSPODINSKE OPREME:

gorenje

• štiri superavtomatske pralne stroje, štiri hladilnike (75 litrov) • štiri kombinirane štedilnike (plin — elektrika) • nagrade vsake mesece sproti • kdor bo poslal izpolnjene kupone sproti — vsak teden — bo imel več priložnosti, saj bo imel v bobnu vedno po štiri glasovnice • zadnje žrebanje bo 10. septembra, ko boše shujati uganiti, kateri kraj so dobili najboljšo oceno in kateri bo izbran za turistično najbolj prizadeven kraj v Sloveniji

ŽREBANJE:

Za tretje kolo nagradnega natečaja IZBIRAMO NAJPRIZADEVNEJŠI TURISTIČNI KRAJ je prispelo 4252 kuponov z rešitvami. Komisija je 26. avgusta izžrebala tri nagradence; vse tri nagrade je prispevala tovarna GORENJE iz Velenja.

PRVA NAGRADA:

Milan Vozelj,

ulica JLA 3/II, Piran.

Prejme: superavtomatski pralni stroj.

DRUGA NAGRADA:

Peter Sekloča,

Sp. Gorje 54, (Bled).

Prejme: hladilnik.

TRETJA NAGRADA:

Lojzka Narobe,

Česnikova 22, Ljubljana.

Prejme: električno plinski štedilnik.

VSAK ČETRTEK

IME: PRIIMEK: NASLOV: 37 38 39

KUPON 13

TELESNA KULTURA ZA VSAKOGAR

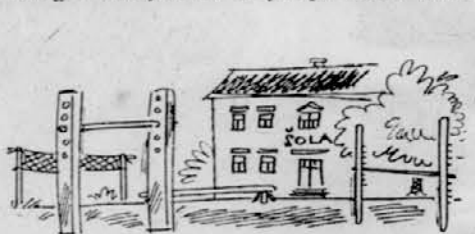
Ob stoletnici „Nauka“

Leto, mineva 100 let, odkar smo d. Slovenci prvo knjigo o vajah na oro. V mislih imamo drugi del „Nauka o telovadbi“, ki je izšel v Ljubljani leta 1869. Z naslovom »Vaje na orožjih. Delo obsega 56 strani besedila s 184 risbami in prikazuje razen skakanja predvsem vaje na kosi (tako imenuje bralji), na drugo, ročaj (tako imenuje krog, lestev, plesalci in gredi). Razen tega so prikazane in poimenovali se vaje s palicami, metanje kopja, krogle in kama ter dvigovanje bremen.

Pri prvem delu „Nauka o telovadbi“, ki ga je izdal Južni Sokol dve leti prej, je v uvodu izrecno poudarjeno, da gre za prevod nemške terminologije prostih vaj in da glavno delo prevajalca oziroma ustvarjalca slovenskih terminov opravi Fran Leustik. Drugi del, ki obravnava vaje na orožju, je izšel brez uvoda in brez omembe avtorja in prevajalca.

Zanimivo je, da niso pomene vaje na konju, čeprav je to takrat deloval v Ljubljani Stefan Mandić (1813–1880), naš prvi znan telovadni učitelj, ki je obvladal med drugim tudi volitranje na lesenem konju. Knjižica, o kateri poročamo, je bila nedvomno pomembna za prvo obdobje telovadbe v solah in telovadnih društvih in se posebej za uvajanje slovenskih strokovnih izrazov. Tudi je bila namreč navada, da so za razne vaje na orožju uporabljali kar nemške izraze. Slovensko telovadno terminologijo je dosledno uveljavil šele dr. Viktor Murin, po tem ko je izšel l. 1893. delovni v Ljubljanskem Sokolu. V „Nauki o telovadbi“ zmanjše misli o učniku vaj na misli in notranje organe, oblikovanje skladne postave ali metodni postopki. Dejansko gre za

pregled vaj in njihovo poimenovanje s slovenskimi in v nekaterih primerih tudi v nemškem jeziku. Orožje, ki ga prikazujejo skice, je preprosto, karšna lahko izdelava vsak mizar. O telovadnem orodju bere, da je okrogla debela jesenova lara naravnost počez med dvema visokima stebrom v luknjah, ki se jih po več v razni

visokosti izdelbe, pritrdena. Visokost, kamor se lara pritrdi, je doprsna, dobradna, dotemska, dosežna, doskočna. Zanimivo je tudi opis orodja za skakanje: »Orožje za skakanje je le zavoljo tega postavljeno, da se določi očem vidna rura za skok, ali da se mu naredi zares zapreka, ktero mora preskočiti.« Mitigorede pri pripominam, da so danes, po 100 letih, odkar je izšla prva knjižica o vajah na orožju, še ponekod šole, ki nimajo za telesno vzgojo otrok niti takega orodja, niti takega skakašča, karšna je opisano v naši najstarejši knjižici.

Tudi za telesno vzgojo velja pravilo: dokler nimamo srebrne žilice, ne teli lesena doval Zares, drogi, skakašča, plezala in še marsikaj takega, kar je opisano in ilustrirano v »Nauki«, bi morali imeti pogled, D. U.

Od danes do nedelje XXVIII. balkanske atletske igre v Sofiji

Od danes do nedelje bo bolgarsko glavno mesto prizorišče XXVIII. balkanskih atletske igre, ki z letošnjo prireditvijo neuradno proslavljajo 40. letnico tega tekmovanja. Balkanske igre 1929 v Atenah so bile namreč neuradne, tako da bo uradni jubilej šele prihodnje leto.

Glede na svojo veliko premoč pred vojno so Grki za zdaj še vedno uspešnejši na Balkanu kot nekateri konkurenti. V 27 nastopih so kot reprezentanca dosegli zmagi 11-krat, 7-krat so bili prvi, 10-krat pa drugi. Bolgarski atletski svet je bil v letu 1968 bolgarski atletski svet. Bolgarski atletski svet je bil v letu 1968 bolgarski atletski svet.

SAH

Karpov že prvi

STOCKHOLM, 27. avg. — Sov. ješki mojster Anatolij Karpov je v dve kraljevi končnici zmagal mladinskega šahovskega prvenstva. Zasedel prvo mesto, pred njim je bil drugi, tretji pa je bil tretji. Karpov je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Rezultati 8. kola: Karpov: 3,5 točk, Andersson: 3,0 točk, Vozg: 2,5 točk, Andersson: 2,0 točk, McKay: 1,5 točk, Diaz: 1,0 točk. V drugi končnici: Karpov: 3,5 točk, Andersson: 3,0 točk, Vozg: 2,5 točk, Andersson: 2,0 točk, McKay: 1,5 točk, Diaz: 1,0 točk.

Penko vicešampion?

LJUBLJANA, 26. avgusta — Brkane je predhodno kolo slovenskega šahovskega prvenstva za odločilno, kdo bo zasedel drugo mesto. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Penko je v prvi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji. Penko je v drugi končnici zmagal s 3,5 točkami, drugi pa je bil tretji.

Tatovi so se oglasili

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili. Tatovi, ki so pred nedavnimi na plani pod Prisojnikom, so se oglasili.

Nevarni navdušenje

Druga plat dubrovniške kolajne

LJUBLJANA — Tekmovanje za I. evropski pokal v planjarstvu je bilo končano z veliko zmago naše zvezne reprezentacije. Pokal, ki jih za ta nastop prejema Bohov, Bjedova in Gasparčeva, so vsi trije strani in prav gotovo redke, da je naše igralce zasluži vse priznanje za blestelo zmago, ki so jo po asistenciji drugih pleševalcev dosegli v duhovnem in telesnem bazu.

Nitakar ni naš namen, da bi kakorkoli zmanjšali zaslugi naših igralcev, ki so bili v tej ekipi. Vse priznanje za blestelo zmago, ki so jo po asistenciji drugih pleševalcev dosegli v duhovnem in telesnem bazu.

Nitakar ni naš namen, da bi kakorkoli zmanjšali zaslugi naših igralcev, ki so bili v tej ekipi. Vse priznanje za blestelo zmago, ki so jo po asistenciji drugih pleševalcev dosegli v duhovnem in telesnem bazu.

Nitakar ni naš namen, da bi kakorkoli zmanjšali zaslugi naših igralcev, ki so bili v tej ekipi. Vse priznanje za blestelo zmago, ki so jo po asistenciji drugih pleševalcev dosegli v duhovnem in telesnem bazu.

Nitakar ni naš namen, da bi kakorkoli zmanjšali zaslugi naših igralcev, ki so bili v tej ekipi. Vse priznanje za blestelo zmago, ki so jo po asistenciji drugih pleševalcev dosegli v duhovnem in telesnem bazu.

Nitakar ni naš namen, da bi kakorkoli zmanjšali zaslugi naših igralcev, ki so bili v tej ekipi. Vse priznanje za blestelo zmago, ki so jo po asistenciji drugih pleševalcev dosegli v duhovnem in telesnem bazu.

Nitakar ni naš namen, da bi kakorkoli zmanjšali zaslugi naših igralcev, ki so bili v tej ekipi. Vse priznanje za blestelo zmago, ki so jo po asistenciji drugih pleševalcev dosegli v duhovnem in telesnem bazu.

Nitakar ni naš namen, da bi kakorkoli zmanjšali zaslugi naših igralcev, ki so bili v tej ekipi. Vse priznanje za blestelo zmago, ki so

AVGUST 1969

25 LET CICIBANA IN PIONIRJA V jubilejnim letu za otroke in mladino 130 knjig

Pred nami je novo šolsko leto in hkrati jubilejno leto našega Cicibana in Pionirja. Obe reviji imata za seboj že štirindvajset uspešnih letnikov, zato je prav, če za uvod v praznično leto ob njih spregovorimo nekaj besed, saj je prav v Cicibanu in Pionirju začetek današnje široke dejavnosti založbe Mladinska knjiga in Ciciban in Pionir je četrstoletna podpirata vzgojna priredilna šola, tako da sta danes že nepogrešljivi element v učnem procesu.

Za ne bomo mogli nikoli izmeriti izobražbenih in vzgojnih uspehov, ki sta jih pomagali doseči prav ti dve reviji, toda naslednja trideset letna svoja veljavna tudi brez posebnih meritev: Osnovnosolska revija — kakršni sta Ciciban in Pionir — je vzgojno nadvse pomemben medij, pomembnejša je kot katerikoli knjiga, celo bolj pomembna kot najbolj množična knjižna zbirka, zato ker lahko s šteje mnogim interesom bralcev, zadovoljuje mnoge za razvite potrebe, jih poživlja, usvaja in razvija pa tudi nove. Revija je živ spremenljavec dogajanja, je aktualna in iz meseca v mesec vzemirja naročnika, terja od bralca nekaj napora, ga neprestano vodi k razmišljanju, tehtanju in primerjanju, skratka — bralca razvija in usmerja k ciljem, ki si jih je zastavilo uredništvo.

Revija se lahko tudi hitro spreminja in prilagajanja novim potrebam, v tem je njena moč in njena slabost, zanj ni vseeno, komu služi in kakšne norme uresničuje. Zato je vprašanje kvalitete tudi vprašanje vzgojne odgovornosti. Kakor je bilo — tako kot Ciciban in Pionirju — prva zahteva visoka kvaliteta prispevkov, vodi njena pot vztrajno navzgor, kar se ne kaže samo v priljubljenosti med dvesto tisoč bralci, ampak tudi v visoki oceni učiteljev, kritikov in družbe. Skladnost v oceni in nestrpnost pričakovanj vsake nove številke dokazuje, da sta Ciciban in Pionir dosegla svoj namen, postala sta neolovljivi del življenja našega osnovnošolca, ki ju želi in potrebuje. Občutek, da sta mlademu človeku zares potrebni, pa se je razvil tudi pri starših in učiteljih. Večjega priznanja bi Ciciban in Pionir zares ne mogla dobiti.

In še meseca ne smemo pozabiti. Na straneh Pionirja in Cicibana so prvič preizkusili in kasneje uveljavili svojo ustvarjalno moč mnogi sodobni pesniki, pisatelji in ilustratorji, kreatorji pojavnih književnosti za otroke in mladino. Reviji Ciciban in Pionir sta bili mno-

gokrat tisto prepotrebno rešeto, ki je še pred izidom knjige ločilo zrnje od pleve in tako omogočilo nastanek dobrega knjižnega dela. Škoda je, da ne gre, ali ne more čez tak preizkusni kamen vsa naša literatura za mlade bralce, škoda, da se ne prelije skozi tak filter vse pisano in ilustrirano blago, ki danes prihaja na knjižni trg in z vseh strani oblega mladega človeka, zlasti nekritičnega osnovnošolca, ter mu neusmiljeno prazni žep, s tem pa iz njegovega življenja tudi izpodriva vrednejša dela in pravo branje. Zato bi morali odločneje in bolj na široki fronti brati kvaliteto periodiko, predvsem pa braniti lepo in dobro knjigo ter graditi na temeljih, ki jih je v prvih treh razredih osnovne šole postavil Ciciban, ko je zarislal prve poteze estetskega okusa.

Od tod bi morali dalje, pa smo prav pri dobrih knjižnih največkrat takoj pripravljeni zavrniti. Predrago, ni denarja! In vendar lahko dobimo za enako ceno Cankarjevega Hlapca Jerneja kakor kilogram solate. Res je, kar je nekoč zapisal slavni francoski literarni zgodovinar Paul Hazard: »Ljubezen do knjige terja primerjavo med lahкотnimi in delikatnimi užitki.« in če v prejšnjem stilu nadaljujemo: med solato in knjigo, ki bi nam morali biti istocasnoma na tehnični, da bi se vsi brez pomisleka odločili za knjigo.

Ce se tudi s te strani ozremo na letošnji knjižni program založbe Mladinska knjiga za šolsko leto, potem smo lahko zadovoljni, saj nudimo na primer osnovnošolcem od drugega do osmega razreda sto knjig v zbirki Moja knjižnica za borih 400 din. Ob teh dveh številkah ni treba posebej poudarjati, da so to najcenejše knjige na slovenskem knjižnem trgu. Tako je založba s tako ceno za najboljša dela iz domačih in svetovne književnosti v lepi opremi storila več kot samo svojo dolžnost; poleg zares vsakomur dostopnih cen pa nudi založba Mladinska knjiga pri poverjenikih na solah še možnost obročnega odplačevanja, s tem smo na široko odprli vrata do knjige in do lastne knjižne police vsakemu otroku. Nekaj podobnega bi lahko zapisali še za skoraj sto zvezkov srednješolskega Kondorja, pa tudi za redne letniške zbirke Čebelica, Sinji galeb in Pričevanja. V teh zbirkah izhajajo knjige, ki so vredne branja in si jih tudi želijo mladi ljudje.

Vsako leto je več zgodnjih družin, ki ustvarjajo in tudi redno dopolnjujejo do-

mače knjižnice za najmlajše člane, ker se zavedajo neprecenljive vrednosti knjige v razvoju mladega človeka. Kaže, da je v naših družinah vse bolj živa misel, ki jo je že pred leti zapisal pisatelj Franec Bevč: »Ne bojim se za mladino, ki rada s pridom bere knjige!«

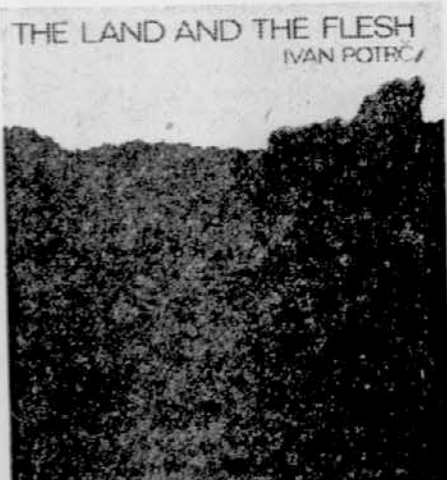
Se pred leti smo pedagoški delavci zaman iskali na knjižnem trgu knjige, ki smo jih potrebovali pri vzgojnem delu danes imamo na voljo že širok izbor del, ki ne dopuška več utesenjenosti. Tako bo založba Mladinska knjiga izdala v šolskem letu 1969/70 za otroke in mladino do osemnajstega leta starosti nad sto trideset knjig poleg obveznih učbenikov. Od tega je 60 odstotkov domačih del in 40 odstotkov prevodov 25 odstotkov s področja poljudne znanosti in 75 odst. s področja leposlovja; 80 odstotkov domačih leposlovnih del so napisali sodobni, živeči avtorji, ostala dela pa so iz naše klasične za otroke in mladino.

Cenu toliko novih del samo za predšolske otroke, osnovnošolce in srednješolce? Sodoben pouk, ki naj bi bil bolj uspešen od večerajšnjega, zahteva sodobne oblike dela s knjigami, predvsem s poljudnoznanstvenimi teksti in enciklopedičnimi izdajami. Zato so mnoge naše šole že organizirale razredne in kabinetne knjižnice in s tem se je število bralcev bistveno povečalo. Knjiga je zapustila zaklenjene omare in zaprta police, šla je med mlade ljudi, vsak trenutek jim je pri roki in zato jo iz dneva v dan bolj potrebujejo in znajo bolje izkoristiti njeno bogastvo; pogostje pa z njo ilustrirajo pouk tudi učitelji in tako navaajo učence na samolobrazovanje. Zato danes knjiga ni več kulturna dobrina, ki bi je bili deležni samo izbranci. Lepo knjigo potrebujejo množice, predvsem množice mladih ljudi z najrazličnejšimi interesi. Zato toliko del v enem samem šolskem letu. Založba, kakršna je naša, mora zadovoljevati potrebe mladih ljudi, mora pa jim odpirati skupno s prosvetnimi delavci tudi nova obzorja. Ledino, ki jo že četrto stoletje orja Ciciban, je treba obdelovati naprej, da ne bo nikoli več zamrla že v zgodnjem otroštvu vzgojena potreba po lepi besedi in silki, da bo tem prvim korakom v svet knjige, ki jih danes prehodijo vsi slovenski otroci, sledila enaka ljubezen tudi v zrelejših letih, ko se bo iz otrokovega življenja vse bolj odmičala učiteljeva roka.

IVAN BIZJAK

Roman Ivana Potrča v angleški izdaji

Vsaka slovenska knjiga, ki izide v katerikoli tujem jeziku, je pomemben dogodek; če pa je ta tuj jezik svetovni jezik, tedaj lahko rečemo, da se nam je s tem odprlo novo okno v svet.

Angleška izdaja Potrčevega romana »Na kmetih«

Prejšnji mesec se je pojavila na angleškem knjižnem trgu, ki je na svetu gotovo največji, knjiga Ivana Potrča »THE LAND AND THE FLESH«. Roman je prevedel iz slovensčine H. Leeming. Izdal pa Peter Owen London. Nadaljnji podatki v knjigi so: prevedeno iz slovenskega naslova »Na kmetih«. Izšlo v zbirki Sodobnih del UNESCO. V zbirko sprejeto po priporočilu mednarodnega PEN-kluba. Na strani 5 je zahvala prevajalcu univ. prof. dr. Janku Lavrinu za pregled rokopisa in za pomoč pri sestavljanju imen v tem slovarcu glede na izgovorjavo. Izdajatelj predstavi na zavhiku avtorja in delo, za katerega trdi, da daje vpogled v življenje kmetijskega človeka v povojnem revolucijskem razvoju Jugoslavije z njegovim kompleksnim človeškim konfliktom. Tu je še podatek, da je roman že izšel v italijanskem, srbohrvatskem in poljskem jeziku.

Ob izdaji tega romana v angleščini, za katerega literarna zgodovina priznava, da je z njim ustvaril nove in zanimive človeške figure in da je skoz nje prodorno osvetlil sodobno moralno življenje kmetkega prebivalstva v ptujski okolici (Slovnjak, Slovensko slovo, 1968), naj povzimo avtorjeve poglede na svoje delo ob izidu (1964):

»Vas... kmečko življenje... kmečka literatura... Naj povem tole: tudi literatura s kmečko motiviko je lahko dobra. Tu di življenje na kmetih lahko zanima tako meščana kot delavca. Samo malomščina se govori o s posebnostjo o kmečki literaturi... Jaz vem, da se bom v pisanju še vračal na kmete. Kaj pa je drugača smisel in namen literature, ko da bralcu oživlja značilne ljudi iz našega okolja, pa naj bo to meščanski, delavski ali kmečki... Da, išči domačega, svojega, slovenskega človeka, ki raste pri nas, ki je tu zakoreninjen, ki ga oblikuje naše življenje, da tega išči in prikazuje, a ne tipa, ki mu umetno, zaradi modne interesantnosti vsadi pogled v čustvovanje tujega sveta, tako da ni ne miš, ne pišč, da ne veš, kam bi z njim... Ko da bi palmo presadil pod Triglav! Saj to je grozno.«

Delo je prevedel dr. Henry Leeming, predavatelj na fakulteti za slovanske in vzhodnoevropske vede (School of Slavonic and East European Studies) v Londonu in ga ustrežajoče novemu krogu bralcev preimenoval v »Zemlja in strast«. Prof. Leeming naša literatura ni tuja, saj jo po zaslugi prevajalca Prešerna, prof. W. Matthews, dobro pozna. V Londonu je priredil že več večerov slovenske poezije. Ko je pripravil ta prevod, je obiskal domovino Kreflov in pisateljev brat mu je moral pokazati in poimenovati vsak del hiše, vsak del orodja, vsako živino in ga popevati na njive in v gorice. Ob tem je vznemirjen naročil: »Oklepajte se svojega jezika! Varujte njegovo pristnost! V tem je izraz življenja in značaja. Svet vas mora spoznati!«

Roman je izšel pri nas 1954. leta

Pisatelj Tone Seliskar

PREDSEDNIK REPUBLIKE

Beograd, 11. jula 1969. godine

Dragi pioniri,

Povočdom 25-godišnjice "Pionira" upućujem vam najtoplije pozdrave. Neka se uz pomoć ove publikacije naši pioniri vaspitavaju u privrženosti miru i slobodi, neka upotpunjavaju svoja znanja i uče se da vole svoju domovinu, kao što je to bio slučaj i sa najmlađim borcima za vrijeme narodnooslobodilačkog rata, kada je "Pionir" i počeo da izlazi.

Posebno me raduje što vidim da u "Pioniru" saradjuje čitav niz naučnika iz čitave Jugoslavije koji svoja bogata iskustva i znanje prenose na mlado pokoljenje. Isto tako je dobra i orijentacija da urednici budu iz više republika, jer i to omogućuje da sadržaj vaše revije bude što kvalitetniji i da odgovara željama čitave naše omladine. Čuo sam da je "Pionir" popularan gotovo u svim krajevima naše zemlje, i zato treba i dalje ulagati napore da napisi u njemu što više doprinose zbližavanju mladih iz čitave naše socijalističke zajednice.

Čitaoci "Pionira" su u onim godinama kada su im potrebni odmor, radost i razonoda. Ali, to je i doba kada najviše treba učiti - i u školi, i kod kuće i u društvu i životu uopšte - i kada se najlakše uči. Zato koristite sve mogućnosti koje vam se pružaju da biste što više saznali i što bolje se pripremili za dužnosti koje vas sutra čekaju u našem društvu.

Redakcionom odboru "Pionira" i svim njegovim čitaocima čestitam ovaj značajan jubilej i želim i ubuduće mnogo uspeha.

»PIONIRJU« je ob 25-letnici izhajanja čestital predsednik republike Josip Broz Tito

KOT EN SAM VELIKI DAN...

Spomin na Toneta Seliškara

Pred devetinšestdesetimi leti, ko se je na Tržaški cesti rodil pesnik in pisatelj Tone Seliškar, je bila Ljubljana skoraj taka, kot pravi slovenska narodna pesem — dolga vas. Po cesti so drdrali koleslji in visoko naloženi furmanski vozovi, na obeh straneh pa so bili v zgodnji pomladi kot pisarva paleta razprostrti travniki, polni rož in sonca. Ker je bila mati doma iz Notranjih gor, oče pa iz Kozarij in ker je bil tisti del Tržaške ceste tako daleč od Ljubljane, je čestokrat poudarjal, da bi bil popoln Notranjec, ko bi le bil zadosti trmast. Tako pa...

No, tako pa so iz mesta pihali drugačni vetrovi in 1. aprila 1900, ko se je mali Tone rodil, je tako čudovito sijalo

sonce nad Barjem, da je del trme pri priči splahel, v srcu pa je zrastle vedrina, ki je bila vse življenje pisateljeva verná sopotnica. Takega sem leta 1943. srečala na osvobodjenem ozemlju tudi jaz. Z nahrbtnikom na ramenih in z dobro voljo v srcu, na licih pa prešeren nasmeš, se mi je zdel kakor njegov junak Rudi, ki je šel za srečo v Ameriko. Samo da Tone ni šel iskati sreče preko oceana, ampak se je za to srečo boril tu na domači zemlji. Ko je Rudi v Seliškarijevi povesti našel ožeta, je postal slaven. V tem nenehnem iskanju pravice in sreče pa je postal slaven tudi pisatelj skozi svoje pesmi, novele in romane in še posebej skozi mladinske povesti, saj jih je mladini natresel toliko kakor maločdo. Toda o tem bodo pisali drugi. Jaz pa bi rada odkrila le nekaj drobnih spominov na tiste čase, ko je pisatelj prihajal kot preprost delovni človek na našo notranjo stran.

V starem trgu pri Benčinovih je bila vedno pripravljena soba zanj in vselej, kadar je prišel, so ga bili veseli. Po trgu se je naglo raznesel glas o njegovem prihodu in zvečer smo bili skupaj kar tako nenarodni: Grega in Justa, Miloš, Mimi in Malči, pa veterana Mercina in Lah in bogoslovci še kdo. »Vas je toliko, da boš poštno zapeljal?« je vprašal. In če je slučajno manjkal bas, je bilo treba na hitro polskati še Rudija ali Ladota, da smo bili ubrani. Čez vse rad je imel domače viže. Tisto o pohojeni travi pod oknom, o mesečnih nočeh, o srečni in nesrečni ljubezni, o rdečih oblakih, ki v ljudskem izročilu pomenijo vojno, pa še kaj. Pesem je izvenela pozno v noč, zjutraj pa je bil Tone med prvimi na nogah. »Kaj si slabo spal?« sem ga vprašala. »Oh ne, ampak ena ura starostnega spanja zaleže več kot deset ur ljubljanskega.« se je nasmehnil. Sicer pa Loška dolina ni prikladen kraj za spanje, spal bom na Zalah.« je že pripomnil.

Nekoga jutro v avgustu, ko so pri nas posebno lepo cvetele daljave in plamenice, sem zaslajala, da se že navezgodaj zjutraj odpirajo vrtna vrata. Bil je Seliškar. Mama, ki je kakor vsi pošteni kmetje vstajala zgodaj, čeprav ni imela kakešne posebnega opravka, je bila že pokonci. Mene je mikalo, da bi potegnila odejo čez glavo, vendar me je pisateljevo nemo občudovanje očetja docela predramilo. Trenutek zatem je že donel iz kuhinje njegov široki smeh pomešan z mamino skopo in preracunano besedo. Mama je bila že od zmerom redkobesedna, odkar pa je med vojno izgubila že drugega moža, se je zaprla nekam vase in le poredko ji je prišel kdo do živca. Hitro sem se ovedela in se brž znašla v kuhinji še jaz.

»Tako razkošno jutro je, da je greh, če ga človek prespi.« je modroval. »In nageljni so na oknu tako dehteli ponoči, da mi sploh ni bilo do spanja. Da se boš do kraja predramila gremo na sprehod proti Kržiži gori, jaz pa ti bom povedal povest.« je še dejal. Zares mi je povedal Zalogostno povest o mulli in mulovodu, ki je bil izpod Snežnika doma. Tisto noč, ko so nageljni na Benčinovem oknu tako opojno dišali, se je rodila ta povest. Zgodbe o mulah pa so se vrstile še in še. Mula in strahopetec je bil naslov naslednji zgodbi, nato Povest o trmasti in pametni mulli, Vesela povest o mulli, Jaka in Čeca, Partizanska mula in pionirji in tako naprej. Ko sem prebirala te zgodbe, me je ves čas pozorno motril in vsaka sprememba na obrazu je zanj nekaj pomenila in nikoli ni bilo treba sirokih razlag ter razpravljanja. Tako je takrat v nekaj tednih nastala Seliškarijeva najbolj živo in najbolj sočno napisana knjiga, ki ji je dal preprost naslov Mule. Kmalu zatem pa je nastala še druga, prav tako naglo in spretno napisana knjiga,

Lisčki. Ti dve knjigi opominjam prav zaradi tega, ker sta nastali v tistem našem notranjem okolju in to v času, ko je še vsega primanjkovalo, samo prijateljstvo in dobra beseda sta se prodajala za stonj.

Seliškar je bil tudi vnet opazovalec narave. Rad je imel naše gmajne in gozdove, rad se je razgledoval po travnikih pisanih od cvetja, rad je imel naše ostrežne obdrevane z deteljo ali z žitom in vsakokrat ko smo na sprehodu naleteli nanje, je za nekaj časa postal in jih opazoval. Vedno je imel čas, da je prišluhnil človekovim skritim mislim, kot je dajal čas za pomenek s prijateljem in čas za opazovanje narave. Zivo se spominjam, kako rad je opazoval čebele in prišluškoval njihovemu pritanjenemu letu. »Mar slišiš njihovo pesem?« je vprašal čez čas. Sama zamišljena v tajinstveno in vendar veliko delo teh ljubkih živali, sem le redkokdaj odgovorila. »V tej vaši Loški dolini bi moral človek postati slikar, zakaj v pesem se vse te lepote ne da ujeti.« je čestokrat sanjavo pripomnil.

Odkar komuniciramo za našo hišo ob potoku rastle vrbe. Nekatere so bile sirove od starosti in vse zgrbljene, vmes pa je oče nasadil mlade, da voda ne bi razjedala zemlje. Ob regulaciji Brežičke so vrt presekali na dvoje in tudi vrbe so padle pod sekiro. Meni je šlo skoraj na jok, saj sem s temi vrbam včas časa živele. Prav takrat je prišel Seliškar in založiti za vrbam skoraj ni bilo mogoče skriti. Smeh na njegovih ustih je za trenutek zamrl in nekaj časa sva oba molčala. Potem me je prijel za ramo: »Zdaj se vem, vse tvoje pesmi so dvakrat resnejše, ker jih moraš neke navznotraj znova pregledati.« — Na pesem Vrbe se je kasneje še nešteto krat spomnil in kdaj pa kdaj pripomnil: »Vrbe, Snežnik in zalost, to tebi leži. Le kaj bi ti brez svoje zalosti?«

Tisto jesen leta 1946 so polharji pripovedovali, da je žir obrodil in da bo dosti polhov. Prav takrat se je mudil v Ljubljani bolgarski pesnik Pantelev in tako so nekoga dne prišli skupaj s Seliškarjem in pesnikom Grudnom na poljški lov. V Križnem vrhu je Bunkarjev Tone vse popoldne nastavljal pasti, Vinko pa je s pionirji pripravil mogočno gmrado. Ferdo, ki je bil glavni organizator tega poljškega lova pa je skrbel za red. Kres je gorel do ranega jutra, tudi nekaj polhov se je nalovilo, vendar je bilo lovec toliko, da so se polhi prestrahili. Le naš bolgarski tovariš je prišel na svoj račun, saj je prvič v življenju videl polhe, pa tudi polskusi jih je. Tudi Seliškar se polje noči še dolgo ni mogel pozabiti in vsakokrat ko me je videl, je rekel da bo treba napraviti repizo, vendar do tega ni prišlo. Nastopila so leta trdega dela, leta popotovanja, fizičnih in duševnih naporov in nazadnje leta bolezn. Po vrnitvi iz Amerike ni bil več zdrav in na Notranjsko je prihajal vse bolj poredko. »Časi so se spremenili, vrbe so posekane, hiša zapuščena.« je rekel včasih. In tako je resnično bilo. Nazadnje sem se, po mamini smrti, še jaz za zmerom premaknila v mesto. Toda naša srečanja so bila čedalje redkejša. Zadnjikrat smo se srečali 12. avgusta na ljubljanskih Zalah, ko smo prišli k njemu po slovo. Veliko nas je bilo in tudi Starotranži so prišli. Toda to je bilo tisto zadnje slovo, ki človeku zmerom privaja solze v oči...

Tone Seliškar se je rodil nekoga sončnega aprilskega jutra in poslovil se je v pomnem večeru, ko se je dan že nagnil in so nad Krimom dogorevale večerne zanje. Ko se oziroma nazaj, vidim, da je bilo njegovo življenje kot en sam velik, z bogastvom prepojen dan, poln dela in ljubezni, poln veselja in žalosti, dan kakršnega doživljam le redki izmed nas. MARICKA ZNIDARSIČ

KEKEC. ZDRAVO KEKEC!

Na obisku pri Vandotovi hčerki

Ne moreš pisati o pisatelju Josipu Vandotu in njegovem segavanju in prevejanju Kekcu, če si ne ustvariš vzdušja v njegovem stilu. — Z zelenih frat Krnice, z rušnatih obronkov Mojstrovke in prodnate Male Pišnice si pričaraj njegovo vrisanje in moraš ga pozdraviti — Kekca.

Zdrav pastirček, živahen in vesel kot sončen dan, je živel Josip Vandot svoj mladi dni v Kranjski gori in po obronkih rovin. Povsod ga je bilo polno. Zvečer pa je mati — zlasti mati osmihi otrok — pripovedovala: »... in tam pod Prisnjom, pod tistim oknom živi divji mož Prisnik... In tam nad slapom v Martuljku gori pod špirom se skriva teta Pehta. Pazi se je, če nisi priden... In tam pod Skratlico, tam pod Rokavi se je skrila pred zlobnimi ljudmi vila Skratlica in samo pridni in dobri otroci jo lahko vidijo...«

Takal je po obronkih in robah, med skalovjem in od sonca obsijane gore, lahke sapice in divji viharji, samotni in uporni

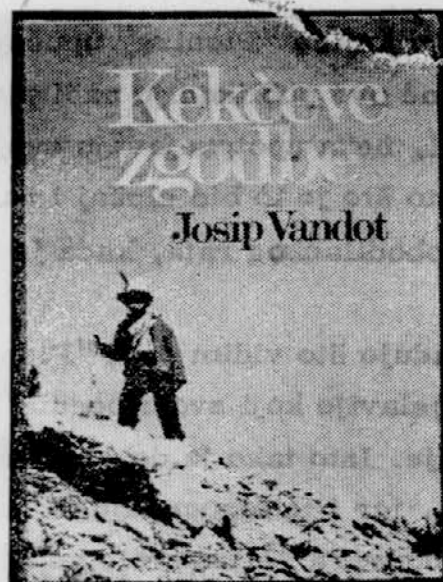

Josip Vandot

macesni, stoletni smrekovi gozdovi, zasneženi grebeni in vrhovi, vse se je v njegovih očeh prelivalo v pravljico, kjer vedno zmaga lepota nad grdoto, dobrota nad zlobo in hudobijo, kjer pogumen in posten človek vedno uspe.

Takšen je bil otroški svet pisatelja Vandota in zarisal se mu je globoko v srce in ga ni zapustil niti pozneje, ko je dorasel iz dečka študent, iz študenta zreli mož.

Svojo veselo in zverovanost v gorci svet je ponesel iz Kranjske gore s seboj v Novo mesto, kjer je odlični dijak tudi maturiral. Rad bi bil študiral medicino, a ni bilo denarja. Moral je v službo k železnici. Ni mu ugajalo. Služboval je v

blizini Celovca pa v Postojni in v Trstu pred prvo svetovno vojno.

Po prvi vojni pa v Sisku, Slatini Radenci in v Pragerskem. V njem pa se je vedno bolj oglašal pisatelj — pisal je v gimnaziji — in leta 1922 je prošil za predčasno upokojitve, da bi lahko pisal, pisal in bral. In pisal je in živel s peresom v roki v svojem svetu, s svojimi junaki: Kekcem, Jerico, Tinkaro, Jelico, Meno, Rožleto in Kociljem pa z Bedancem in leto Pehto in še s tolikimi drugimi. Moral je povedati otrokom, kako čudovit je gorski svet naše domovine, kako polno je življenja v naravi in kako dragocen je smeh, odkrit otroški smeh. Dragocen in potreben.

In zato je pisal, dokler ga ni leta 1944, doletela smrt pri bombnem napadu na Slavonki brod, kamor so ga iz Maribora izsili Nemci z ženo, hčerko in vnukom. Vse to sem vedela o pisatelju Vandotu, ko sem stala pred vrati stanovanja njegove hčerke Jelice.

— Tako srečna sem, če se lahko pogovarjam o očetu in njegovem pisanju. Vse se živi z mano in želim, da bi očetove zgodbe živele dalje med našimi otroki.

In že je bil na mizi pred mano kup podptkanega papirja. Iz Vrta, Zvonoka, Doma in sveta in kdo ve iz katerih revij vse zbira hčerka njegova dela in sestavke, da bi jih zbrala.

— Vidite, oče je pisal, in samo takrat je bil res srečen, kadar je pisal. Živel je v svojem svetu in ni dovolil, da bi ga kdo motil. Imeli smo tesno stanovanje, zelo varčno smo morali živeti — predčasna pokojnina je bila majhna in honorariji tudi — in največkrat sva z mano odšli z doma, da je lahko mirno delal. Moja zlatna mama, ki je tudi ni več, ga je v vsem razumela. Včasih se je sredi noči zbudil, ko je sanjal svojo zgodbo: ubil ga bom, grdobno, ubil! — je kriknil. Ne, ne smem ga ubiti, otroci tega ne prenesejo. — Zena ga je pomirila in naslednji dan je našel pravi izhod.

In potem vam je prebral, kar je napisal?

— Ne, tega nam ni oče nikoli bral. Bilo mu je nerodno ali neprijetno, ne vem. Šele ko je bilo objavljeno, sva z mano brali. Sploh je bil doma bolj tiho, ni dosti govoril, raje je pisal.

A svoje povesti je imel vendar rad. Saj ko bereš Kekca, kar čutiš, kako mu je pri srcu ta pogumni deček.

Seveda! Kekec je bil njegov najljubši junak — Kekec je bil on sam. O, kako je ljubil gore! Ni ga kota in vrha, ki ga ne bi bil pretaknil. Z mano sva ga večkrat spremljali, kjer sva mogli, a hitro je pospešil korak in že naju je pozdravljalo od nekega visokega iznad skal, da sva kar otrpili. Kot divja koza je hitel po skalah in ves srečen vriskal.

Ves srečen je bil v naravi in med preprostimi ljudmi. Cenil je pristnost in enostavnost, kar je tam upolnjal tudi poštenost in dobroto. Sovražil pa je izmetničnost in narejenost. Rad pa je imel red in urejenost doma in obleke.

Nekoč je na mojo veliko željo šel z mano v Ljubljani na ples. Polna dvorana lepih toalet in gibanja umirjenih plesov je naenkrat postala zopna, da ga je zažeblo in moral je zavrisati. V dvorani je zasumelo in že je bilo slišati: Kekec! Kekec je med nami! Zdravo Kekec! In godba je v hipu spremeni svoj ritem. Zaigrali so polko in smeh in vriskanje sta napolnila dvorano. Ko pa so ga hoteli ujeti, sva se hitro skrivaj izmuznili iz dvorane. Javno ni rad nastopal. Bil pa je srečen, da je izrazil pristno sproščeno veselje.

In spet je gospa Jelica položila pred mene tri debele zvezke v rokopisu.

— Da, in bil je vesel vse do okupacije, ko je tako bradko, kot vsak posten Slovenec, občutil sramoto in težo okupacije. Tu sta dva zvezka dnevnika prvih mesecev okupiranega Maribora in izselitve na Hrvaško, polna trpih spominov o najslabših straneh človeških dejanj. V tretjem zvezku so pesmi. Najtežje je prebodela dejstvo, da so daleč njegove planine in da se po njih šopiri tujec.

Otroci se danes z največjim zadovoljstvom in veseljem berejo njegove zgodbe, posebno o Kekcu. Ob tem načinu življenja, ki ga živimo danes, morda še bolj, saj so knjigi KEKEC NAD SAMOTNIM BREZNOVOM, poddeli letos sami otroci priznanje »Zlata knjiga«.

— Res je. Oče je pisal za otroke. Vsa svoja dela, razen pesmi, je posvetil mladini. Oboževal je nepokvarjen otroški svet in zanj je hotel tudi pisati. In otroci ga res berejo in tudi filme o Kekcu so sprejeli z velikim veseljem.

Na stenah gledam slike Josipa Vandota in celo vrsto slik iz filmov o Kekcu. — Sama komaj verjamem, da smo našli vse te očetove slike po vojni. Slike iz filmov pa so zveze podobne očetove mladosti in zato jih imam rada.

Da, Vandot je vedel, kaj otroci radi berejo, in česa si želijo; ljubil je segavost in humor, ti dve bistveni lastnosti odkrite otroške duše. Pretnost in prevejanje, nagajanje in hudumnost, potepustvo in brezskrbnost, vse to se prepleta ob nenehno prisotnem čutu za mero in za poštenje v segavanju in razgibanem pripovedovanju pol resničnih, pol pravilnih čudovitih. Njegov stil je živ dinamičen, pol domisljiv, retoričnih vprašanj in miselnih preskokov, vselej zlobudranja in nevsiljivih opominov. Otrok se niti ne zave, koliko tiči v teh šalah vzgojnih resnic in jih sprejme kot same ob sebi umevne. Prav v čudovitih približevanju narave otroku in v nevsiljivem, skritem vzgojnem momentu je vrednota Vandotovih del.

DARINKA PETROVSEK

Dve novi plošči iz klasične glasbene zakladnice

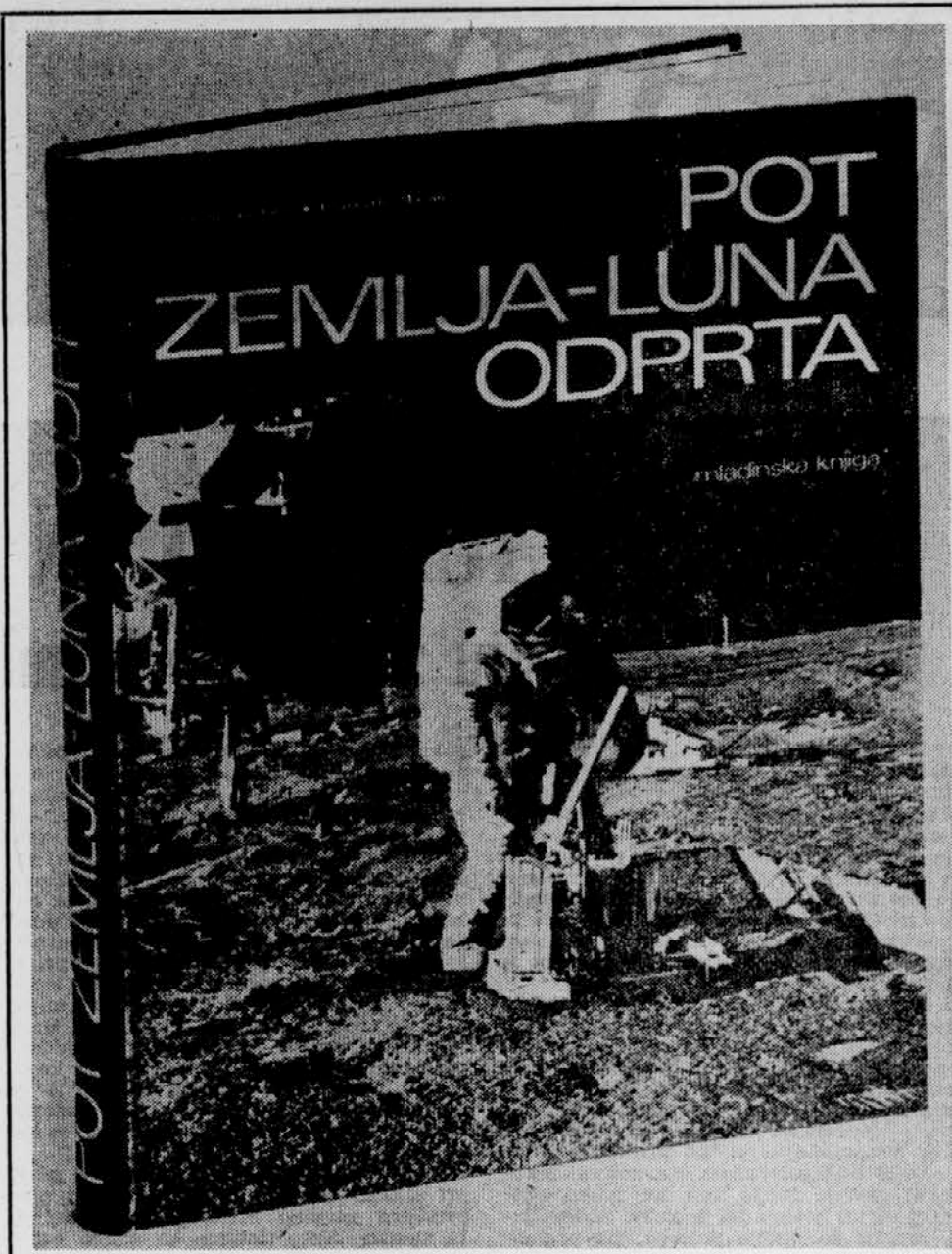
Založba plošč »Gallus — Mladinska knjiga« je spet izbirala iz bogate zakladnice klasične glasbene ustvarjalnosti v moderni dobi, in izdala kar tri dela na dveh ploščah stereo-mono. Na eni sta deli dveh naših vidnih sodobnih glasbenih ustvarjalcev Simfonija št. 4 za godala Lucijana M. Škerjancja in Simfonija streta Matije Bravničarja. Na drugi plošči pa Mozartov Koncert za klavir in orkester št. 24 v c-molu.

Skladatelj Lucijan M. Škerjanc gre s svojo velikopotezno, zelo osebnostno glasbeno ustvarjalnostjo v korak z umetniškim glasbenim ustvarjanjem v svetu. Z močjo svoje inteligence sprejema nova hopenja umetniškega snovanja v svetu, vendar ostaja pri svojem osebnem svojstvenem slogu čistega glasbenega doživljanja. V njegovem bogatem skladateljskem opusu ima 4. simfonija, ki je nastala leta 1943 posebno mesto.

Ustvarjalni značaj skladatelja Matije Bravničarja je spleten iz dveh karakterističnih potez. Prva je opredeljena z živim zanimanjem za vse, kar se novega snuje sredi današnjega umetnostnega sveta; druga pa raste iz nenavadno pristne povezanosti z domačo, goriško zemljo. Obe sta ustvarili ubrano ravnotežje, iz katerega raste njegov glasbeni slog, ki si ga je samoniklo izgradil. V tem slogu je grajena tudi Simfonija streta iz leta 1956. To je sodobna glasbena podoba, kjer se v skladu z nestrpnim človekom naših dni razvija vse v naglici in kratkih in zato tem značilnejših tonskih vzgibih. Gre pa še vedno za sonatno obliko, ki ima svoje izhodišče v klasični simfoniji. Simfonija streta je prečna pesem zdrave zemlje in življenjske radosti na njej.

Na drugi plošči pa je eden izmed dveh Mozartovih najbolj osebnih in najlepših klavirskih koncertov v molski tonaliteti. Mozart je napisal le dva taka koncerta: Koncert za klavir in orkester št. 20 v d-molu in Koncert za klavir in orkester št. 24 v c-molu, ki ima tudi zelo razširjen orkestralni del. Solistska koncerta, ki ga pri naša nova plošča, je naša znana pianistka Dubravka Tomšič. Spremlja jo Simfonični orkester RTV Ljubljana pod taktirko dirigenta Sama Hubada. Pianistka Dubravka Tomšič je diplomirala na Akademiji za glasbo v Ljubljani in nato po petih letih študija še na znani Juilliard School of Music v New Yorku. Tam je prejela tudi dve osebnih nagradi. Deset let že koncertira doma in po številnih evropskih koncertnih odrih, za izvajanje prav tega Mozartovega koncerta pa je prejela leta 1967 na Mozartovem festivalu v Bruslju najvišjo nagrado mednarodne žirije.

Iz spremnih besed
D. Pokorna in prof. V. Ukmarja
na ovitkih plošč.

Poljudnoznanstveno knjigo o zadnjem fantastičnem dosežku znanosti je napisal profesor Guglielmo Righini, direktor astronomskega observatorija v Firencih. Kot večkratni gost ameriškega vesoljskega centra je redno spremljal že ves potek priprav za polet na Luno in neposredno prisostvoval tudi izstrelitvi Apolla 11 v Houstonu. Za svojo knjigo je dobil originalne posnetke in barvne direktne od NASE.

Osvajanje Lune je glavna tema te odlično napisane in bogato ilustrirane knjige. Izbrani podatki približajo bralec vse faze osvajanja do danes zagotovo zemljine spremljevalke in tudi vse tisto, kar je človeka oviralo na poti do njene osvojitve.

Razen podatkov o tem, kako je prvi človek stopil na Luno, opisuje avtor delovanje ameriškega znanstvenega centra za vesoljske raziskave, prvi poskusni polet Apolla 8 leta 1968, zakone, ki vladajo v vesolju, najnovejša odkritja in vse, kar so že dokazali ali ugibali znanstveniki od Keplerja in Newtona dalje, zgodovino Lune in njeno sedanjo podobo ter mesto v vesolju. Nadalje opisuje knjiga, kako poteka potovanje po vesolju, kakšna industrija je potrebna za taka potovanja in kakšni so stroški. Zadnje poglavje govori o načrtih za prihodnost, o novih pogonskih strojih, poletu človeka na Mars, o marsovskih laboratorijih in o možnostih drugih oblik življenja v vesolju.

Mladinska knjiga je izdala knjigo POT ZEMLJA-LUNA ODPRTA skupaj z veliko italijansko založbo Mondadori, tiska pa jo tudi za hrvatsko založbo Mladost in srbsko založbo Vuk Karadžić.

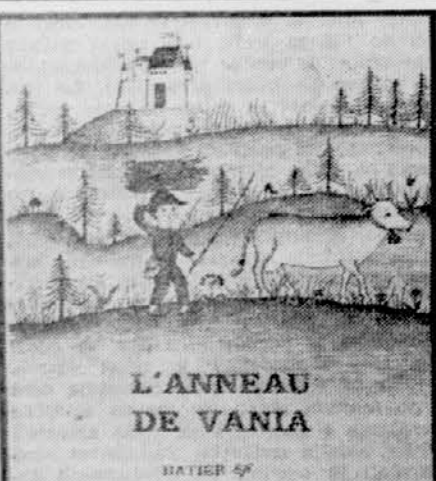
Knjiga POT ZEMLJA-LUNA ODPRTA obsega 144 strani v formatu 20 x 28 cm, ima 104 barvne in 64 črno-belih ilustracij. Knjigo je prevedel dr. Lavo Čermelj.

Slovenske slikanice na pariškem knjižnem trgu

Na mizi mojega pariškega stanovanja ležijo tri drobne knjige, tri slikanice, prvi francoski prevodi slovenskih slikanic v francoščini. Dogodek? Marsikdo bo podvomil. Pa je res tako.

V založbi Hatier v zbirki »Les Contes de toutes les couleurs« so letos izšle v francoščini: Valjavčev Pastir z naslovom »L'Anneau de Vanja« (Vanjin prstan) z ilustracijami Marlenke Stupice, Ele Perocijeve Moj dežnik je lahko balon z naslovom »Le Parapluie volant« (Leteči dežnik) z ilustracijami Marlenke Stupice ter slovenske ljudske pravljice v izboru in prireditvi Kristine Brenkove z naslovom »Grand-mère raconte« (Babica pripoveduje) z ilustracijami Anke Gošnik-Godec.

Tri drobne knjige, tri prelepe slikanice, ki že od maja meseca zbuja občudovanje vseh, ki pridejo na moj dom.

L'ANNEAU DE VANJA

»Mais c'est charmant, absolument charmant« je vzkičnil znani pisatelj in pisatelj Charles Vildrac. (Slovenski otroci poznajo v prevodu njegovo knjigo o Kozličku Rdečegoboku). »Et quelles images!« »Takoj napisem poročilo za revijo »Education nouvelle«, je dejala gospa Le-riche, znana pisateljica, kritičarka mladinskega slovstva, ustanoviteljica znane otroške knjižnice »L'Heure joyeuse«, ki je že desetletja zgled mladinskim knjižnicam po svetu.

»Na počitnice pojdem v Slovenijo,« je dejal pesnik Christian Bernard, »ilustracije so tako lepe, da hočem spoznati to deželo.«

Ravnateljica otroških vrtec Mme Billiot in Mme Juge! sta si zapisali naslovo slikanic. »Veseli bodo naši malčki, ki jim bova postregli s tako lepih pravljicami!« sta dejali. Več učiteljev in učiteljic nižjih razredov ljudskih šol je na mah našlo primerna darila za konec šolskega leta.

Daleč bi me pripeljalo, če bi naštevala vse pripombe mater in babic, ki so si s pridom sposojale in zapisovale naslove za prihodnje darilo otrokom in vnukom.

Ponos me je obšel, a hkrati se je vtihotal pri vame rahel dvom: »Kaj pa, če hvalijo slikanice le iz ljubeznivosti do mene?«

Dvoma ni več! Po prvih 20.000 izvodih je »Hatier« naročil še po 10.000 izvodov vsake od treh slikanic. Slovenske slikanice so v treh mesecih doživele naklado, ki jo v tako kratkem času dosežejo le najboljše in najbolj plastrane knjige francoskega mladinskega slovstva. Direktorica sektorja mladinskega slovstva pri »Hatier-u«, gospa de Lesseps, mi je povedala, da je povpraševanje po slikanicah veliko.

Glavna zasluga gre seveda slikanicam: besedilu in ilustracijam. Ne smemo pa pozabiti založbe »Hatier«, ki je s svojim položajem na francoskem knjižnem trgu, s svojim omrežjem distribucije po svetu odprla slovenski slikanici novo okno v svet.

»Hatier« je solidno podjetje, ki ga je leta 1880 ustanovila gospa Aleksandra Hatier kot založbo, specializirano za učne knjige. Takoj je pridobila k sodelovanju najboljše pedagoge in strokovnjake. Učbeniki založbe »Hatier« so zasloveli po vsem svetu. V Franciji namreč učne knjige niso uniformirane za vso državo. Vsak profesor lahko izbira v pahljači učbenikov, ki seveda morajo ustrezati programu, katerega sestavljajo Prosvetni sveti posameznih Akademij. Izvoz učbenikov je kmalu postala donosna veja podjetja, ki mu prinaša vsako leto dobro tretjino dohodka.

Solskim knjigam so kmalu dodali odlične zemljevide vseh vrst, klasike domačega in svetovnega slovstva, slovarje in druge pripomočke.

Založba je začela ustanavljati svoje podružnice in ekspoziture najprej v frankopanskih državah, nato povsod po svetu. Ta solidna finančna in podjetniška podlaga je založbi dovolila da se sproti prilagaja novim potrebam in da plasira potreben kapital v nove panoge. Ko so francoske kolonije in protektorati postali neodvisne države, je založba »Hatier« tvegala prireditve učnih knjig ustrežajočih domačim in afriškim razmeram. Tvegala je in zmagała. Ko je moderni pouk začel z audio-vizualnimi sredstvi, je bila ta založba prva, ki je začela izdelovati filme, diapozitive, plošče in ves pomožni material.

Ožje mladinsko slovstvo je pri založbi »Hatier« relativno nova veja dejavnosti, ki se je razvila pred dobrim deset-

letjem. Gospe Denise Peslier in de Lesseps sta ravnateljici, ki sta priborili leposlovnim edicijam isti sloves, kot ga imajo Hatierjevi učbeniki. Pametno in previdno sta začeli s sektorjem »Splošnega mladinskega slovstva« z dvema kolekcijama »Bibliothèque de l'Amitié« in »Les Contes de toutes les couleurs«. Vsaka obeh zbirk si je že priborila po eno največjih mladinskih nagrad »Oskare« in »Prix de Salon de l'enfance«, ki ga podeljuje Zveza združenj staršev. Ko sta se obe kolekciji dobro uveljavili, je bil odprt nov sektor: »Mladina in kultura« — »La jeunesse et la culture«, ki obeta nove in tehte uspehe.

Tradicija založbe »Hatier« je sodelovanje z drugimi državami, načrtni posegi v tuja mladinska slovstva, ki ustrezajo smotru podjetja: zabavati otroke in mladino, jim odpirati nove horizonte, vzpodbujati s knjigami o junakih dejanjih in podvigih, vse kar je lepo in plemenito, vse kar utrjuje značaj in oblikuje bralca.

To politiko sodelovanja je založba »Hatier« sedaj usmerila tudi v države Vzhodne Evrope in jo olajšuje s polit-

pil v krog junakov in predstavnikov mladinske literature sveta.

Tri slovenske slikanice so odprle novo poglavje v mestu, ki si ga Slovenija, počasi a trdno, pridobiva v evropskem in kulturnem prostoru. To kar je sodobni francoski generaciji novo, bo postalo prihodnjič samo sebi umevno. Vstop slovenske mladinske knjige v knjižnice in čitalnice, v otroške vrte in ljudske sole, v vzgojne revije, v sezname in kataloge mladinskega črta, pomeni doprinos Slovenije ne le razvedriti, ampak tudi vzgoji otroka v svetu, vstop v tiste ure, ko otrok v svojih sanjah potuje v daljnjem deželu sanj. To je vljuden in diskreten obisk v francoske domove, je delež skupni človeški dediščini humanizma in kulture.

Valjavčev Pastir in Ljudske pravljice Kristine Brenkove prinašajo v pariško velenost svež duh lepe gorate dežele; pa čeprav so te pravljice včasih le variante že znanih ljudskih povesti, sleher ima svoj lasten ton, svoj humor, svoj nauk, ki je čudovito umergen, razumski in tolerant, verjetno posledica težkih življenjskih izkušenj.

LE PARAPLUIE VOLANT

HATIER

GRAND-MÈRE RACONTE

HATIER

ko praktičnih kompenzacijskih pridržav, ki varčujejo z devizami. Založba »Hatier« je tip založbe, kjer se slovenska mladinska knjiga lahko uveljavi. Seveda je direktorja zahtevna in izbira je najlepše in najboljše na svetovnem knjižnem trgu. Zaradi tega se tudi Mladinska knjiga s pravico ponaša s tem prvim pomembnim uspehom.

Za pomavalce Pariza naj pristavim, da so prostori založbe v ozadju luksemburškega parka med bulvarom Raspail, kjer so izložbe in knjižarna in med rue d'Assas, kjer so skladišča in uredi. V razstavnih prostorih so na policah izredno lepe, bogato ilustrirane, lepe vezane knjige vseh vrst. Takoj ob vstopu, na polici med »Nouveautés«, zagledamo luto slovenskega dečka, ki v kmečki obleki »kranjskega Janeza« prijazno, a malce presenečeno zre, kako da je v tej noši vsto-

Prelepe ilustracije, ki so pristne slovenske po motivih in barvah, prinašajo v zahodni svet očarljivo sliko dežele, pesem narave, ki je tukaj, v vesplošni gneči in hrupu, že dokaj poptepana.

Ele Perocijeva je z deklico Jelko, tako lepo podala otroško stremeljenje po čudovitem, željo po metamorfozi, ki spremlja človeka že iz antike sem in ki je hkrati globoka misel o človeškem stremeljenju po zadovoljstvu in sreči. Ljubljana, v svoji preprosti lepoti, ki jo je pristno naslikala Marlenka Stupica vstop med mesta sveta »kjer so pravilice doma«.

Pot je torej odprta in utrta. Priprana sem, da si bo slovensko mladinsko slovstvo priborilo enakopravnost v kulturnem prostoru sveta.

ZLATA PIRNAT-COGNARD

Dve knjigi Tivadarja Artnerja

SREČANJE Z ANTIČNO IN SREDNJEVEŠKO UMETNOSTJO

Prva teh knjig nudi več, kakor pove naslov; seznanja nas namreč tudi s prvimi pojavi likovne umetnosti v zgodovini človeštva, preide nato na rojstvo najstarejših visoko razvitih umetnostnih kultur v Mezopotamiji in v Egiptu, posveti pa posebno pozornost klasični umetnosti Grkov, Helenizma in Rimljanov.

Druga knjiga nas seznani z umetnostjo od propada rimskega cesarstva do renesanse; najprej oriše smrtni boj rimskega cesarstva in pokristjanjenje antičnega sveta, rojstvo srednjega veka na zahodu in nadaljevanje rimske in helenistične tradicije v bizantinski državi, nastanek romanske umetnosti, nastop meščanstva in njegove posledice za likovno umetnost. Posebno pozornost posveti slikarstvu in kiparstvu, oriše, kako se zrcali v likovni umetnosti konec srednjega veka in končno opozori na dejstvo, da je »mrčnost« za srednji vek zelo relativna označitev, saj je prav srednji vek odkril in ustvaril množico koristnih stvari, brez katerih si danes sveta ne bi mogli več predstavljati.

Iz te splošne označbe vsebine že razvidno, da je to po svojem značaju izrazito poljudno delo, ki obsega 500 strani z 221 fotografirskimi posnetki in številnimi risbami, zasnovano zelo široko, ker ima vselej pred očmi celoto naše kulture in se zaveda najzveze med kulturnimi razdobji od pradednine do danes. Buditev tega spoznanja je nedvomno pozitiven učinek čitanja teh dveh knjig.

Drugo važno spoznanje, katero posreduje, je zavest, da je umetnost vselej iz raz časa in okolja, v katerem nastaja; zelo jasno se to izraža v upodabljanju »umetnosti« poznega srednjega veka, ko se začne v slikarstvu in kiparstvu uveljavljati čustveni moment. Humanistični interes na umetnostno zgodovino je vodil avtorja do prvenstvenega upoštevanja upodabljalnih strok likovne umetnosti, ki najbolj neposredno izražajo človeško doživljanje, tež

nje in spoznanja. Prizadeva si, da z risbo dopolni to, kar beseda ne more zadosti nazorno povedati. To so posebno kompozicijski sestavi upodobljenega in silnice, ki delujejo nevidno v njih posredujejo opazovalcu bistvo umetniške ustvaritve. Tu bi opozoril na likovno opredelitev Gentskega oltarja bratov Huberta in Jana van Eyckov, Smanjasa s križa Rogierja van der Weydena, Avignonske Pieti in posebno Vetta

Srečanje s srednjeveško umetnostjo

Stossa Marijine smrti v slavnem oltarju v Marijini cerkvi v Krakovu. Dobro je tudi predstavljati razvoj gotike plastike.

Poljudnemu namenu teh knjig pa ustreza tudi, da si avtor prizadeva, da bralec seznanja s posebnostmi likovnih tehnik in njihove vloge v značajni umetnine. V tem oziru je treba dati prednost prvi knjigi, kjer je največ pozornosti posvečene kiparstvu. Tu se je tudi posebno izrazila skladnost ilustracij in besedil. Hrbenica je oris upodabljanja človeškega telesa v Egiptu, v grški klasični, v helenizmu in v Rimu. Pot od tektonske negibnosti preko klasične sproščenosti od helenističnega izraznega patosa in etruskanskega rimskega portreta je kar mojstrsko opisana. To je važno tembo, ker je prav poglavje kiparske umetnosti človeškega telesa eno osnovnih vprašanj zgodovine upodabljalne umetnosti in ena največjih zmag človeka-ustvarjalca nad neoblikovano gmo. Zelo ustrezno je tudi poglavje o vlogi gradiva v kiparstvu. Tu se je tudi posebno izrazila skladnost ilustracij in besedil. Hrbenica je oris upodabljanja človeškega telesa v Egiptu, v grški klasični, v helenizmu in v Rimu. Pot od tektonske negibnosti preko klasične sproščenosti od helenističnega izraznega patosa in etruskanskega rimskega portreta je kar mojstrsko opisana. To je važno tembo, ker je prav poglavje kiparske umetnosti človeškega telesa eno osnovnih vprašanj zgodovine upodabljalne umetnosti in ena največjih zmag človeka-ustvarjalca nad neoblikovano gmo. Zelo ustrezno je tudi poglavje o vlogi gradiva v kiparstvu. Tu se je tudi posebno izrazila skladnost ilustracij in besedil. Hrbenica je oris upodabljanja človeškega telesa v Egiptu, v grški klasični, v helenizmu in v Rimu. Pot od tektonske negibnosti preko klasične sproščenosti od helenističnega izraznega patosa in etruskanskega rimskega portreta je kar mojstrsko opisana. To je važno tembo, ker je prav poglavje kiparske umetnosti človeškega telesa eno osnovnih vprašanj zgodovine upodabljalne umetnosti in ena največjih zmag človeka-ustvarjalca nad neoblikovano gmo. Zelo ustrezno je tudi poglavje o vlogi gradiva v kiparstvu. Tu se je tudi posebno izrazila skladnost ilustracij in besedil. Hrbenica je oris upodabljanja človeškega telesa v Egiptu, v grški klasični, v helenizmu in v Rimu. Pot od tektonske negibnosti preko klasične sproščenosti od helenističnega izraznega patosa in etruskanskega rimskega portreta je kar mojstrsko opisana. To je važno tembo, ker je prav poglavje kiparske umetnosti človeškega telesa eno osnovnih vprašanj zgodovine upodabljalne umetnosti in ena največjih zmag človeka-ustvarjalca nad neoblikovano gmo. Zelo ustrezno je tudi poglavje o vlogi gradiva v kiparstvu. Tu se je tudi posebno izrazila skladnost ilustracij in besedil. Hrbenica je oris upodabljanja človeškega telesa v Egiptu, v grški klasični, v helenizmu in v Rimu. Pot od tektonske negibnosti preko klasične sproščenosti od helenističnega izraznega patosa in etruskanskega rimskega portreta je kar mojstrsko opisana. To je važno tembo, ker je prav poglavje kiparske umetnosti človeškega telesa eno osnovnih vprašanj zgodovine upodabljalne umetnosti in ena največjih zmag človeka-ustvarjalca nad neoblikovano gmo. Zelo ustrezno je tudi poglavje o vlogi gradiva v kiparstvu. Tu se je tudi posebno izrazila skladnost ilustracij in besedil. Hrbenica je oris upodabljanja človeškega telesa v Egiptu, v grški klasični, v helenizmu in v Rimu. Pot od tektonske negibnosti preko klasične sproščenosti od helenističnega izraznega patosa in etruskanskega rimskega portreta je kar mojstrsko opisana. To je važno tembo, ker je prav poglavje kiparske umetnosti človeškega telesa eno osnovnih vprašanj zgodovine upodabljalne umetnosti in ena največjih zmag človeka-ustvarjalca nad neoblikovano gmo. Zelo ustrezno je tudi poglavje o vlogi gradiva v kiparstvu. Tu se je tudi posebno izrazila skladnost ilustracij in besedil. Hrbenica je oris upodabljanja človeškega telesa v Egiptu, v grški klasični, v helenizmu in v Rimu. Pot od tektonske negibnosti preko klasične sproščenosti od helenističnega izraznega patosa in etruskanskega rimskega portreta je kar mojstrsko opisana. To je važno tembo, ker je prav poglavje kiparske umetnosti človeškega telesa eno osnovnih vprašanj zgodovine upodabljalne umetnosti in ena največjih zmag človeka-ustvarjalca nad neoblikovano gmo. Zelo ustrezno je tudi poglavje o vlogi gradiva v kiparstvu. Tu se je tudi posebno izrazila skladnost ilustracij in besedil. Hrbenica je oris upodabljanja človeškega telesa v Egiptu, v grški klasični, v helenizmu in v Rimu. Pot od tektonske negibnosti preko klasične sproščenosti od helenističnega izraznega patosa in etruskanskega rimskega portreta je kar mojstrsko opisana. To je važno tembo, ker je prav poglavje kiparske umetnosti človeškega telesa eno osnovnih vprašanj zgodovine upodabljalne umetnosti in ena največjih zmag človeka-ustvarjalca nad neoblikovano gmo. Zelo ustrezno je tudi poglavje o vlogi gradiva v kiparstvu. Tu se je tudi posebno izrazila skladnost ilustracij in besedil. Hrbenica je oris upodabljanja človeškega telesa v Egiptu, v grški klasični, v helenizmu in v Rimu. Pot od tektonske negibnosti preko klasične sproščenosti od helenističnega izraznega patosa in etruskanskega rimskega portreta je kar mojstrsko opisana. To je važno tembo, ker je prav poglavje kiparske umetnosti človeškega telesa eno osnovnih vprašanj zgodovine upodabljalne umetnosti in ena največjih zmag človeka-ustvarjalca nad neoblikovano gmo. Zelo ustrezno je tudi poglavje o vlogi gradiva v kiparstvu. Tu se je tudi posebno izrazila skladnost ilustracij in besedil. Hrbenica je oris upodabljanja človeškega telesa v Egiptu, v grški klasični, v helenizmu in v Rimu. Pot od tektonske negibnosti preko klasične sproščenosti od helenističnega izraznega patosa in etruskanskega rimskega portreta je kar mojstrsko opisana. To je važno tembo, ker je prav poglavje kiparske umetnosti človeškega telesa eno osnovnih vprašanj zgodovine upodabljalne umetnosti in ena največjih zmag človeka-ustvarjalca nad neoblikovano gmo. Zelo ustrezno je tudi poglavje o vlogi gradiva v kiparstvu. Tu se je tudi posebno izrazila skladnost ilustracij in besedil. Hrbenica je oris upodabljanja človeškega telesa v Egiptu, v grški klasični, v helenizmu in v

MLADINSKA KNJIGA ZA NOVO ŠOLSKO LETO MLADINSKA KNJIGA ZA NOVO ŠOLSKO LETO MLADINSKA KNJIGA ZA NOVO ŠOLSKO LETO

„CICIBAN“ ODSEVA
OTROKOV POETIČNI SVET

„Cicibanu“ — dobre želje otrok in učiteljev

Ze leta in leta spremljam kot učiteljica revijo CICIBAN. Ne samo spremljam, ampak jo z uspehom vključujem v pouk. Opazujem in spremljam čustvanje otrok ob tej reviji. Lahko trdim, da je postala del otrokovega življenja, še več, revija utripa v ritmu otrokovega leta, meseca, tedna in dneva.

Ob vsaki novi številki, ki pride v razred, jo otroci sprejmejo z vzkliki veselja, ocaranja, navdušenja.

Vida Blažko, učiteljica

Dragi CICIBAN!

Tudi jaz sem že tretje leto naročnik CICIBANA. Iz meseca v mesec ga komaj pričakujem. Imam tri leta staro sestrico Alenko. Tudi ona zelo rada gleda CICIBANA. Jaz prečitam, kar je napisano s črkami, ona pa prečita kor je naslikano.

Gorjup Slavko, 3. b, osn. šola, Majšperk

Dragi CICIBAN!

Naročena sem na CICIBANA. Dobivamo ga vsak mesec. Kadar ga tovarišica prinese, se ga razveselimo. Takoj ga začnemo listati. V razredu nastane tišina.

V šoli obnavljamo lepe sestavke, ki so v CICIBANU. Majhne sestavke tudi prepisujemo. Radi opisujemo Miheve dogodivščine, ki so brez besed. Pri recitacijskem krožku se učimo lepo recitirati pesmi, ki so v CICIBANU. Na zadnji strani CICIBANA pa je Ringaraja. Pri glasbenem pouku jo nakazujemo s fonomimnimi znaki.

Veliko uspeha pri sestavljanju CICIBANA, vam želi

Lavra Podgornik, 3. a r., Idrija

Nova številka CICIBANA

Trgala sem listke na koledarju. Hitro so tekli dnevi, toda komaj sem čakala sredine meseca. Premišljevala sem: »Oh, ko bi že jutri dobili nov CICIBAN!«

Zares je prišel drugi dan tovarišica razredničarka polno naročje CICIBANOV. Zelo pobarvane platnice CICIBANOV so nas tako mikale, da smo CICIBANE komaj dočakali.

Med odmorom je vsak učenec dobil svojo številko. Takrat je v razredu vse zašumelo. Pozabili smo na zvonjenje.

Tako je skoraj vsak mesec, CICIBANE pridno zbiram po številkah. To je moj najljubši časopis. Vedno sem ga zelo vesela.

Maja Meumüller, 2. a r., Maribor, Studenec

Dragi CICIBAN!

Tvoja revija prihaja tudi k nam slovenskim otrokom v Italiji. Vsi jo zelo radi prebiramo. Imenujem se Silvestra Marcolini, obiskujem slovensko šolo v Gorici. Doma sem iz Slovenske Benečije in sicer iz Presnje pri Cedadu. Ker pri nas nimamo slovenskih šol, obiskujem slovensko osnovno šolo v Gorici, učim pa se v dijaškem domu. Ko končam naloge, prebiram CICIBANE. Zelo rada čitam tvoje pravljice in rešujem križanke ter uganke. Prav lepo te pozdravljam, tvoja zvesta bralka

Silvestra Marcolini, 4. r. Gorica, Italija

Res je, le redko katera revija se lahko pohvali s stalno rastjo po umetniški strani kakor revija CICIBAN.

Veseli smo, ko lahko zapišemo, da v CICIBANU sodelujejo naši dobri in najboljši pesniki, pisatelji in slikarji, vsi ti umetniki pač, ki se nenehno odzivajo v besedi in ilustraciji razgibanemu, pestrenemu, poetičnemu svetu otrok.

Letošnji letnik CICIBANA bo petindvajseti. Se pravi CICIBAN je doživel četr

stoletja. Petindvajset letnikov vselega, poetičnega branja za otroke. V uredništvu smo se odločili, da naj čuti to veselo obletnico vsak otrok, ki bo prebiral letošnjo številko CICIBANA. Pozvali smo pesnike, pisatelje, slikarje in urednike, naj pozdravijo obletniško CICIBANA. Rade volje so se nam odzvali.

V tem letniku bomo objavljali tudi razglednice, ki so jih slikarji, naši ilustratorji, naslikali CICIBANU v pozdrav.

Ze v prvi številki, se pravi v septemberski številki, je pred vami Titov pozdrav CICIBANU in pozdrav Josipa Ribičića, ki je bil prvi urednik CICIBANA.

To je mogoče najbolj zlahka novica o novem letniku CICIBANA. Seveda se tudi drugih dobrih novic ne manjka. Predvsem naj povem, da bo oprema za CICIBANA letos delo Marlenke Stupice. Skozi vse leto bo izhajal tudi Krojaček Hlaček, ki ga je napisal Leopold Suhodolčan in ilustrirala Marlenka Stupica.

Naj povem še to, da bomo letos objavljali ljudske pesmi in ljudske pripovedke, ki jih je odbral prav za CICIBANA Milko Matičetov.

V vsem letniku bomo objavljali poleg novih pesmi, pravljic in pripovedi tudi tiste iz starih letnikov CICIBANA, ki so po umetniški vrednosti preživele svoj dan in so še vedno dragocene otroškemu svetu.

Letošnji letnik CICIBANA je petindvajseti, če bomo dosegli, da bodo začutili otroci, ki ga bodo prebirali, da je posebno lep, posebno mikaven, vreden in svetel, bomo vsi, ki delamo za CICIBANA, zelo veseli.

BRANKA JURCA

Prvo branje:

SLIKANICE ZBIRKE „ČEBELICA“

Ko so težave z abecedo srečno prebrodene, so prijetno ilustrirane knjižice zbirke ČEBELICA prvo branje malega šolarčka. Kot

vsako leto bo izšlo tudi v šolskem letu 1969-70 deset knjižic. Urednica Kristina Brenkova je pripravila takle program:

čisto svilo in so jih občudovali na razstavah v evropskih in svetovnih mestih. Slikanica je nasitjena z velikimi črkami, da jo bodo čimprej mogli brati tudi prvošolci, ki še osvajajo črke. Pravljico je prevedel pisatelj Franc Albreht.

Druga slikanica prinaša *Sestdeset uganok*. Izbrala jih je Darinka Petkovšek iz obsežne literarne zakladnice slovenskih uganok. S tenkim posluhom za njih poe

tični izraz in domiselnost je uvrstila tudi ljudske uganke k beru naših pesnikov za otroke. Vsako uganke je z ilustracijo razrešila slikarka Jelka Reichmann. Tudi uganke so nasitnjene z velikimi črkami.

V tretji slikanici, ljudska slovenska pravljica o *Zlati ptici*, so očarljive barve podobe slikarke Anke Gošnik-Godec. V njenem slikarskem delu izstopajo vprav v njenem slikarskem delu izstopajo vprav v njenem slikarskem delu izstopajo vprav v njenem slikarskem delu izstopajo vprav

Cetrta in peta Čebelica sta nasitnjeni v eni slikanici z naslovom A B C. To je vesela abeceda, ustvarjena po zamisli našega šolnika Rudjia Završnika. Pesmi ce je po njegovih predlogih napisala Vera Albreht, k vsaki črki s pesmijo pa je naslikala barvno sličico slikarka Marička Koren. (Ob tem naj omenim, da sta že v tiskovni veliki slikanici o Kekcu: Kekc in divji mož ter Kekc in boča Pehla s številnimi barvnimi podobami, ki jih je tudi naslikala Marička Korenova). Veselo abecedo bo želel imeti vsak naš šolar prvega in drugega razreda.

V januarju, prvo budo budo šli šolarji na semestralske počitnice, bodo dobili še vsak svojo knjižico *Ciciban bere 1970*. Knjižica (že enajsti letnik) se je priljubila mladim bralcem.

Trnuličica. Po semestru, ko tudi učenci prvega razreda že pogumno, črkujejo bodo lahko brali v februarjski Čebelici pravljico o Trnuličici, opremljeno z mikavnimi dvobarvnimi risbami slikarke Marlenke Stupice.

Nato bo sledila knjižica s *Spomini partizanske učiteljice* Marjanice Seme. Kratke uvod k zapisom iz partizanskih let je napisal pisatelj France Bevk, risbe k vsaki zgodbi pa je naredila slikarka Marjanica Jemec-Božič.

V predzadnji Čebelici so nasitnjene v barvah naše *Panjske končnice*. Prvič bodo šolarji lahko prebrali, kako znamenite so slovenske panjske končnice, kdaj in kje so jih poslikovali in kje so shranjene zbirke najlepših končnic. Prav je, da spoznamo delček naše ljudske umetnosti, vsaj v barvnih ponatistih, če že ne izvirnikov. Tekst k podobam končnic je napisal raziskovalec in poznavalec panjskih končnic dr. Gorazd Makarovič.

V deseti številki Čebelice so zbrane kratke *Povestice o Kalki*. Napisala jih je Branka Jurca, pisateljica in urednica Cicibana, barvne podobe k vsaki povesti pa je naslikala Marjanica Jemec-Božič.

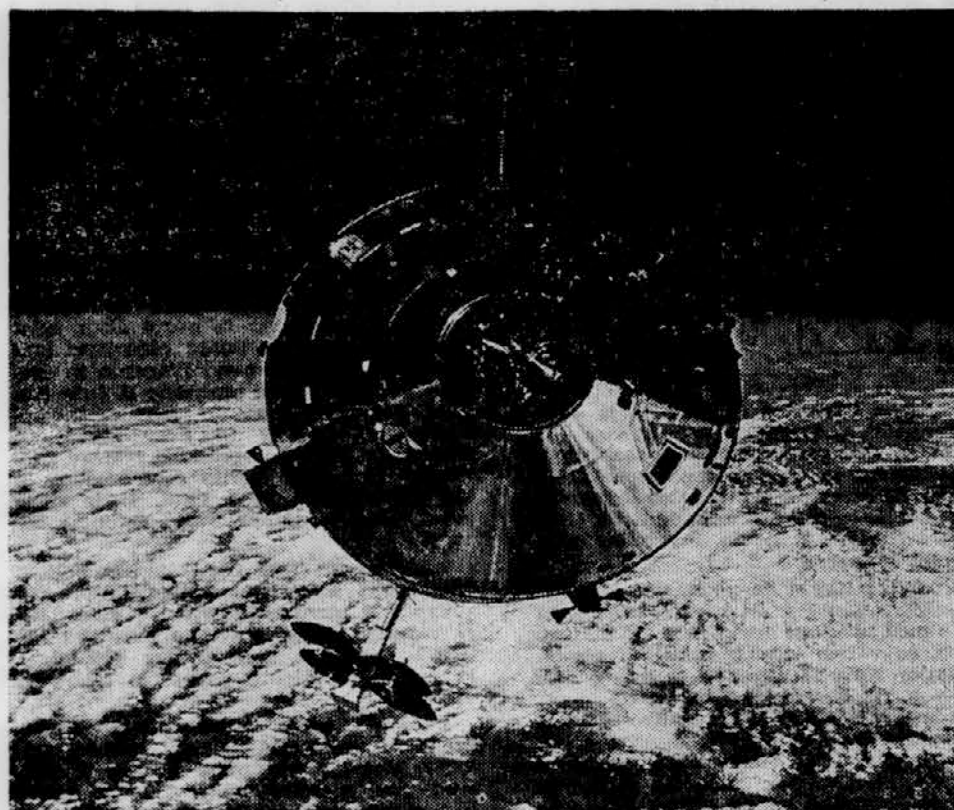
A. Z.

Revija Pionir ima v Sloveniji že lepo tradicijo in obhaja prav letos pomemben praznik, svojo petindvajsetletnico izhajanja. Zadnjih deset let je dobivala revija vse bolj podobo poljudnoznanstvene publikacije. O njeni kvaliteti in priljubljenosti govore najbolj zgovorno pisma in izrečena priznanja mladih bralcev in šolnikov. Ni manj pomembno pa ni dejstvo, da so se

ževnik Danko Oblak odgovorni urednik za Hrvatsko, Zagreb) in profesor Jevrem Račić (odgovorni urednik za Srbijo, Beograd).

Iz vsebine letošnjih števil

Letošnji letnik Pionirja vključuje vsa področja humanističnih ved (zgodovino, umetnostno zgodovino, glasbo, likovno in

Vesoljska ladja Apollo v orbiti nad zemljo

za Pionirja odločili tudi na Hrvatskem in, v Srbiji. 24. letnik je tako že v celoti izdelan za hrvatsko jezikovno področje. Tudi tam je bil med učenci in učitelji zelo toplo sprejet. Zadnje tri številke preteklega letnika pa smo natisnili še za Srbijo v cirilici.

Tako je postal Pionir res v pravem pomenu jugoslovanska poljudnoznanstvena revija za mladino. Da zagotovimo tak karakter reviji, smo pritegnili v uredniški odbor znanstvenike in kulturne delavce iz vse Jugoslavije. Za urejanje skrbijo trije uredniki: profesorica Draga Tarmanova (glavni in odgovorni urednik, Ljubljana), knji-

Področje naravoslovnih ved tvori jedro programa poljudnoznanstvene revije Pionir. Prispevki iz naravoslovja po svoji didaktični in strokovni vrednosti pa tudi aktualnosti predstavljajo dragocen pripomoček pedagogom pri dopolnjevanju znanja, še posebej, če navajajo učence, da gradivo tudi z lastnim zanimanjem in samostojno prebirajo.

V sklopu naravoslovja bo v seriji sestavkov obdelano ozvezdje pod skupnim naslovom *Sprehodi po nebu*. Že v prvi številki novega letnika prinaša Pionir izvirne barvne fotografije z Lune in se bo seveda v naslednjih številkah še vračal k podvigom in realizaciji vesoljskih programov.

Iz biologije zajema program letošnjega letnika serijo sestavkov iz življenja v morju, na morški obali, živalsko govoriko, živalske termostatske ter sestavke iz somatologije.

Posebno zanimivo in aktualno bo zastopana geografija, ki bo v glavnem obravnavala Jugoslavijo. Pogled po Jugoslaviji bo

1. septembra bo prišla na šole prva številka jubilejnega 25. letnika Pionirja. Revija bo izhajala redno vsak mesec. Izšlo bo deset števil, katerih vsaka bo obsegala 32 strani. V vsaki številki bo 16 štirbarvnih in 16 dvobarvnih strani. Letos bomo tiskali revijo na znatno boljšem papirju kot doslej. Naročnina bo ostala nespremenjena, posamezna številka bo stala 1,50 din, celoletna naročnina pa 15 din.

V tem letu bomo nagradili 20 naših naročnikov iz 20 jugoslovanskih šol, ki bodo imele glede na število uencev največ naročnikov. Nagrada bo brezplačna udeležba pri poučni ekskurziji z obale Slovenskega primorja do Triglava. Ekskurziji bodo vodili in tolmačili strokovnjaki.

dramsko umetnost i.d.), naravoslovne vede (matematiko, fiziko, kemijo, biologijo, astronomijo, geologijo, meteorologijo, medicino), politične gospodarske in tehniške vede ter področje telesne kulture.

S področja humanističnih ved bo letošnji letnik posvetil več pozornosti zgodovini, predvsem 50. letnici ZKJ. Ob tej priložnosti bo za Pionirja zapisal več sestavkov o zgodovinskem razvoju ZKJ tovariš Edvard Kardej. Zelo zanimivi in izvirni bodo sestavki na temo NOB na Jadranu, sicer pa bo zgodovinski del obsegal še sestavke o srednjeveškem rudarst-

vu, o trgovini v srednjem veku, o premoži in industrijski revoluciji in priložnostne sestavke ob 100. letnici rojstva Lenina in druge.

Sestavki iz arheologije bodo obravnavali nekatere svetovno znane arheološke znamenitosti v Jugoslaviji kot so Lepenski vir, arheološke najdbe v Bosni in velika arheološka izkopavanja na Dolenjskem in Sloveniji.

Umetnostna zgodovina bo ob bogati barvni opremi zastopana s sestavki o umetnosti starega veka, o srbski srednjeveški uporabi umetnosti, o srbskih freskah in samostanih in o znamenitih katedralah v Dalmaciji.

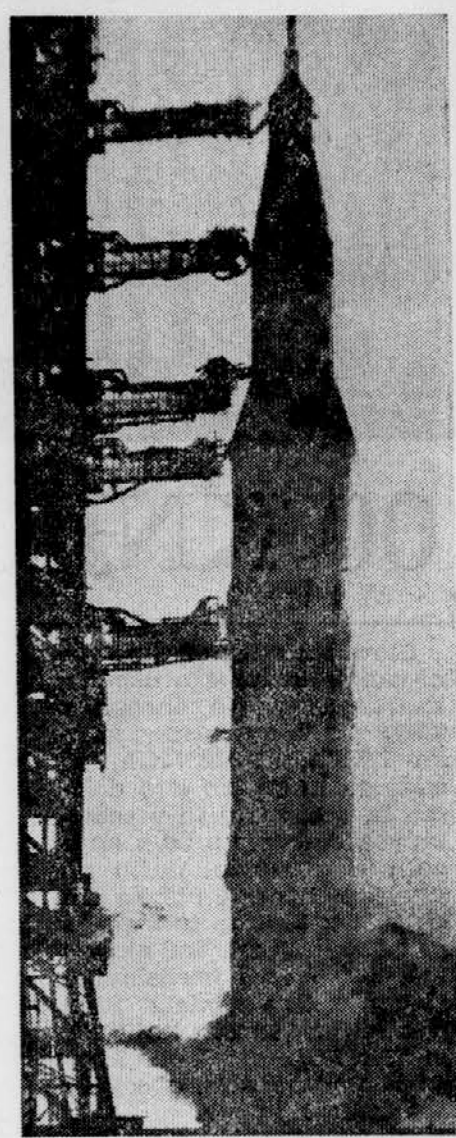
Iz glasbenega sveta naj izdvojim samo dve temi, ki jih bo obravnaval Pionir v letošnjem letniku: kako je nastala partizanska pesem in znameniti pevski zbori v Jugoslaviji, ter kako so nastale znamenite skladbe velikih skladateljev. Poleg tega pa bo Pionir seznanjal svoje bralce o slikarskih tehnikah pod skupnim naslovom *Slikarjeva paleta*.

Področje naravoslovnih ved tvori jedro programa poljudnoznanstvene revije Pionir. Prispevki iz naravoslovja po svoji didaktični in strokovni vrednosti pa tudi aktualnosti predstavljajo dragocen pripomoček pedagogom pri dopolnjevanju znanja, še posebej, če navajajo učence, da gradivo tudi z lastnim zanimanjem in samostojno prebirajo.

V sklopu naravoslovja bo v seriji sestavkov obdelano ozvezdje pod skupnim naslovom *Sprehodi po nebu*. Že v prvi številki novega letnika prinaša Pionir izvirne barvne fotografije z Lune in se bo seveda v naslednjih številkah še vračal k podvigom in realizaciji vesoljskih programov.

Iz biologije zajema program letošnjega letnika serijo sestavkov iz življenja v morju, na morški obali, živalsko govoriko, živalske termostatske ter sestavke iz somatologije.

Posebno zanimivo in aktualno bo zastopana geografija, ki bo v glavnem obravnavala Jugoslavijo. Pogled po Jugoslaviji bo

Saturn V, orjaška raketa, ustvarjena za ameriške lunarne polete. Visoka je kot nebotičnik (110 metrov) in tehta 3000 ton.

ladjedelnstvu in sestavke o ladjah in letalih na atomski pogon. Poleg likovnega albuma bo letošnji letnik Pionirja predstavil bralcem se izbor največjih znanstvenikov.

Z vsem povedanim pa še ni izčrpan program Pionirja, saj bo aktualno in koncept Pionirja primerno obravnaval še področje telesne vzgoje, imel bo zabavno in dopisniško rubriko, seznanjal bo bralce z deželami v svetu in pojasnjeval velike dileme današnjega sveta.

Posebnost letošnjega letnika je spominski in naravoslovni koledar, ki bo v vsaki številki že naprej opozarjal na pomembne dogodke v preteklosti, vodil pa bo tudi skozi obdobja dogajanja v prihodnosti.

Na koncu omenimo še, da bo med mnogimi javnimi in kulturnimi delavci, pedagogi ter vrhunskimi strokovnjaki realiziralo zastavljeni program letošnjega letnika tudi dvajset doktorjev znanosti iz vseh področij, ki bodo prispevali sestavke za poljudnoznanstveno revijo Pionir.

DRAGA TARMAN

TEDNIK „PIONIRSKI LIST“

Tudi v novem letu zanimiv in privlačen

Letošnji letnik Pionirskega lista je v zasnovi nekoliko spremenjen od lanskega. Predvsem je uredništvo skrbno analiziralo mnenje prosvetnih delavcev, pa tudi številne želje in pripombe bralcev in na tej osnovi postavilo okvirni program za novo šolsko leto. List bo redno izhajal na šestnajstih straneh, na dvajsetih pa štirikrat, ko bo dodana štiri-

stranska knjižna priloga.

uspehe, saj bralci pošiljajo vsako šolsko leto na desetisoče prispevkov.

Otroci bodo zagotovo z veseljem sprejeli novo serijo slikanic v Pionirskem listu. Božo Kos, ki je letos dobil Levstikovo nagrado za izvirne ilustracije v knjigah in periodičnih edicijah Mladinske knjige, je pripravil za novi letnik Kavboja Pipea v vesolju, Milka Kovič je pripravila tekst za slikanico o veselem dečku Cepku, pravem slovenskem Tomu Sawyerju, ilustriral pa jo bo akademski slikar Aco Mavec. Prvič bomo v Pionirskem listu predstavili v slikanici kitajsko zgodovino in sicer razdobje revolucije. V slikah in besedilu bomo bralcem posredovali Dolgi pohod, nerejsko in zmagovito razdobje kitajske revolucije. Po dokumentarnem gradivu je slikanico tekstovno

Stefan Planinc je za Pionirski list ilustriral slikanico »Eskim«

Predvsem bo letošnji Pionirski list mnogo bolj aktualen. Na dveh straneh bo prinašal najrazličnejše novice iz sveta in domovine, tako o življenju otrok kot o političnih dogodkih, gospodarskih uspehih, o novicah s področja znanosti, tehnike in kulture, skratka ti dve strani bosta izvirni mozaik novic, ki bodo otroke informirale o najnovejšem doma in v svetu. Poleg tega bo Pionirski list prinašal še tedenske reportaže iz življenja in dela slovenskih otrok, izbrane tako, da bodo zajele tako podeželske in mestne otroke, solo in doma, igre in delo, pa tudi tiste probleme, ki marsikdaj prizadevajo tudi najmlajši rod.

Aktualna bo seveda tudi športna rubrika, ki bo prav tako kot v lanskem letniku, predvsem zasledovala organizirano športno aktivnost pionirjev in pionirk.

Iz aktualnosti ne moremo izključiti tudi dopisov bralcev Pionirskega lista. Pionirski list ima v tem pogledu izredno

pripravil Mirče Sušmelj, ilustriral pa jo bo akademski slikar Milan Bizovičar. Akademski slikar Jože Čuha bo za letošnji letnik pripravil slikovni potopis iz jugozahodne Azije in tako dopolnil že objavljen slikovni potopis iz Azije, Združenih držav Amerike in Latinske Amerike. Akademski slikar Stefan Planinc je z lanskim letnikom zaključil predzgodovinsko slikanico Pleme Urdi in pripravil za letošnji letnik novo slikanico iz življenja Eskimov. Po tekstovni predlogi Vlada Firna bo letos akademski slikar Ive Šubio predstavil bralcem pitji svet.

Osnrednje mesto v Pionirskem listu bo v letošnjem letniku zavzemala Vesela šola. Ta priloga, ki je vzbudila izredno zanimanje tako med bralci Pionirskega lista kot tudi med pedagogi, bo letos na vrsti vsako drugo številko in bo tako objavljenih v letniku šestnajst prilog Veselje šole. Vsakokratna priloga Vesela šola bo obsegala snov od 3. do 8. razreda. Snov

se bo časovno prilagajala učnemu načrtu, tako da bo lahko služila tudi neposredni uporabi pri pouku.

Novost letošnje Vesele šole je njen tekmovalni program. Vsi učenci od 3. do 8. razreda, ki bodo redno spremljali in reševali naloge Vesele šole, se bodo lahko iz te snovi pomerili v znanju na šolskih, občinskih, področnih in na republiškem prvenstvu. V tekmovalnem programu bomo objavljali snov le nekoliko drugače interpretirani in nekoliko razširili vprašanja iz splošnega znanja. Seveda bomo ves postopek tekmovalnega programa objavili v posebnem razpisu.

Drugi del priloge Pionirskega lista bodo didaktično zasnovane enote s področja geografije, prirodoslovja, zgodovine, gospodarstva, tehnike, kulture in znanosti. V prvi letošnji prilogi tega tipa bomo obdelali pristanek na Luni, s tem, da bomo kompletirali prilogo z albumom vseh kozmonavtov in vseh vesoljskih ladij ter prikazali v risbi vse faze poleta od izstrelitve do povratka na zemljo. V naslednji prilogi bomo obdelali Čerkinsko jezero, zvrstili pa se bodo še priloge o gozdovih, o redkih živalih, o kraskih jamah, o sodobnem letališču, pristanišču, o gradovih na Slovenskem in druge.

Tudi letos bo Pionirski list enkrat mesečno objavljati knjižne priloge, v katerih bodo bralci zvedeli za vse knjižne novosti Mladinske knjige, del pratorja pa bo namenjen tudi za novice iz dela klubov bralnih značk. Novost v letošnjem letniku bodo Pisma iz sveta, sestavki, ki jih bodo pisali v obliki pism nekateri znani slovenski kulturni in javni delavci, ki se mude v tujini. Tako bodo opisali prestolnice držav, v katerih bivajo, največje narodne praznike, največje kulturne in zgodovinske spomenike, običaje in navade, otroške igre, opisali bodo največje narodne junake in še vrsto drugih zanimivosti iz tujine, ki jih bodo opremlili s slikovnim gradivom.

V kulturni rubriki bomo poleg tega objavljali literarne prispevke jugoslovanskih pisateljev in pesnikov, ki bodo zvečne napisali za Pionirski list izvirne zgodbe. Sicer pa bomo spremljali tekoče vse večje kulturne dogodke, film, glasbo, likovno ustvarjalnost v večji meri kot v lanskem letniku bomo skušali spremljati kulturno ustvarjalnost za otroke na vseh področjih, še posebej pa na televiziji, v filmu in radiu.

Tako o letošnji letnik Pionirskega lista po eni strani še bolj povezan z vzgojno-izobraževalnim programom šole — po drugi strani pa bo z aktualnostmi skušal vskladiti interese otrok tudi na področju, ki niso v neposrednem programu šole.

Upamo da bomo v teh prizadevanjih uspeli.

MIRAN ZIRKELBACH

Podoba slikarke Mire Kraljeve za Grimmovo pravljico Zvezdni tolarji, ki bo izšla kot prva številka ČEBELICE v septembru.

The image shows a collection of children's books. On the left is a row of books from the 'Vojnik' series by Tone Pavček. The first book in the row is 'Vojnik'. To the right are three books from the 'Kočica strica Toma' series by H. Boeckner-Slowe: 'Kočica strica Toma', 'Josip Vandot', and 'Kekec nad s. breznom'. Below these are two more books by France Bevk: 'Mali upornik' and 'Mali upornik'.

DELOVNE ORGANIZACIJE V SR SLOVENIJI, KI IŠČEJO DELAVCE

Objava št. 77

Osnovne informacije o objavljenih prostih delovnih mestih so dale komunalnim zavodom za zaposlovanje delovne organizacije in bodo objavljene vsak četrtek

Objavljena delovna mesta so prosta praviloma do naslednje objave. Delavci, ki se želijo zaposliti na enem od objavljenih prostih delovnih mest, lahko vložijo svojo ponudbo neposredno pri delovni organizaciji, ki ima prosto delovno mesto

LEGENDA:

Mesto komunalnih zavodov: večji tisk, manjši tisk izpostave

I. kvalifikacija: P, PS, SS, VS, VSS, Spec

II. Stanovanje: St/m, St/s, St/a, St/skup

III. praksa: Pr/0, Pr/1-3

— prave delavci (nekvantificirani, polkvantificirani in kvantificirani) — poklicna šola (kvantificirani, visokokvalificirani in delavci s srednjo šolo) — delavci s srednjo šolo — delavci s visoko šolo — delavci s visoko šolo — delavci specialisti (z dokončano III stopnjo aka demskega študija) — stanovanje m — stanovanje samsko — stanovanje družinsko — stanovanje kot skupna nastanitev — za delovno mesto m potrebna predhodna praksa — delovno mesto zahteva od 1-3 let delovne prakse

NOVO MESTO

Poklicna kovinarska in avtomehaniška šola Novo mesto

1	dipl. stroj. ing. (da ima tudi poklic avtomehaničar)	Vis	St-ni	Pr-2
1	strojni ing. (da ima tudi poklic avtomehaničar)	Vis	St-ni	Pr-2
1	strojni tehnik (da ima tudi poklic avtomehaničar)	Ss	St-ni	Pr-2
1	P ali PRU slavistike	Vis, Vis	St-ni	Pr-0
1	rudar — kopač	Kv	St-ni	Pr-0
1	klepar	Kv	St-ni	Pr-0
2	avtomehaničar	Kv	St-ni	Pr-0
1	avtomehaničar	Kv	St-ni	Pr-0

Rudnik rjavega premoga Kanjarica IMV Novo mesto

CELJE

Cinkarna Celje

1	šef nabave (5 let prakse na vodilnem delovnem mestu)	Vs	St-ni	Pr-10
1	šef prodaje (5 let prakse na vodilnem delovnem mestu)	Vs	St-ni	Pr-10
2	dipi ekonomista (raziskava tržišča)	Vs	St-ni	Pr-zaž.
1	šefa računovodstva ekonomist finančne smeri	Vs	St-ni	Pr-5
1	d. m. korespondenta za francoski j. in nemški j. znanje strojepljisa in stenografije	Vis, Vs	St-ni	Pr-zaž.
1	d. m. šefa transporta	Vs	St-ni	Pr-10
več	ekonomskih tehn.	Ss	St-ni	Pr-zaž.
1	referent za finan. analize — ekon.	Vis, Vs	St-p.d.	Pr-4
1	analitik za terciarne dejavnosti ekonomist	Vis-Vs	St-p.d.	Pr-4
1	analitik za druž. bene službe — ekonomist	Vis-Vs	St-p.d.	Pr-4
1	analitik za komunalo — ekonomist	Vis-Vs	St-p.d.	Pr-4
1	referent za premo. žensko pravne zadeve — pravnik	Vs	St-p.d.	Pr-4
1	državni inšpektor — ekonomist	Vis	St-p.d.	Pr-4
1	tržni inšpektor — ekonomist	Vis	St-p.d.	Pr-4
1	dipi ekonomist ekon. anal. smeri — pripravnik	Vs	St-ni	Pr-0
2	dipi pravnika pravne smeri — pripravnik	Vs	St-ni	Pr-0
2	ekonomista priprav.	Vis	St-ni	Pr-0
12	Kv ali Pk ključavničarjev III	PS	St-ni	Pr-zaž.
2	Pk ključavničarja	PS	St-ni	Pr-zaž.
3	kovinostrojarje	PS	St-ni	Pr-0
5	komercialistov za področje Slovenije	Vis-Ss	St-ni	Pr-5
2	dipi gradbeni inženirja — tehnologa	VS	St-druž.	Pr-5
1	dipi pravnik upravne smeri — sekretar	VS	St-druž.	Pr-3
več	elektroinženirjev ali kovinopiskarjev	PS	St-ni	Pr-zaž.
več	delovno mesto vodje kovinopiskarne	PS	St-ni	Pr-zaž.
3	avtomehaničar	PS	St-ni	Pr-3
3	avtokleparje	PS	St-ni	Pr-3
2	avtoelektrikarja	PS	St-ni	Pr-3
1	kovača	PS	St-ni	Pr-3
1	predmetnega učitelja biologije in kemije	Vis	St-je	Pr-0
1	predmetni učitelj biologije in kemije	Vis	St-sam.	Pr-0
1	predmetni učitelj zgodovine in zemljepisa	Vis	St-sam.	Pr-0
2	učitelja strokovne teorije	Vis VS	St-sam.	Pr-0
1	prof. matematike	VS	St-druž.	Pr-0
1	delovno mesto pomočnika ravnatelja	VS-Vis-Ss	St-ni	Pr-10
1	učitelja praktičnega pouka — Irizerska stroka	SS-Vis	St-ni	Pr-0
1	delovno mesto učitelja za telesno vzgojo	Vis-Vs	St-ni	Pr-0
11	delovno mesto za ortopedagoge (za razredni pouk za Celje in Zalec)	Vis	St-ni	Pr-zaž.
1	delovno mesto ortopedagoga (vzgojno delo v internatu v Celju)	Vis	St-ni	Pr-zaž.
2	delovno mesto učitelja za tehnični pouk (1 za Celje, 1 za Zalec)	Vis	St-ni	Pr-0
1	profesor telesne vzgoje	VS	St-ni	Pr-0
1	učitelja tehničnega pouka (mizarstvo)	SS	St-ni	Pr-0
1	pravnik (pravn. referent za zemljiško knjižna dejanja)	Vis	St-ni	Pr-0
1	šef priprave dela dipl. inženir tehnične smeri	VS	St-ni	Pr-5
1	dipi inženir geodezije ali tehnik geodet	VS-Ss	St-ni	Pr-večl.
2	dipi inženir kemije	VS	St-ni	Pr-zaž.
1	dipi gradbeni inženir	VS	St-ni	Pr-5

»Klima« Celje

»Slovenija — Merkur« Celje

»Gradnja« Zalec

Kmetijski kombinat Šmarje

SIP Sempeter

»Avto« Celje

Osnovna šola Dobje

Osn. šola Pristava Pristava pri Mestinju

Solski kovinski center Store

Osnovna šola Store

Solski center Boris Kidrič Celje

I. osnovna šola Celje

Zavod Ivanke Uranjekove Celje

Stanovanjska zadruga »Doma« Celje

Cinkarna Celje

NOVA GORICA

»Ideal« Nova Gorica

1	finomehanika (ali elektromehaničar ali strojni inženir)	PS	St-ni	Pr-1
1	konfekcijskega inženirja ali tehnika	VS-Ss	St-ni	Pr-1
1	analitik ekonomske smeri v oddelku analize	Vis	St-ni	Pr-4
2	finančna inšpektorja ekonomske smeri v oddelku kontrole	Vis	St-ni	Pr-4
10	diploantov srednje zdravstvene šole (pripravniki)	SS	St-ni	Pr-0
1	električar (poskusna doba 30 dni)	VK-KV	St-ni	Pr-3
1	kurjač (dovršen osmi razred in rečja za kurjača — poskusna doba 30 dni)	PS	St-ni	Pr-0

Služba družbenega knjigovodstva — podružnica Nova Gorica

Splošna bolnica Gorica

Sempeter pri Gorici

VELENJE

Trg. podjetje »Savinja« Mozirje

1	natakarica	PS	St-s	Pr-0
1	pek	PS	St-s	Pr-0
2	zidarja	PS	St-sk	Pr-0
1	ekonomist	Vis	St-ni	Pr-3
6	strugarjev	PS	St-ni	Pr-0
1	inštalater centralne kurjave	PS	St-ni	Pr-3
1	elektroinženir	PS	St-ni	Pr-3
1	stavniki ključavničar	PS	St-ni	Pr-3
3	vodovodne inštalaterje	PS	St-ni	Pr-3
3	kleparji	PS	St-ni	Pr-3
1	elektromehaničar	PS	St-ni	Pr-0
2	dipi. elektro inženirja	Vis	St-s	Pr-0
2	dipi. strojna inženirja	Vis	St-s	Pr-0
1	profesorja matematike	Vis	St-s	Pr-0
30	Nk delavcev	Nk	St-s	Pr-0
6	električarjev	PS	St-s	Pr-0
6	strojnih ključavničarjev	PS	St-s	Pr-0
4	elektro avtogeno varilce	PS	St-s	Pr-0
1	elektrotehnik jakli tok	SS	St-ni	Pr-3
1	kubar VK	PS	St-s	Pr-5
5	poništvenih mizarjev učitelj za varstveni pouk	PS	St-ni	Pr-3
1	predmetni učitelj tehničnega pouka in fizike	SS	St-ni	Pr-0
		Vis	St-ni	Pr-0

Obrotno gradbeno podjetje Oljka Smartno ob Paki Rudarski šolski center Velenje

Rudnik lignita Velenje

Zelezarna Ravna na Koroškem Hotel »Platan« Crna na Koroškem Nova oprema Sloveni Gradec Osnovna šola Franja Goloba Prevalje

MARIBOR

»Agrokombinat« Maribor

»Bodočnost« Maribor

»Cevovod« Maribor

»Grafičars« Maribor

»Elektro« Maribor

»Hidromontaža« Maribor

»Intesa« Maribor

»Klepovod« Maribor

Kmetijska strojna šola Maribor

»Kovinar« Maribor

Mariborska livarna Maribor

Majolika Maribor

MIT Maribor

»Metalna« Maribor

»Primata« Maribor

»Sloga« Maribor

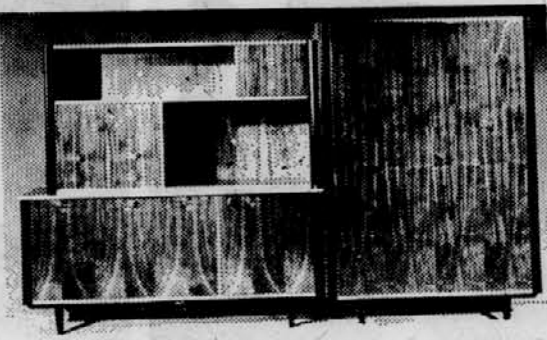
TAM Maribor

»Tehnogradnja« Maribor

1	strugarja	PS	St-ni	Pr-3
3	iskarje za knjižni tisk	PS	St-ni	Pr-3
1	računovodja	Vis-Vs	St-ni	Pr-3-5
5	vodovodni inštalaterjev (delo na terenu)	PS	St-s	Pr-5-8
6	inštalaterje centralne kurjave	PS	St-s	Pr-5-8
1	strojnega stavca	PS	St-ni	Pr-3
1	dipi ekonomista pripravnik strugarjev (delo v Holandi)	Vis	St-ni	Pr-0
20	strugarjev	PS	St-sk	Pr-zaž.
2	dipi inženirja živilske tehnologije	Vis	St-ni	Pr-zaž.
1	dipi strojni inženir tehnolog	Vis	St-ni	Pr-zaž.
1	dipi inženir kemije	Vis	St-ni	Pr-zaž.
1	dipi ekonomista proizvodne organizacijske smeri	Vis	St-ni	Pr-5
1	dipi ekonomista analitika	Vis	St-ni	Pr-5
več	VK kleparjev	PS	St-ni	Pr-5
več	kleparjev vajencev za kleparja	PS	St-ni	Pr-5
več	učitelja praktičnega pouka (VK avtomehaničar)	8-letka	St-ni	Pr-2
1	učitelja praktičnega pouka (VK avtomehaničar)	SS	St-ni	Pr-2
20	ključavničarjev	PS	St-ni	Pr-2
5	varilcev	PS	St-ni	Pr-2
1	dipi konstrukcijski inženir	Vis	St-ni	Pr-2-4
2	dipi strojni inženir	Vis	St-ustr.	Pr-2-4
1	dipi ekonomista analitika	Vis	St-ni	Pr-2-4
1	dipi strojni inženir ali dipl. metalurški inženir ali dipl. ekonomist (vodja nabave)	Vis	St-ni	Pr-2-4
1	dipi ekonomista ali ekonomista za analitiko	Vis-Vs	St-ustr.	Pr-2-4
1	dipi inženir metalurgije — pripravnik	Vis	St-ni	Pr-0
1	dipi strojni inženir vodja kontrole v PKB	Vis	St-ni	Pr-4
1	strojni inženir (konstruktor v PKB)	VS	St-ni	Pr-4
2	gostinska tehnika — pripravnik (obvezno znanje nemščine in italijanščine)	SS	St-ni	Pr-0
10	tekstilnih tehnikov	SS	St-ni	Pr-zaž.
vec	dipi. gradbenih inženirjev	Vis	St-ni	Pr-zaž.
vec	dipi. ekonomistov elektrovarilcev (delo v Nemčiji)	PS	St-sk	Pr-zaž.
20	ključavničarjev	PS	St-sk	Pr-zaž.
10	mizarjev	PS	St-ni	Pr-2
več	vajencev za mizarja	8-letka	stroške plača internata podjetje	
2	dipi ekonomista (analitika)	Vis	St-ustr.	Pr-zaž.
1	vedjo revizijskega oddelka	Vis	St-ustr.	Pr-8-10
1	revizorja	Vis	St-ustr.	Pr-8-10
1	dipi elektro inženirja jakli tok	Vis	St-ustr.	Pr-2
več	livarjev za kalice rezkarje (odsložen vojaški rok)	PS	St-s	Pr-zaž.
4	gradbeni tehnika ali inženirja (kalikulanta)	SS-Vs	St-ustr.	Pr-3-5
vec	ključavničarjev vajencev za tesarja	PS	St-ni	Pr-zaž.
20	vajencev za tesarja	8-letka		
8	vajencev za železokrivce	8-letka		

Praznik občine Sežana

KRASOPREMA DUTOVLJE Telefon 067-74-816

Kombinirana omara BREDA

Proizvodni program:

- spalnica IDILA 4 D
- spalnica ERIKA 4 D in 5 D
- spalnica IDEAL 4 D in 5 D
- ter kombinirana omara BREDA

V prodaji v vseh trgovinah s pohištvo.

Čestita vsem občanom in poslovnim partnerjem za občinski praznik — 28. avgust.

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

SEŽANA

izvajamo vse vrste visokih in nizkih gradenj, gradimo za tržišče stanovanjske, poslovne, trgovske, turistične in podobne objekte, prevzemamo dela po inženiring sistemom, nudimo projektivne usluge z lastnim Projektivnim birojem, proizvajamo mineralne agregate za prodajo, nudimo storitve v lastnih obratih s strojnimi parkom in mehanizirano železokrivnico.

Dela izvajamo kvalitetno, v rokih in po konkurenčnih cenah.

Za občinski praznik čestitamo občanom in investitorjem ter jim želimo mnogo delovnih uspehov.

Podjetje za predelavo metalov — livarna in montaža

ALUMINIJ

KOMEN

Izdelujemo alu-gradbene elemente: okna — vrata — izložbe — kioske za prodajo živil in pijač — opremo za samopostrežne trgovine — opremo za gostinstvo — industrijske pralne stroje superavtomatik — napajalnike za živino in razne odlitke barvnih kovin.

Iskreno čestita vsem občanom, cenjenim odjemalcem in poslovnim prijateljem za 28. avgust — praznik občine Sežana.

DELOVNI KOLEKTIV PODJETJA ZA PREDELAVO LESA

LESOGRAD KOZINA

ČESTITA VSEM OBČANOM ZA SVOJ PRAZNIK — 28. AVGUST Z NAJBOLJŠIMI ŽELJAMI.

STEKLARNA HERPELJE — KOZINA

izdeluje gostinsko steklo za domači trg in izvoz. Laboratorijske izdelke za kozmetiko in široko potrošnjo.

Se priporočamo in čestitamo ter želimo prijetno praznovanje občinskega praznika občine SEŽANA.

GOSTINSKO PODJETJE

SEŽANA V SEŽANI

s svojimi obrati:

- Hotel Triglav Sežana
- Hotel Tabor Sežana
- Restavracija Mohorčič Sežana
- Jadran Kozina

čestita vsem občanom in cenjenim gostom za občinski praznik — 28. avgust in se priporoča.

TURISTIČNO IN AVTOBUSNO PODJETJE

KOMPAS Poslovalnica SEŽANA

se priporoča za razne storitve in informacije: izleti v domovini in inozemstvo, potne liste, prodaja spominčkov ter domačih in tujih cigaret.

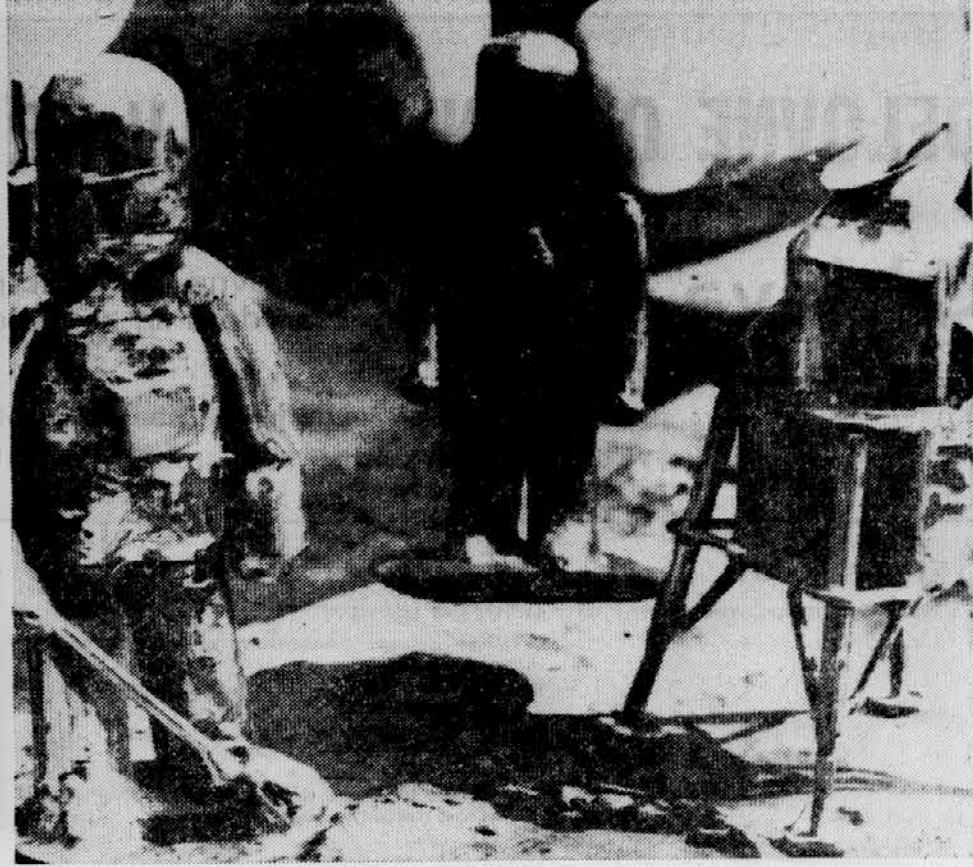
Cenjenim strankam in vsem občanom iskreno čestita za praznik občine Sežana.

SAM SE JE PRIJAVIL — Atentator, ki je zažgal kanadsko veleposlaništvo na Dunaju, se je še med gašenjem požara, ki je zahteval tri življenja in okrog 30 ranjenih, smeje sam prijavil policiji. Je Madžar po rodu, od leta 1957 kanadski državljan, ime mu pa je Kolman Losonczy (na sliki levo).

OSTANKI POVELJNISKEGA HELIKOPTERJA — Šest dni se je v Južnem Vietnamu med srditimi spopadi prebijala kolona Američanov do sestreljenega poveljnškega helikopterja. Ves trud je bil zaman. Osem članov posadke je bilo mrtvih. Medtem pa poročajo z bojišč, da so v dolini Ke Son bili srditi boji, ki trajajo že osem dni. Američani cenijo svoje izgube v teh spopadih na 50 mrtvih in okrog 300 ranjenih. Na sliki: razbitine helikopterja. Telefot: UPI

ŠAH NA MODEREN NACIN — Oberammergauški rezbarji so na frankfurtskem sejnu razstavili tudi novodoben šah: figurice so izdelali po vesoljskih modelih. Na levi je tekač, v sredini je kmet, desno pa konj. Vsi so precej drugačni, kot naše starmodne figure, s katerimi so Aljehin, Spasski in drugi postajali svetovni prvaki. Telefot: UPI

Nadaljevanje s prve strani

Tito: »Turizmu več pozornosti«

Predsednik republike Tito je najprej poudaril, da je namen današnjega pogovora razjasniti nekatera aktualna vprašanja o gospodarskem razvoju tega območja. Po njegovih besedah je več vzrokov za težave v gospodarstvu, na primer, nelikvidnost, glavni vzroki pa je treba iskati v nekaterih velikih investicijah in nenamenski porabi obratnih sredstev.

Predsednik republike je posebej poudaril, da bi se morala Dalmacija in vse Jadransko območje še bolj usmeriti v turizem, federacija pa bi se v tem primeru bolj zavzela za reševanje največjih težav te dinamizirane dejavnosti. Predsednik je v tem smislu podprl poziv gostincev, da jim je treba pomagati, saj sami ne morejo nositi posledice cen, ki veljajo za tuje tržišče, in stalnega narastanja cen za nekatero blago pri nas.

Predsednik republike je tudi dejal, da bi bilo treba turizem obravnavati kot izrazitega izvoznika, saj nobena druga industrijska veja ali dejavnost ne ustvarja deviz na enakega način kot turizem. Kot je dejal predsednik republike, prav te devize pomagajo ublažiti neravnovesje naše plačilne bilance s tujino. Vendar pa je enako pomembno, je poudaril predsednik Tito, da tudi v turizmu postajajo izredno solidno in da se ne ponove nekateri primeri, ko so odločili, da se sklenjene pogodbe, saj to povzroča precej zapletene posledice in hude nesporazume.

V srednjoročnem planu Dalmacije, ki je sicer precej zahteven in obsežen, bi bilo treba po mnenju predsednika Tita dati prednost turizmu, pomorstvu, ladjedelništvu, aluminijevi industriji in nekaterim drugim dejavnostim, ki so pomembne za to območje. Zaradi tega bi moral zelo previdno ravnati pri gradnjah nekaterih velikih objektov, kot so velika jeklarana, magistralska cesta Split-Zagreb ali pri iskanju nafte na morju. Zaradi tega bi moral zelo previdno ravnati pri gradnjah nekaterih velikih objektov, kot so velika jeklarana, magistralska cesta Split-Zagreb ali pri iskanju nafte na morju. Zaradi tega bi moral zelo previdno ravnati pri gradnjah nekaterih velikih objektov, kot so velika jeklarana, magistralska cesta Split-Zagreb ali pri iskanju nafte na morju.

(Titova izjava je bila v celoti objavljena v jutrišnji številki.)

Predsednik republike Tito so gospodarstveniki iz Dalmacije seznanili s težavami našega ladjedelništva, ki se je končno uvrstilo na solidno mesto v svet, pa tudi za zahtevo brodarjev, da čez čas za jugoslovansko floto znova začne graditi ladje v domačih ladjedelnicah.

Na koncu pogovora je predsednik Tito sogovornike seznanil z najnovejšimi političnimi dogodki v svetu, zlasti z odnosi Jugoslavije s prijateljskimi azijskimi in afriškimi državami.

Popoldne so se predsednik republike Tito, Jovanka Broz in drugi gostje pogovarjali s predstavniki Splita, zvečer pa je predsednik občinske skupščine inž. Jakša Milčević priredil slavnostno večerjo.

Samo obrambni svet Petnajsti »ukor« VS

Amanski list »Al Difa« píše sklicujoč se na dobro po-

čene kroge v Jeruzalemu, da je imel Michael Rohen, poiznatec maseje Al Aksa, pri svojem dejanju še štiri pomočnike. V mošejo so vstopili vsak posebej in se zbrali na vasi Jerdena v dolini Betan, nekaj pa tudi na vasi Beit Josef. Na mesto Beit Senn pa je priletelo več granat iz bazuk. Dejal je, da so vse te granate izstrelili na jordanjskem ozemlju.

V bližini libanonske meje je bilo zadeto izraelsko civilno letalo, ki je opraskalo površino. Letalo je pristalo na jordanjskem ozemlju. Po vestih iz Amana so izraelska letala večkrat napadla področje Gore el Safi, južno od Mrtvega morja, pri čemer sta bila ranjena dva civilista.

Indijski zunanji minister Dines Singh je izjavil v indijski parlamentu, da se bo Indija udeležila konference islamskih voditeljev islamskih držav, ki jo bodo povabili s pogojem, da bodo razprave v zvezi s poizmo mošeje Al Aksa potekale na podlagi resolucije OZN o Jeruzalemu.

Izraelsko zunanje ministrstvo je danes napadlo včerajnji sklep varnostnega sveta OZN, v katerem so Izrael obsodili zaradi letalskega napada na vasi v Južnem Libanonu. Predsednik izraelskega ministrstva je dejal, da so bile operacije izraelskih letal amk

Odločilno obdobje

Brandtovo socialnodemokratsko stranko (SPD). Tretja tekma je liberalna stranka (FDP), ki je sicer razmeroma majhna, a lahko odigra pomembno vlogo sjezika na tehnične in odloži o tem, katera od velikih strank bo dobila krmilo v roke za naslednja štiri leta.

Na zadnjih volitvah septembra 1965 je CDU-CSU dobila 47,6 odstotka glasov, socialni demokrati so jih dobili 39,3, liberalci pa 9,5. Po sedanjih napovedih je prav močeno, da bi obe veliki stranki dobili približno enak odstotek glasov. Krščanski demokrati so trdnost odločili, kakor je že večkrat dejal kancler Kiesinger, da sami sestavijo vlado, čeprav z minimalno večino.

Socialni demokrati pa so se prav tako zavezali, da bodo v bodoči vladi prevzeli »vredno vlogo«.

Med 13 strankami, katerih volilne liste so potrdili te dni, velja omeniti še neonačistično nacionaldemokratsko stranko (NPD) in »akcijo demokratskega napredka« (ADF). Le-to so ustanovili v začetku tega leta komunisti iz preprovdane KPN, nove NKP, pripadniki raznih naprednih skupin in napredni posamezniki. Vendar pa tej volilni zvezi ne prerokujejo pomembnejšega uspeha, češ da utegnejo dobiti le kakš 3 odstotke glasov. Kar pa zadeva neonacistično, menijo, da bi lahko dobili kakih pet odstotkov glasov, čeprav račun njihov šef von Thadden kar z 8 do 12 odstotki. V tem primeru bi neonacisti lahko dobili celo do 50 mest v parlamentu, kar bi mnogim zmedlo račune. Obe veliki stranki se rotita, da ne bosta postali neonacistov v parlamentu, a kljub temu niso sicer ne ukreneta proti njim.

Vodja oddelka za poskuse za Lunin prahom na živih organizmih je izjavil, da do sedaj niso opazili ničesar ne normalnega v življenju miš, vrabcev in insektov, katerih organizme so izpostavili volivu Luninega prahu.

V Houstonu so sporočili, da bodo morali v karanteno tudi vesoljci, ki bodo novembra letos potovali na Luno z vesoljsko ladjo »Apollo 12«.

Delen umik iz Taiske

NEW YORK, 25. avg. (Reuter). Revija »Newsweek« piše, da namerala ameriško obrambno ministrstvo odplačati 12.000 od 48.000 ameriških volikov, kolikor jih je v Tajski.

Sneg na tolminskih planinah

Že dolgo ni bilo takega vremena — Prelaz Sv. Bernard zaprt

LJUBLJANA, 27. avg. — Po noči je alpske vrhove na Tolminskem pokrila snežna odeja. Tudi v dolini je precej hladno, vreme pa je takšno, ki ga na Tolminskem že 42 let ne pomnijo. Kronika pove, kot nam poroča naš dopisnik, da je vrhove pokrili sneg na Tolminskem zadnjič prav 27. avgusta 1927.

Stanje vode na Savi, ki je bilo včeraj pri Zagrebu zelo visoko, je danes zjutraj začelo upadati. Sava je bila nižja zjutraj za več kot 40 cm.

Kot poroča Reuter, je zaradi snežnih padavin danes zaprt prelaz Sv. Bernard med Italijo in Svico. V noči med 26. in 27. avgustom je na Baltiškem morju pihala huda burja. Bila je tako močna, da so v Gdansk uveli stanje pripravljenosti.

Podpredsednik vlade SZ v CSSR

MOSKVA, 27. avg. (AP, TASS). V CSSR je odpotoval prvi namestnik predsednika sovjetske vlade Kiril Mazurov, ki bo vodil sovjetsko delegacijo na proslavi ob 25-letnici vstaje v Slovaški. Proslave se bo udeležil tudi maršal Timošenko.

Zaradi plazu zaradi premoženja

CELJE, 27. avg. — Antona Seniča iz Lemberga je strmuje iz predvčerajšnjim danes ponoči zadelo huda nesreča, zaradi katere je ob vse premoženje. Zaradi dežja je začel drseti hrib, na katerem ima hišo. Ponoči 25. avgusta se je začela hiša podirati. Lastniku je uspelo odnesti pohištvo, ki ga je spravil v bližnjo lopo ob apnenici, kjer je žgal apno. Zato je bila apnenica močno razbeljena in lesena lopa se je vrgla. Lastnika ni bilo doma in zato je vse pohištvo zgorelo. F. K.

Septembra na Bledu — FAO

RIM, 27. avg. (UPI) — Organizacija Združenih narodov za kmetijstvo in prehrano (FAO) je sporočila, da bo od 1. do 6. septembra na Bledu prvi sestanek delovne skupine te organizacije o vprašanju proizvodnje, porabe in prodaje vin in vinskih proizvodov. Pričakujejo, da bodo na Bledu prisotni največji svetovni izvozniki in uvozniki vina. Delovna skupnost FAO je bila ustanovljena zaradi tega, da bi se ukvarjala s problemi, ki so nastali zaradi viškov naravnega vina.

Prah z Lune ni nevaren

HOUSTON, 27. avg. (AFP). Več skolk, ki so jih znanstveniki v Houstonu izpostavili vplivu prahu z Lune, je poglumlilo. Njihova smrt pa je bila naravna, ker je običajno, da »skolke« v tem času poginejo. Torej niso poginile zato, ker so prišle v stik s prahom, ki sta ga prinesla Armstrong in Aldrin z Lune.

Vodja oddelka za poskuse za Lunin prahom na živih organizmih je izjavil, da do sedaj niso opazili ničesar ne normalnega v življenju miš, vrabcev in insektov, katerih organizme so izpostavili volivu Luninega prahu.

Umetna arterija

CAPTOWN, 27. avg. (Reuter). Profesor Christian Bernard je opravil operacijo, v kateri je vdel v pljuča in srce osemetne italijanske deklce umetno arterijo. Deklica Giovanna Bon, iz okolice Milana, je prispela v Capetown z maja s svojo materjo, vdovo.

Predstavnik otroške bolnišnice Rdečega križa, v kateri je profesor Bernard operiral, je povedal, da se je operacija uspešno iztekla in da se deklica dobro počuti.

Nesreča na vnukovskem letališču

Sovjetskemu letalu je odpovedal kolezni mehanizem — Podrobnosti ni

MOSKVA, 27. avg. — Tu je časopisne agencije poročajo, da je sinoči na vnukovsko letališče s strmoglavilo sovjetsko potniško letalo tipa »Iliušin 18«. Po nepotrebnih podatkih so bili v letalu potniki, ki so se s sovjetske črnomorske obale vračali v Moskvo.

Potniška agencija »Inturista« je obvestila tuja veleposlanstva, da v letalu ni bilo nobenega inozemca. Uradni predstavniki pa o nesreči niso povedali nobenih podrobnosti.

Kaže, da je na letalu odpovedal kolezni mehanizem. Letalo je zato večkrat letelo nad letališčem, dokler ni na letališče pripeljal okoli 20 gasilskih avtomobilov. Potem se je letalo spustilo in pristalo na trupu. Očividci pripovedujejo, da se je ob pristanku vnelo in da ga je hipoma zajel ogenj. Menda je bilo ob življenju 15 potnikov, prav tako pa je bilo ranjenih. Tega pa uradno niso potrdili.

Sestanek 41 članic OAE v Adis Abebi

Sestanek ministrov je odprl etiopski cesar Haile Selasie

ADIS ABEBA, 27. avg. (AP, UPI, Reuter). Etiopski cesar Haile Selasie je v Adis Abebi danes odprl sestanek ministrov držav organizacije arabske enotnosti (OAE), ki so se ga udeležili predstavniki 41 držav.

Ministrski svet OAE bo sprejel dnevni red za bližnjo konferenco voditeljev afriških držav, ki bo od 6. do 10. septembra. Haile Selasie je na današnjem sestanku govoril o nigerijskem problemu, ker je pravilno zamenjal Habako s pomočjo mednarodnega Rdečega križa za katerega je bil arabskega gverilca, ki je v rokah Izraelcev.

Habaka je na tej nenavadni tiskovni konferenci povedal novinarjem, da nikakor ni pričakoval, da bodo z njim tako korektno ravnali. Nihče mu ni storil nobene krivice. To ga je presenetilo tembolj, ker je vprašal, da v izraelskih zaporih z arabskimi gverilci ne ravnajo v rokah Izraelcev.

Habaka je na tej nenavadni tiskovni konferenci povedal novinarjem, da nikakor ni pričakoval, da bodo z njim tako korektno ravnali. Nihče mu ni storil nobene krivice. To ga je presenetilo tembolj, ker je vprašal, da v izraelskih zaporih z arabskimi gverilci ne ravnajo v rokah Izraelcev.

Habaka je na tej nenavadni tiskovni konferenci povedal novinarjem, da nikakor ni pričakoval, da bodo z njim tako korektno ravnali. Nihče mu ni storil nobene krivice. To ga je presenetilo tembolj, ker je vprašal, da v izraelskih zaporih z arabskimi gverilci ne ravnajo v rokah Izraelcev.

Habaka je na tej nenavadni tiskovni konferenci povedal novinarjem, da nikakor ni pričakoval, da bodo z njim tako korektno ravnali. Nihče mu ni storil nobene krivice. To ga je presenetilo tembolj, ker je vprašal, da v izraelskih zaporih z arabskimi gverilci ne ravnajo v rokah Izraelcev.

Habaka je na tej nenavadni tiskovni konferenci povedal novinarjem, da nikakor ni pričakoval, da bodo z njim tako korektno ravnali. Nihče mu ni storil nobene krivice. To ga je presenetilo tembolj, ker je vprašal, da v izraelskih zaporih z arabskimi gverilci ne ravnajo v rokah Izraelcev.

Habaka je na tej nenavadni tiskovni konferenci povedal novinarjem, da nikakor ni pričakoval, da bodo z njim tako korektno ravnali. Nihče mu ni storil nobene krivice. To ga je presenetilo tembolj, ker je vprašal, da v izraelskih zaporih z arabskimi gverilci ne ravnajo v rokah Izraelcev.

Habaka je na tej nenavadni tiskovni konferenci povedal novinarjem, da nikakor ni pričakoval, da bodo z njim tako korektno ravnali. Nihče mu ni storil nobene krivice. To ga je presenetilo tembolj, ker je vprašal, da v izraelskih zaporih z arabskimi gverilci ne ravnajo v rokah Izraelcev.

»Odgovorili bomo čez štirinajst dni«

BEograd, 27. avg. (Tanjug). Nikola Lončar in Mirko Dragić iz Požarevca, ki sta bila izgnana iz Češkoslovaške, sta danes obiskala ambasado CSSR v Beogradu in od konzula terjala popustilo, zakaj sta bila izgnana iz Prage.

»Odgovorili bomo čez štirinajst dni«, sta odgovorila na vprašanje, sta izjavila po obisku v veleposlaništvu Londona in Dragić. »Dejal je, da bomo pisмено obveščeni o tem čez štirinajst dni.«

Iz včerajšnje zadnje izdaje

Dubček naj bi se umaknil ...

PRAGA, 26. avg. (AP, UPI). — Sklicujoč se na radio Praga, poroča agencija AP, da je predsednik partijske organizacije v tovarni za izdelavo avtomobilskih instrumentov v Pecku, nedaleč od Prage, izjavil na zborovanju v tovarni, da bi se morali Aleksander Dubček, Smrkovsky in še nekateri drugi češkoslovaški voditelji umakniti iz javnega življenja. »Vse dokler nas ti ljudje predstavljajo v kakršnikoli obliki,« je dejal František Bederná, »nam bo težko delati. Oni so gledali nase in ne na interese delovnega ljudstva.«

Umrl je bivši sudanski predsednik Azhari

KARTUM, 26. avg. (MENA). — Umrl je bivši predsednik Sudana Al Azhari. Ko so uradno sporočili, je Azhari umrl za srčno kapjo v bolnišnici v Kartumu, kamor je prispela na prošnjo premiera Avadala skupina egiptovskih zdravnikov, da bi ga zdravila.

Prvi ujetnik izraelskih komandosov

Nenavadna tiskovna konferenca ujetega izraelca — Izrael demantira

AMAN, 27. avg. (AP, AFP, MENA). Novinarjem so včeraj pokazali prvega izraelskega ujetnika, ki je 22. avgusta prišel v roke palestinskih gverilskih skupin na področju Galilejskega jezera. Ime mu je Jufef Habaka, star je 20 let. Ujel so ga, ko se je njegova patrulja zapletla v spopad z gverilci.

Novinarjem so ga pokazali v neki skalni votlini, nekje v dolini Jordana. Predstavnik poveljstva palestinske osvobodilne fronte je dejal, da je poveljstvo pravilno zamenjalo Habako s pomočjo mednarodnega Rdečega križa za katerega je bil arabskega gverilca, ki je v rokah Izraelcev.

Habaka je na tej nenavadni tiskovni konferenci povedal novinarjem, da nikakor ni pričakoval, da bodo z njim tako korektno ravnali. Nihče mu ni storil nobene krivice. To ga je presenetilo tembolj, ker je vprašal, da v izraelskih zaporih z arabskimi gverilci ne ravnajo v rokah Izraelcev.

Habaka je na tej nenavadni tiskovni konferenci povedal novinarjem, da nikakor ni pričakoval, da bodo z njim tako korektno ravnali. Nihče mu ni storil nobene krivice. To ga je presenetilo tembolj, ker je vprašal, da v izraelskih zaporih z arabskimi gverilci ne ravnajo v rokah Izraelcev.

Habaka je na tej nenavadni tiskovni konferenci povedal novinarjem, da nikakor ni pričakoval, da bodo z njim tako korektno ravnali. Nihče mu ni storil nobene krivice. To ga je presenetilo tembolj, ker je vprašal, da v izraelskih zaporih z arabskimi gverilci ne ravnajo v rokah Izraelcev.

Habaka je na tej nenavadni tiskovni konferenci povedal novinarjem, da nikakor ni pričakoval, da bodo z njim tako korektno ravnali. Nihče mu ni storil nobene krivice. To ga je presenetilo tembolj, ker je vprašal, da v izraelskih zaporih z arabskimi gverilci ne ravnajo v rokah Izraelcev.

Habaka je na tej nenavadni tiskovni konferenci povedal novinarjem, da nikakor ni pričakoval, da bodo z njim tako korektno ravnali. Nihče mu ni storil nobene krivice. To ga je presenetilo tembolj, ker je vprašal, da v izraelskih zaporih z arabskimi gverilci ne ravnajo v rokah Izraelcev.

Habaka je na tej nenavadni tiskovni konferenci povedal novinarjem, da nikakor ni pričakoval, da bodo z njim tako korektno ravnali. Nihče mu ni storil nobene krivice. To ga je presenetilo tembolj, ker je vprašal, da v izraelskih zaporih z arabskimi gverilci ne ravnajo v rokah Izraelcev.

Habaka je na tej nenavadni tiskovni konferenci povedal novinarjem, da nikakor ni pričakoval, da bodo z njim tako korektno ravnali. Nihče mu ni storil nobene krivice. To ga je presenetilo tembolj, ker je vprašal, da v izraelskih zaporih z arabskimi gverilci ne ravnajo v rokah Izraelcev.

Habaka je na tej nenavadni tiskovni konferenci povedal novinarjem, da nikakor ni pričakoval, da bodo z njim tako korektno ravnali. Nihče mu ni storil nobene krivice. To ga je presenetilo tembolj, ker je vprašal, da v izraelskih zaporih z arabskimi gverilci ne ravnajo v rokah Izraelcev.

Habaka je na tej nenavadni tiskovni konferenci povedal novinarjem, da nikakor ni pričakoval, da bodo z njim tako korektno ravnali. Nihče mu ni storil nobene krivice. To ga je presenetilo tembolj, ker je vprašal, da v izraelskih zaporih z arabskimi gverilci ne ravnajo v rokah Izraelcev.

Habaka je na tej nenavadni tiskovni konferenci povedal novinarjem, da nikakor ni pričakoval, da bodo z njim tako korektno ravnali. Nihče mu ni storil nobene krivice. To ga je presenetilo tembolj, ker je vprašal, da v izraelskih zaporih z arabskimi gverilci ne ravnajo v rokah Izraelcev.

Britanec s tujim srcem resno zbolel

LONDON, 26. avg. (Reuter). Tretji in edini preživeli Britanec, ki so mu presadili dve tute srece, je resno zbolel. Devetindesetletni Charles Hendrick je zbolel za pljučno infekcijo. Hendricku so 16. maja presadili srece.

Delegacija ZZB NOB odpotovala v Bratislavo

BEograd, 26. avg. (Tanjug). Delegacija zveznega odbora Zvezde združenj borcev NOB Jugoslavije je odpotovala nočjo v Bratislavo na povabilo zveze protifašističnih borcev Slovaške. Delegacija se bo udeležila proslave 25-letnice vstaje slovaškega naroda.

Še šest smrtnih obsodb v Bagdadu

BEJRUT, 26. avg. (UPI). Revolucionarno sodišče v Bagdadu je obsodilo danes še šest ljudi na smrt. To šesterico so obsodili na smrt v odsotnosti.

Telegrami

V GANI TRIUMVIRAT — AKRA. V Gani bo 3. septembra ustoličena tričlanska komisija, ki bo opravljala funkcije sfa države za prihodnja tri leta. V njej so pripadniki vojske — predsednik in podpredsednik vladajočega sveta Gane in poveljnik vojske. General Afrila, predsednik vladajočega sveta, je dejal, da bo bodoča civilna vlada Gane pooblašena, da sprejme ali zavrne to komisijo. Ni pa povedal, kdaj bodo ustanovili to vlado.

POVOĐENJ V MEHIKI — MEXICO CITY. V največjih povodnih, kar jih je to stoletje doletelo Mehiko, je izgubilo življenje 13 ljudi. Neurje je zlasti prizadelo južne dele države, kjer je ostalo brez strehe 50.000 ljudi. V državi Oaxaca se je razlila bez bregove reka Papalopan in poplavlila 100.000 hektarov zemlje. Voda je odnesla veliko glinenih hiš.

OBSDOBA — ATENE. Vojaško sodišče v Atenah je obsodilo na štiri leta zapore Angeliki Mangakis, ženo zaprtega odvornika Georgiosa Mangakisa, zaradi »žalivne oblasti, širjenja laži in protivilne propagande«. Angeliki Mangakis je nedavno od tega obtožila režim zaradi mučenja njenega moža v zaporu.

SPET STARFIGHTER — BONN. Zahodnonemško letalo tipa »F 104« je včeraj strmoglavilo na Westfalskem. Pilot letala se je ubil. To je že 98. zahodnonemško letalo tega tipa, ki je padlo na tla. Pri teh nesrečah je doslej izgubilo življenje 53 pilotov.

IZLET — RIM. Sedem funkcionarjev KPSZ je na povabilo KPF odpotovalo z žezmarne tritevski obisk v Italijo. Skupino vodi podpredsednik mednarodne komisije CK KPSZ Beljakov.

LODGE SE JE VRNIL — PARIZ. Šef ameriške delegacije na pogajanjih o Vietnamu Lodge se je po posvetovanju z Nixonom vrnil v Pariz. Nicasar ni hotel izjaviti o pariskih pogajanjih, ki so začela v slepo ulico, niti o Nixonovi odločitvi, da odloži umik ameriških vojakov iz Vietnama.

VODNI CURKI IN PENDREKI — HAMBURG. Zahodnonemška policija je v Hamburgu z brigadami in pendreki skušala razgnati 2000 demonstrantov, ki so nameravali preprečiti zborovanje socialnodemokratske stranke. Demonstranti so hoteli vdreti v dvorano, kjer je govoril voditelj socialnih demokratov Schmidt.

INFILTRACIJA — LONDON. V Britaniji so ustanovili skupino tajnih izraelskih agentov, ki naj bi se vrnili v arabske teroristične organizacije v Londonu. Zbrali naj bi obvestila o predvidenih napadih na izraelske firme in organizacije ter opozorili Scotland Yard.

ARETACIJE — SOLUN. Policija v Solunu je aretirala več ljudi, o katerih pravi, da pripadajo »gibarju nacionalnega odpora«. Med njimi so urokojeni major Jannis Varvos in dve ženski. Koliko ljudi so zaprli, se ne ve.

DOVOLJEN OBISK — BEJRUT. Po informacijah zahodnih držav v Bejrutu je Sirija dovolila obisk ameriških, britanskih in zahodnonemških državljanov, ki jim ni bilo dovoljeno obiskati Sirije več ko dve leti, od arabsko-izraelske vojne leta 1967. Dovolilo so tudi, da letijo nad sirskim ozemljem letala letalskih družb ZDA, Velike Britanije in ZRN.

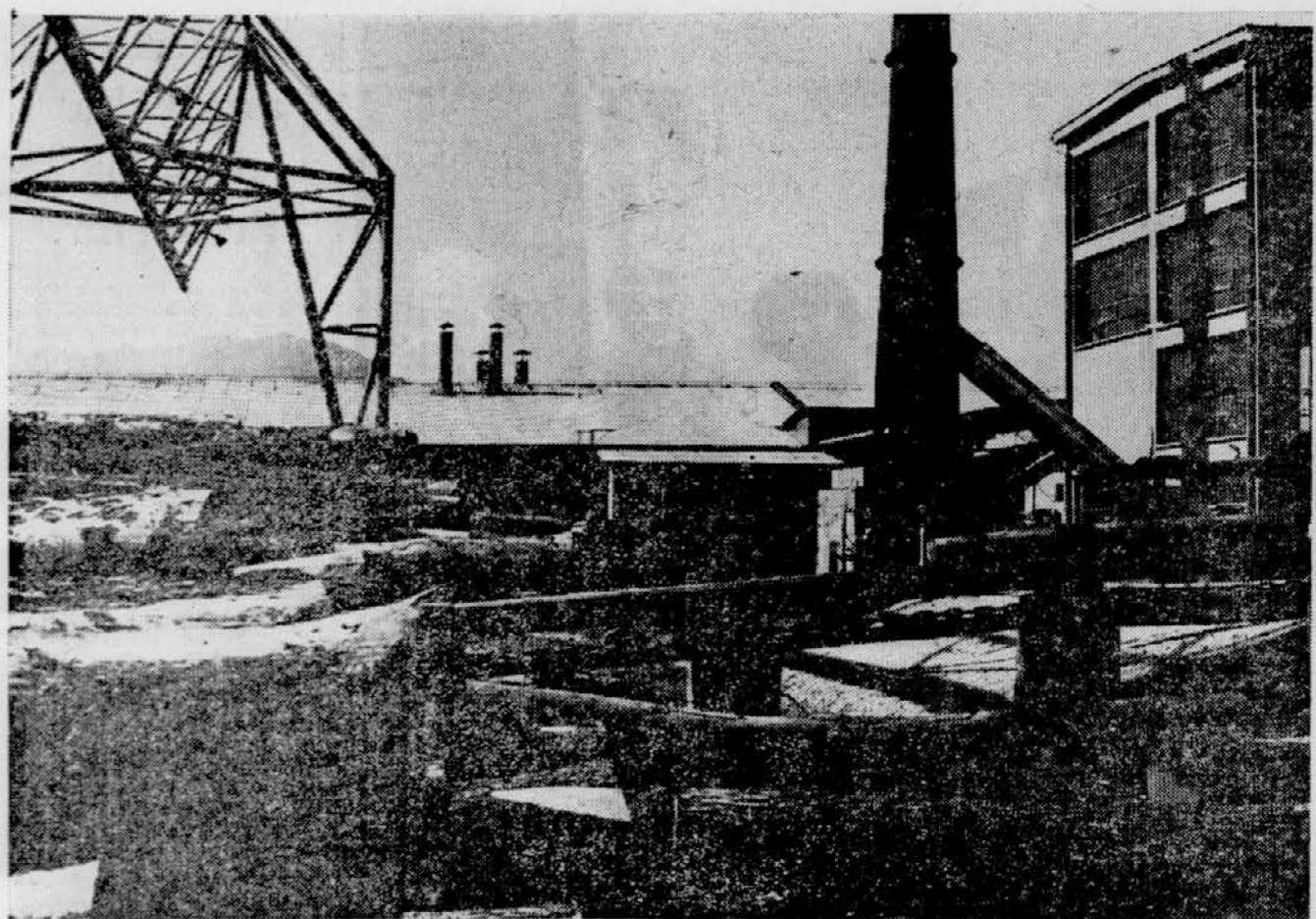
POZAR V LONDONU — LONDON. V londonskem Cityju je v šestnadstropnem poslopiju izbruhnil požar, ker je v kleti razneslo transformatorsko postajo. Pogrešajo dva človeka.

PREPOVED IZHAJANJA — DAMASK. Iranska vlada je prepovedala izhajanje sedmih listov, ki so bili v privatnih rokah. Zdaj izhajajo še trije dnevniki, ki so v državnih rokah, in neki list v privatni lasti. Izhajata tudi dva tednika. Tega ukrepa iranska vlada ni uradno pojasnila.

NAFTA V SIBIRIJI — OMSK. V Sibiriji so odkrili nahajališče nafte, ki je v naravnem stanju vsebuje skoraj 100 odstotkov lahkega bencina in goriva za Dieslove motorje. Nafta, ki so jo našli tam, je prozorna kot voda. Pravijo, da so našli tudi velike zaloge naravnega plina.

TIFUS — BERN. Štirinajst švicarskih turistov, ki so bili na odhodu v tujini (v sredozemskih državah), je zbolelo za tifusom. Tudi sedem zahodnonemških turistov, ki so obiskali letovišče Hamamed v Tuniziji, je obbolelo.

STUDENTJE IZ VIETNAME — HANOI. S sovjetsko ladjo »Iljica« bo iz Haiphonga odpotovalo okrog 900 vietnamskih fantov in deklet, katerih večina bo študirala v Sovjetski zvezi, drugi pa se bodo solali v drugih vzhodnoevropskih socialističnih državah.

HITREJE REZEJO LES — Z novo sodobno žago, ki so jo v podjetju veliko pridobili. Velike količine lesa komerno razlagajo.

V nekaj vrstah

CELJE

Sinkope na Crvenem otoku — Celjsko zabavno-glasbeni ansambel Sinkope že ves mesec nastopa na Crvenem otoku pri Rovinju. Mladi glasbeniki se tudi vestno pripravljajo za novo sezono, ko bodo nastopali po večjih krajih v Sloveniji. Na njihovih koncertih in plesih bodo peli predvsem mladi slovenski pevci zabavne glasbe.

SOSTANJE

Urejanje Koroške ceste — Računajo, da bodo do 1. septembra uredili kanalizacijo ob Koroški cesti ter to cesto tudi asfaltirali do novega mostu proti Ravnam. Dela opravlja komunalni obrtni center Velenje.

SLOVENSKE KONJICE

40 vagonov jabolk — Sadne plantaže kmetijske zadruge Slovenske Konjice so že začele roditi. Največjo plantažo imajo na Skalab, skupno pa ima zadruga 115 hektarov plantažnih sadovnjakov. Letošnji pridelek z razmeroma mladih nasadov bo okoli 40 vagonov jabolk — predvsem sortnih I. vrste.

Avguštin Reisman 80-letnik

Danes praznuje osemdesetletnico znani mariborski kulturni delavec, pravnik in publicist dr. Avguštin Reisman. S te visoke postaje na njegov življenjski poti se ne odpira razgled samo v dolgo in rodovitno preteklost: tudi jubilejnost sedanjost je izpolnjena z delom, ki krepko označuje njegovo osebnost. Na pragu osemdesetletnice je dr. Reisman postal prizadeven raziskovalec preteklosti svoje rodne pokrajine — Slovenskih gor. V mariborskem tisku pogosto srečujemo njegove sestavke, ki včasih posegajo tudi v preteklost Maribora in njegove okolice ali pa imajo memoarski značaj. Tudi v tem znanju pove dr. Reisman marsikaj, kar označuje slovensko življenje v prvih desetletjih našega stoletja in posebej se nase kaže turne stike s Čehi in njihovo Prago.

Avguštin Reisman se je rodil kmečkim staršem v bližini Jakobskega doma, gimnazijo pa je dokončal v Kranju, kjer je bil njegov sošolec pesnik Fran Albreht, eden njegovih najboljših prijateljev. Po maturi je Reisman narodna svetov, ki jo je se zgodaj občutil v sebi, pripeljal v Prago, kjer je na starodavni Karlovi univerzi študiral pravo. Tam je tudi doktoriral leta 1915. Potem se je posvetil odvetništvu; bil je konceptist v Slovenski Bistrici, v Celju in Mariboru. Povojni Maribor, ki je tudi ob njegovem sodelovanju razširil in poglabljal svoje slovenstvo, ga je postal pritegnil nase, da je postal korenit Mariborčan. Leta 1926 je odprl svoj kabinet v Celju.

Danes v Celju

KINO: Italijanski barv. film PET MASCEVALCEV. Metropoli: amer. barvni film LISIAK. Dnevi ob 16. in 12. uri: francoski barvni film REVOLUCIONA IGRA, ob 20. uri ameriški barvni film TUSKA LEGIJA. KNJIZNICE: Studijska je odprta od 7.30 do 14. ure, mestna, pionirska in v Guberju od 8. do 12. ure. HOTEL CELJE: Barvni spored. MUZEJ: Pokrajinski muzej in muzej revolucije sta odprta od 9. do 12. ure. RADIO CELJE: Čestitke, kronika glasben, glasben, poslušalce, pesni za naše poslušalce. DEZURNA LEKARNA: Center, Vodnikova 1.

OTVORITEV

DANES
v četrtek, 28. 8. 1969
ob 12. uri

OTVORITEV

OTVORITEV

Specializirana trgovina odprta vsak delavnik od 7.30 do 20. ure

- mesne delikatese • siri • pripravljena jedila: polnjena paprika, mesne rolade, steak, ... • gotova jedila: biftek, pečeni in ocvrti piščanci, toplo kuhano suho meso, pečeni mesni sir, ...
- sendviči, toast — topli sendviči • kava • čokoladni desert
- keksi • pijače • mesne, ribje in zelenjavne konzerve •
- kompoti • džemi • kruh • pecivo •

Blagajno odnesli, denar pa pustili!

Vlomilci so se mučili s 400-kilogramsko blagajno, večina denarja pa je bila v predalu v poštini vreči — Druga tovrstna kraja v Sevnici

SEVNICA, 27. avg. — Ponoči so neznanci vlomili v pošto na Studencu pri Sevnici in ukradli okoli 400 kg težko blagajno, v kateri je bilo 1800 dinarjev in znanke v vrednosti 1000 dinarjev.

Vlom so dobro pripravili, saj so najprej sto metrov od stavbe porazili telefonske žice, potem pa s korinskimi predmeti odtrgali letev na vratih in z njo tudi ključavnico.

Vse kaže, da so delali v veliki naglici. Večji del denarja, 4500 dinarjev tisti čas k sreči ni bilo v blagajni, temveč v poštini vreči, pripravljeni za prevoz. Za ta denar niso vedeli in je ostal nedotaknjen.

Karel Mandot z UJV Celje nam je na kraju vlogne stavbe na Studencu dejal, da so blagajno odpravili po vsej verjetnosti s kombijem. Pošta uslužbenka na Studencu, Fanka Cizelj, je povedala, da sta se večerjaj sukala po uradu dva sumljiva človeka, ki sta govorila nekakšno nemščino. To je že druga blagajna,

ukradena letos v sevniki ob. čini. Prva je bila ukradena gasilskemu društvu Sevnica marca letos.

M. L.

Obsojeni napadalci na miličnika

SARAJEVO, 27. avg. (Tanjug). — Ane in Luka Milošević, Drago Lozanić, Zoran Trogrlić in Zelimir Ljubas, ki so napadli miličnika-pripravnik Radivoja Opadića, so bili danes obsojeni na 60 dni zapora; kazni je izrekel občinski sodnik za prekrške v Ilidži. Zaradi sodelovanja pri tem državnem napadu so uvedli postopek tudi proti Antetu Jurčiću, ki je začasno zaposlen v tujini.

Zamrl je direndaj pod šotori

Vsak dan je bilo v taboru pod vilo Široko v Šoštanju od 90 do 100 otrok

Pred leti so pošiljali iz Velenja v počitniške kolonije najmanj 700 otrok letno. Zaradi pomanjkanja denarja gre zdaj na počitnice precej manj otrok; letos jih je odšlo le 120. Da bi otrokom, ki ostajajo doma, tudi omogočili prijetne počitnice in da bi bil njihov prosti čas koristno porabljen, so se na občinski zvezi Društvo prijateljev mladine Velenje odločili za dnevna taborjenja otrok.

Prvič so jih pripravili lani na prostoru pod vilo Široko v Šoštanju, organizacijo pa so zaupali tabornikom Odredu pustega gradu iz Šoštanja.

Ze prvo leto se je udeležilo dnevnih taborjenj okoli 1.500 mladih iz Šaleške doline. Zaradi uspešnosti te oblike dela z mladimi med počitnicami je bilo letos zanimanje za dnevna taborjenja še večje. V dneh od 4. avgusta, ko so z dnevnimi taborjenji začeli, pa vse do zadnje sobote (23. avgusta), ko je utihnil vrvež mladih pod vilo Široko, je bilo v taboru vsak dan povprečno 90 do 100 otrok iz Šaleške doline.

Potem, ko so mladi prišli na taborni prostor, je bil najprej zbor, nato pa so se lotili urejanja šotorov in okolice šotorov. Sledilo je kopanje v šoštanjskem bazenu. Spotoma pa so se pomicali na I. osnovni šoli v Šoštanju. Po kosilu je bilo dovolj časa za počitek, pravzaprav za pomene, sledilo so pohodi v okolico, obisk Kajuhove spominke sobe v Šoštanju, del časa pa je bil namenjen tudi gozdnim šolam.

Tako so pripravili taborni ogenj, streljali so z zračno puško in lokom, urili so se v postavljanju šotorov, spoznavali so tehnične pripomočke, potrebne za življenje v šotoru, kosali so se v prenosu stvari, izdelovali so ročne dela, ob vsem tem pa niso pozabili na razne šaljive igre ter na priljubljeni »Pokazi, kaj znaša, Šoštanjski taborniki, v glavnem so bili srednjeloci, ki si prizadevajo, da bi bili otroci kar najbolj zadovoljni in da bi imeli kar največ časa za tiste dejavnosti, ki so jim najbolj zanimive. Ob igrah so se prijavljali na delo, ker so otroci radi tekmujejo, so vsak dan sprosti ocenjevali njihovo delo, zlasti še urejenost šotorov in okolice. Vsa večer so objavili rezultate, na koncu vsake izmene, ta je trajala po šest dni, pa so razglasili zmagovalce in jim izročili skromna darila.

Starše je veljalo dnevno letovanje otroka 6 dinarjev. V taboru v Šoštanju je vsak dobil dve malici in kosilo, v ceno pa je bil vstet tudi prevoz z avtobusom iz Velenja v Šoštanj in nazaj ter vstopnica za kopalnico. Delovne organizacije, pri tem sta se najbolj izkazali Rudnik lignita Velenje in Termoelektrarna Šoštanj, pa so prispevale denar za kritje stroškov organizacije dnevnih taborjenj.

Prevladuje mnenje, da bi morali v prihodnje predvsem prosvetni delavci večkrat spregovoriti o prednostih dnevnih taborjenj, predvsem

nih večšin, ob tekmovalnih, utrjujejo pa tudi vrsto vrtil, ki morajo biti last mladih — predvsem tovarištev.

Ob obisku v tabornem prostoru pod vilo Široko, ki je bil izredno lepo, domiselno in skrbno urejen, smo v knjigi vtisov prebrali tudi misli enega od tistih Velenjčanov, ki so se z obiskom v taboru sami prepričali, kako potekajo dnevna taborjenja najmlajših: »Če bi starši videli, kako srečno preživljajo otroci svoje počitnice v taboru, potem bi se malo otrok dolgočasilo na asfaltu in za velenjsko občino bi bil premalo le en tabor in ena tako delavna taborniška enota, kot je šoštanjska.«

MARIJAN LIPOVSEK

Srečanje

Celjan med „levi“

Roman Mazej, 23, je s svojim glasom kmalu zaslovel v Celju in v Sloveniji. Začel je na mladinskih plesih in v nekaj letih prispel do festivala mladinskih popevk in nastopanja na televiziji in radiu. V začetku svoje pevke kariere je največ nastopal v Celju, zdaj pa ga najpogosteje slišijo v Ljubljani.

— Pred tedni ste zamenjali ansambel. Od Sinkop ste prešli k Mladim levom. Zakaj?

»Poneli smo dve oddaji za televizijo, pripravljamo ploščo za Jugoton, gostovanje po jugoslovanskih mestih. V Ljubljani bomo nastopali samo enkrat mesečno, torej ravno toliko, da občinstvo na nas ne pozabi. V jeseni bomo posneli glasbo za film režiserja Dušana Prebilja, sponzori pa verjetno nekaj samostojnih oddaj na televiziji.«

Roman je tako odšel v Ljubljano. Dolgo časa je razveseljeval mladino v Celju in okolici, zdaj se bo vračal bolj poredko. Tudi on si želi nastopov v večjih mestih in pred drugim občinstvom. Predvsem tam želi preizkusiti svoje sposobnosti in znanje. Če je vse to upravičilo v Celju, zakaj ne bi še drugje? Upamo, da bomo kmalu lahko kupili ploščo s posnetki Mladih levov in pevcom Romanom Mazejem.

T. VRABL

Žeparji na celjski tržnici

CELJE, 27. avg. V minulih dneh so občani delavcem milice pravili več tatvin, med katerimi so nekatere izredno drzne. Največ je žepnih, predvsem na tržnici. Zmikanje iz koršnja nepazljivosti gospodinj med nakupovanjem in jim izmikanje denarnice iz torbice ali denar iz denarnice. V večini primerov so gospodinje med nakupovanjem dokaj neopredilne in premalo pazljivo na svoje lastnine. Večkrat je neznanec na tržnici spet olajšal neko gospodinjino za 430 dinarjev.

J. S.

Nova žeparska šola

70-letno »vzgojiteljico« zaradi starosti izpustili, njene učence pa zadržali

REKA, 27. avg. (Tanjug). — Čeprav je 70-letna Marija Tkalec iz Totovca pri Varaždinu vodila družino tatke, ki so jih polovili na Reki, ko so na katoliški praznik »de-lovala« med verniki v cerkvi na Trsatu, so jo zaradi starosti izpustili iz pripora.

V priporu na Reki pa so ostale njene sodelavke, 64-letna Verona Toplek, 37-letna Julka Vrbanec, prav tako iz Totovca, ter 44-letna Katarina Zabavec iz Pribislavca pri Varaždinu.

Marija Tkalec se je zago-varjala zaradi tatvine prvič pred 34 leti. Druge njene ro-jakinje so že znane po tej »obrti«. Za svoj tatinski po-sel na Reki so si izbrale cerkveni praznik, ker so raču-nale s tem, da so ženske v cerkvi najmanj pazljive.

Tatinske ženske so imele posebno tehniko, ki so jo temeljito izurile. Običene so bile v črno, vsaka je nosila v eni roki veliko črno torbo za plen, v drugi pa dežnik, s katerim so žrtvam odpirale torbice. Če je žrtev opazila počete tatice, se ji je ta opravičila, češ da se je to zgodilo po nesreči, če pa ne, je zmikanjka urno in spretno izpraznila torbico. Za zdaj je ugotovljeno, da so te štiri ženske na Trsatu nakradle okrog 2000 dinarjev in 25 dolarjev. Nedvomno je pa to samo del njihovega plena.

J. S.

Požar v Metlečah

VELENJE, 27. avg. — V vasi Metleče blizu Šoštanja je izbruhnil požar v leseni stanovanjski hiši, ki je last Vegrada iz Velenja. V hiši stanujeta dve družini z devetimi člani. Požar je nastal zaradi kratkega stika v električni napeljavi v delavnici, ki je bila zaklenjena. Zgorelo je ostriže stavebne ter premičnine ene družine. Gasilcem iz Šoštanja gre zalvala, da so požar hitro pogasili in omejili. Škoda je za 30.000 dinarjev.

J. S.

Vlom v samopostrežnico

CELJE, 27. avg. — Neznanci so vlomili v samopostrežnico trgovino Merx-market na Dolgem polju v Celju. V trgovino so prišli skozi okno, se najedli in napili ter nato odnesli razne predmete v vrednosti okrog 1.000 dinarjev.

J. S.

„Moram te ubiti“

Miličnik Alojz Slana za las ušel smrti — V gostilni »Za gradom« ga je napadel Zvone Močnik

LJUBLJANA, 27. avg. — Ura je bila dve in še čez zjutraj. Dež je rahlo škropil mestne strehe in ulice. Po ulici je gor in dol samotno hodil 27-letni miličnik Alojz Slana. Pogledal je na uro. Še dobre tri ure službe in nato domov. Njegov rajon je od Karlovske ceste do Ambroževega trga. Stopil je čez ulico, Niko-gar ni. Gostilna »Za Gradom«.

Stopil je pod streho. Pogledal je proti vratom in začuden obstal. Priprta so bila. Vstopil je. Notranja vrata so kar vabila v sobo. »Prižgal sem svetilko, po-svetil za točilno mizo, okrog stolov in po kotih. Nič! Ze sem pomislil, da so pozabili zaklečiti, vendar so se mi no-tranja vrata zdela sumljivo odprta. Ko jih zaprem, se je pred menoj prikazala člo-veška silhueta. Pomislil sem, da je pletar ali kakšen usluž-benec.« je nato v bolnišnici zvečer pripovedoval miličnik Slana.

Niti vprašati ga ni mogel, kdo je in kaj počne, že je neznanec skočil v njega, mu z rokabil svetilko in ga po-drl na tla. Hotel je uiti, ven-dar je Slana planil za njim in ga trdno zgrabil.

Takrat je neznanec vlomilec, ki je bil po Slaninem mnenju večji in težji od njega, skočil nazaj in ga zbil na tla.

Toda miličnik se ni vdal! Boril se je, kolikor so mu dale moči, da bi ga ukrotil. Skoraj se mu je že posre-čilo, toda neznanec ga je spravi-

vil podse in mu miličniški dežni plašč pritisnil na usta, tako da ni mogel več dihati. Venermu je govoril, da ga zmagaj čaka še več prijate-ljev, ki mu bodo prišli na pomoč, če bi ga miličnik skušal zadržati.

V dolgoletni borbi so roke miličnika Slane že skoraj od-povedale. Skušal ga je pre-govoriti, naj se vda, vendar mu je neznanec zagrozil: »Mo-ram te ubiti, ker me boš si-ker lahko nekako prepoznal.« vmes pa je z nožem zba-dal v rame, tilnik in roke.

»Videl sem se že na onem svetu. Strani trenutki so bi-li. S težavo sem potegnil re-olver in pritisnil na peteli-na. Ena krogla se mu je za-rla v prsi, druga ga je za-dela v roke, tretja je šla v zrak...« je dejal in še na-daljeval, vnemem se več dobro zavedal. To je bila prava bit-ka za življenje in smrt. Če-prav so mi moči že povsem pošle, sem ga skušal zadrža-ti, ker je planil proti glav-nim vratom, da bi ušel. Ran-jen si, počakaj na rešilni voz, da naju odpeljejo v bol-

nišnico. Kot da neznanec ni slišal, nekajkrat se je zaletel v vrata in zbežal v noč.

Na srečo ima gostilna »Za gradom« telefon. Slana je po-klical stalno službo. Pripeljal je tudi rešilni voz in ga ta-koj odpeljal v bolnišnico dr. Petra Držaja.

Kmalu potem, ko so bili v gostilni že miličniki, se je vrnil hudo ranjen, do takrat neznan vlomilec. 27-letni Zvo-ne Močnik. Tudi njega so hi-tro odpeljali v bolnišnico.

»Ste se že srečala z vlomile-cem?« smo vprašali ranjene-ga miličnika Slano.

»Da. V bolnišnici.«

»In kaj vam je povelj?«

»Da je edina škoda, ker me ni ubil.«

Krvava zgodba v gostilni »Za gradom« se je skoraj tragično končala. Oba, milič-nik Slana in vlomilec Močnik sta bila hudo ranjena. Sled-nji je zgubil še precej krvi in zdaj leži v koši sobi, ven-dar njegovo življenje verjet-no ni v nevarnosti.

Vlomilec in napadalec Zvo-ne Močnik je star znanec mi-ličnikov. Letos 30. junija so ga miličniki prijaviли občins-kemu javnemu tožilcu zaradi 27 kaznivih dejanj. Med dru-gimi ga dolžijo, da si je sposo-dil tudi 23 fičkov, ki so mu bili med tujimi avtomobi-li najljubši.

VASO GASAR

NAGRADA ZA MILIČNIKA — Miličniku Alojzu Slani, ki je s požrtvovalnim de-ja-njem rešil družbeno premoženje pred krajo, je republiški podsekretar za notranje zadeve Egon Conradi izročil kot zahvalno nagrado zapestno uro Doxa. Podelitvi priznanja sta se udeležila tudi višja inšpektorja Anton Zupančič in Andrej Sturm. Foto: S. Busič

V ogenj po ponesrečenca

V jasku pod avtomobilom se je vnel bencin — Avtomehanik je planil v ogenj, da bi rešil vajenca — Na pomoč priskočil direktor

BANJA LUKA, 27. avg. (Po »Vjesniku«) — V enem iz-med največjih avtomobilskih servisnih podjetij v dr-žavi, banjalukem »Autoservisu«, se je v ponedeljek zgodila huda nesreča. Kvalificirani avtomehanik Nikola Zobenica in vajenca Vlado Zeljić in Edin Huskić so delali v jasku za popravila, ko je nenadoma izbruhnil požar.

Vse tri je hudo opeklo in se zdaj zdravi v banjalu-skem zdravstvenem centru. Najhujše opekline je dobi-l Nikola Zobenica. Vzrok nesre-če še ni znan. Direktor »Auto-servisa« Pero Popović pravi: »Kako je nastal požar, to bo do-šlo kasneje na svetlo. To bodo skušali dognati v prihodnosti. Vemo samo, da je Zobenica v vajencema praznil rezervoar za gorivo, ki ga je bilo treba

popraviti, ko je na lepem buhnil ogenj. Zobenica je po-kazal izreden pogum. Lahko bi se bil rešil, ne da bi se mu kaj zgodilo, če ne bi re-seval vajencev, pri čemer je dobi-l hude opekline.«

Ko je začelo goreti v jasku za popravilo avtomobilov, je mladi delavec nastal prepla-h. Nekateri so popustili in be-žali v strahu, da se bo ogenj razširil tudi na druga vozila, in da bo eksplodiral rezervoar za gorivo. Delavci pri-povedujejo, da sta tedaj skočila v ogenj direktor pod-jetja Pero Popović in referent za higiensko-tehnično varnost Muharem Harabaš, da bi reši-la ponesrečenca in pogasila požar. Ko so to videli delavci, so se opogumili; še oni in pri-skočili na pomoč, tako da so ogenj hitro pogasili.

Škoda je za nekaj manj kot deset tisoč dinarjev, lahko pa bi bila veliko večja. Se istega dne je 25 delavcev »Autoservi-sa« dalo kraj za ponesrečene tovaršje.

Nikola Zobenica leži v sok sobi in zdravnik še ne ve do,

ali bo preživel. Edin Husić in Vlado Zeljić, ki ju je rešil, pa imata prvi lažje, drugi pa hušje, vendar ne smrtno opek-line.

Utonila v Savinji

LJUBNO, 27. avg. — Vče-raj okrog šeste ure zjutraj je nesla od doma na Ljubno 68-letna Jera Slatinsk mle-ko v zbirališču. Mleko si je naložila v koš in si ga ovr-pila. Ko je šla po brvi preko Savinje pri kopalskih na Ljubnem, se ji je neka-ko v sredini zlomila pod nogami deska. Slatinskova je padla v naraslo Savinjo in se utopila, koš s mlekom pa je ostal na brvi.

O slabem vzdrževanju te brvi so na Ljubnem že po-gosto govorili. Imenovali so celo poseben odbor za po-pravilo brvi, nakupili les, vendar brvi niso popravili. Turistično društvo, ki pri-jele vsako leto flosarski bal, je že takrat opozorilo na ne-varnost, ker mnogo gledalcev zaide na brv, od koder je lep razgled. Na tistem pod-ročju je 11 podobnih brvi, od katerih je le nekaj do-bro vzdrževanih. Občani upa-jo, da jih ne bodo začeli pri-stojni popravljati šele tak-rat, ko bo prišlo do nesreče.

J. S.

Prekupčevalci in podkupovalci

V Zagrebu bodo vložili pri okrožnem sodišču tožbo proti trinajstori-ci, vpleteni v največjo korupcijsko afero in nedovoljeno trgovino pri nas

ZAGREB, 27. avg. (Tanjug). Okrožno javno tožilstvo v Zagrebu je vložilo zaradi kaznivih dejanj — prevar, sprejemanja in dajanja podkupnin in zaradi trgovine na črno tožbo proti trinajstim osebam.

Obtoženo so Zdravko Kru-tak, interni nadzornik kme-tijsko-industrijskega kombi-nata »Sljeme« iz Zagreba in zastopnik obrtno-nabavne pro-dajne zadruge »Metal Jesenje« iz Jesenja in Dolenskem, Boško Rodić, komercialni predstavnik podjetja »Napr-dak« in zasebni obrtnik iz Indije, Slavko Novak, direk-tor podjetja »Balkan-promete« iz Skopja, Emil Cvetković, predstavnik podjetja »Tobake« v Beogradu, Dragoljub Popo-ović, predstavnik podjetja »U-

niversal-Commerce« v Beo-gradu, Blagomir Glisović, komercialist podjetja »Napr-dak« iz Indije, Božidar Mu-tić, predstavnik podjetja »Bal-kan-imex-Skopje« v Zagrebu, Slavko Simeonov, predstavnik škopskega podjetja »Makedo-nija-progres« v Beogradu, Dušan Bekrić, komercialist podjetja »Agrocenter« iz Sko-pja, Mate Baričević, zasebni obrtnik za plastiko iz Zagre-ba, Zeljko Covran, prav tako zasebni obrtnik za plastiko iz Zagreba, Aleksander Miović,

brez poklica, iz Zagreba, in Vlado Sekulić, upokojeni ofi-cir JLA iz Titograd.

J. S.

iz Skopja, Emil Cuković, obrtnik za plastiko iz Zagreba, željeko Čovran, prav tako zasebni obrtnik za plastiko iz Zagreba, Aleksander Miović, so ga izdelovali zasebni obrtniki, so najpogosteje uprili, bili imе tujih firm, čeprav bilo zelo slabe kakovosti.

V nekaj vrstah

NOVO MESTO

Večer orientalskih plesov — Danes bo tu nastopila 50-članska mednarodna priznana folklorna skupina Sota iz Pristine s celovečernim sporedom jugoslovanskih narodnih in orientalskih plesov. Člani nastopajo v originalnih narodnih nošah, ki jih premore skupina okoli 500. Prireditelj bo ena najbolj zanimivih v okviru letošnjega Dolenjskega poletja 69, prireditelj pa jo bo zavod za kulturno dejavnost.

TREBNJE

Pomno krovodajalska akcija — Ker julijska krovodajalska akcija v Trebnju ni bila posebno uspešna, bo 8. septembra še ena priložnost, da se ljudje odzovejo humanemu klicu. Občinski odbor KK upa, da bo tokrat darovalo krti več ljudi, podobno kot vsa dosedanja leta. Kopalnice niso prevzeli — Na kopalšču na Temenici je potrebno naprej postaviti se slatičnice, tso, pipo za pitno vodo ter pogoje za odpadke, potem pa bodo objekti lahko tehnično prevzeli — je ugotovila posebna občinska komisija. Kopalnice, ki ga je zgradila splošna vodna skupnost Dolenjske, je tako še brez oskrbnika.

Tečaj se je že začel — Kot piše v pogodbi, bo trebanjsko komunalno obrtno podjetje v treh mesecih postavilo, novo proizvodno dvorano pri obratu Modnih oblačil. V njej bodo novo zaposlili čez sto ljudi. Prvi tečaj za šivilje se je že začel, kasneje pa bosta še dva.

Sklenili pogodbo za krompir — Kmetijska zadruga Trebnje je se sklenila pogodbo za večino tržnih presežkov krompirja — po dnevnih cenah. Znova opažajo, da so cene krompirja vsako leto nižje, ker so zadnja leta zasadi veliko te poljščine tudi v južnih republikah. Zadruga prodaja največ krompirja v Dalmaciji.

Se dva bloka — V Trebnju bodo za župniščem začeli graditi še dva 8-stanovajska bloka. Stanovanja so že prodana. Skupaj s temi stanovanji bo imelo stanovanjsko podjetje v upravljanju že čez 400 stanovanj in 85 poslovnih prostorov.

Zadruga oživlja kmetije

Na velikaškem območju je zadruga lani odkupila od kmetov 700.000 litrov mleka

Kmetijska zadruga Velike Lašče je za ta kraj in okoliške vasi življenjskega pomena. Zadruga daje utrip tem krajem. Deluje na območju, kjer žive v pretežni meri kmetje. Kmetijska zadruga odkupuje živino in druge proizvode. Da je sodelovanje zadruga obsežno, nam potrjujejo številke. Lanski promet je znašal 11 milijonov dinarjev, letos pa ga nameravajo še povečati. To bodo po dosedanjih rezultatih vsekakor dosegli.

Po ukinitvi lastne vzreje živinoreje v obratu v Karlovcu, ta jim je prinašala stalne izgube, so se pri zadrugi posvetili kooperaciji s kmeti pri vzreji živine. Tako imajo sklenjenih okrog 100 pogodb za pisanje 200 telet. Pod tako imenovano A kontrolo nadzira zadruga vrejo nad 350 plemenskih krav in telic, pod tako imenovano B kontrolo pa imajo okrog 300 krav. Tako se vzreja velik del goveje živine na območju zadruga pod vodstvom domače kmetijske zadruga. Posebno skrb pa povzroča zadruga vsestranskemu vodenju kontrole pri vzreji plemenske živine ter mlečnosti krav mlekarice. Lani je odkupila zadruga nad 700.000 litrov mleka. Predvidevajo, da bodo letošnji povečali odkup mleka še za 50.000 litrov. Ljubljana ni daleč, v Velikih Laščah pa je tudi siroma, ki prav tako potrebuje

znatne količine mleka. Za številne kmete je s prodajo mleka zagotovljen stalen vir dohodkov. Posebno pa velja ta ugotovitev za kmetije v oddaljenih krajih. Živinoreja je in bo ostala eno od zelo pomembnih postavk gospodarstva na velikaškem področju. To so znani dobri rejci živine že izpred vojne. Izkušnje se prenašajo iz roda v rod. Umno živinorejo je uvedla prav kmetijska zadruga in to nalogo opravlja že dolgo let.

S 1. septembrom bo podjetje uvedlo posebni 3 odstotni popust za kupce, ki bodo kupljeno blago plačali v 15 dneh. Ta popust bo veljal le za gospodarske organizacije (kupce na debelo), za malo prodajo (se pravi prodajo iz svojih prodajnih skladišč) pa ne.

Mirenska tovarna je v prvi polovici letošnjega leta imela za 11 odstotkov večjo proizvodnjo kot v istem času lani, po vrednosti pa bila proizvodnja približno enaka. V tovarni ugotavljajo, da se prodaja alkoholnih pijač, zlasti žganih, porabi zmanjšala, naglo pa narašča poraba brezalkoholnih, osvežujočih pijač. Slednjih so prodali kar za 165 odstotkov več kot lani, naravnih sirupov pa za 41 odstotkov več.

JEKLENI IN PRAVI KONJI — Na ozkem mostu v Novem mestu pogosto prihaja do prometnih zastojev, še posebno, ko peljejo čez most vprege. Ob največjih prometnih kočah je sicer promet čez most za vprege prepovedan, povsem pa ga ni mogoče prepovedati, ker je to edini cestni most čez Krko v Novem mestu. Najhuje je seveda na sestanje dni. Foto: P. Romanič

V Ribnici posebna šola

Odpri jo bodo letos za otroke z duševnimi in telesnimi motnjami

V Ribnici so že dalj časa pogrešali posebno osnovno šolo, v kateri bi se učili učenci z duševnimi in telesnimi motnjami. Le-teh je v občini kar precej in večina obiskuje redno šolo. Seveda niso sposobni slediti pouku, kakor ostali otroci in tako se zaradi njih močno znižuje tudi uspeh razreda in šole.

Letos so kategorizirali 36 otrok, ki so po mnenju šole potrebni kategorizacije in posebnega šolanja. Komisija je izločila devet otrok, ker je ugotovila, da nimajo motenj v duševnem razvoju. Predvidoma bodo kategorizirali tudi otroke pred vstopom v šolo, da bi lahko oblikovali tudi prvi razred posebnih šol.

Letos so kategorizirali 36 otrok, ki so po mnenju šole potrebni kategorizacije in posebnega šolanja. Komisija je izločila devet otrok, ker je ugotovila, da nimajo motenj v duševnem razvoju. Predvidoma bodo kategorizirali tudi otroke pred vstopom v šolo, da bi lahko oblikovali tudi prvi razred posebnih šol.

sebo šole. V tem šolskem letu bi imela šola dva oddelka. Doslej so kategorizirali le šolobvezne otroke, ne pa tudi tistih, ki so končali ali bodo kmalu končali šolanje. Vraščanje defektnih otrok in njihovo poklicno usposabljanje bi moralo biti urejeno s posebnimi predpisi, ki pa doslej še niso popolni.

V Ribnici je bilo predvideno letos za kategorizacijo otrok okrog 4.000 dinarjev, porabili pa jih bodo okrog 10.000. Pojavlja pa se tudi vprašanje, kako omogočiti obiskovanje posebnih šol otrokom iz oddaljenih krajev. Soderžne iz Loškega potoka. Prometne zveze iz teh krajev so neugodne, zlasti iz Loškega potoka, močnosti za internatsko bivanje otrok v Ribnici pa ni. To je dodatna težava, ki jo poleg drugih povzroča Ribničanom organizacija posebne osnovne šole.

Denar za vrtec zagotovljen

V Sevnici bodo jutri z kolonijami prostor, kjer bo stal nov vrtec

SEVNICA, 27. avg. — Predstavniki delovnih in družbeno političnih organizacij, temeljne izobraževalne skupnosti in občinske skupščine so na današnjem sestanku soglasno sprejeli dodatno obveznost za graditev otroške varstvene ustanove pri osnovni šoli v Sevnici. Za to ustanovo bodo jutri že zakoličili prostor.

Spremenjen načrt graditve, delno pa podražitev sta namreč povzročila, da je bilo potrebno zbrati še 250.000 dinarjev za lastno udeležbo. Posebna komisija je pripravila razčelniki denarja, ki ga je treba zbrati do konca prihodnjega leta. Večina udeležencev sestanka je soglasno z delitvijo po neto osebnih dohodkih in zavrnila delitev po številu zaposlenih. Vsi so podarjali, da je treba zagotoviti popolno disciplino pri plačevanju prispevka, ki naj ne pozna izjem.

Tako bodo zdaj le začeli graditi vrtec, o katerem so govorili že deset let. Skupni stroški bodo znašali 1.581.000 dinarjev, stavbo pa bo gradilo gradbeno podjetje Urejen. Imel bo štiri oddelke za okoli 70 predšolskih otrok ter dva oddelka za 25 do 30 dojenčkov. Kasneje ga bodo lahko še povečali.

Kot pove imajo, bo vsebovala sok rastline srčne moči, razen tega pa še sok črnega ribeza, višnje in rdeče pese, kar jo bo obogatilo zlasti s C vitaminom.

Za diabetike in ljudi, ki želijo shujšati, je dana pravila posebne naravne sokove, ki so brez dodatnega sladkorja. Sokovi nosijo pri imenu pripomočnik »Vitka«, na primer »Vitka« — frutella, »Vitka« — grape fruit in podobno. Tovarna bo prodajala naravni sirup za osvežujočo pijačo — frutello v posebni embalaži: 2,6 litra vsebine skupaj. Na trg bodo dale

li tudi posebno pakirane mini-turde steklenice svojih izdelkov.

Mirenska tovarna je v prvi polovici letošnjega leta imela za 11 odstotkov večjo proizvodnjo kot v istem času lani, po vrednosti pa bila proizvodnja približno enaka. V tovarni ugotavljajo, da se prodaja alkoholnih pijač, zlasti žganih, porabi zmanjšala, naglo pa narašča poraba brezalkoholnih, osvežujočih pijač. Slednjih so prodali kar za 165 odstotkov več kot lani, naravnih sirupov pa za 41 odstotkov več.

Ker avtoBUS na progi Dobropolje—Ljubljana ne zadoštuje sedanjim potrebam, bodo s 1. septembrom uvedli še dodatni avtoBUS. Za prihodnje prometno obdobje bodo poskusili uvedti še dodatne linije, kar bo seveda odvisno od vsakega voznika redov v začetku prihodnjega leta.

Odbornik Pavle Groznik je na seji skupščine Grosuplje

pršal, kako je s čiščenjem potoka Višnjica, češ da bi z deli morali že pričeti. Vprašanje je občinska uprava posredovala vodni skupnosti Ljubljana—Sava in od nje so dobili takle odgovor:

Po našem programu za letošnje leto je dogovorjeno, da bomo letos opravili geološke meritve potoka Višnjica od avtomobilske ceste do ceste pod kopalščem ter izdelali ustrezen projekt. Samo čiščenje ni mogoče, dokler ne bo izdelan projekt in določena gladina nove struge. Tako je čiščenje potoka Višnjica v programu za prihodnje leto.

Obtoženi so kombijem. Pošta uslužbenka na Studencu, Fanička Cizelj, je povedala, da sta se večeraj sukala po uradu dva sumljiva človeka, ki sta govorila nekam čudno nemško.

To je že druga blagajna, ukradena letos v sevnici ob.

Obtoženi so kombijem. Pošta uslužbenka na Studencu, Fanička Cizelj, je povedala, da sta se večeraj sukala po uradu dva sumljiva človeka, ki sta govorila nekam čudno nemško.

To je že druga blagajna, ukradena letos v sevnici ob.

Nova žeparska šola

70-letno »vzgojiteljico« zaradi starosti izpustili, njene učence pa zadržali

REKA, 27. avg. (Tanjug). — Čeprav je 70-letna Marija Tkalec iz Totovca pri Varaždinu vodila družino tatic, ki so jih polovili na Reki, ko so na katoliški praznik »dolevala« med verniki v cerkvi na Trsatu, so jo zaradi starosti izpustili iz pripora.

V priporu na Reki pa so ostale njene sodelavke, 64-letna Verona Toplek, 37-letna Julia Vrbanc, prav tako iz Totovca, ter 44-letna Katarina Zabravec iz Pribislavca pri Varaždinu.

Marija Tkalec se je zavarjala zaradi tatvine prvič pred 34 leti. Druge njene rojakinje so svoje znanje po tej »šoli« za svoj tatinski posel na Reki so si labrale perikveni praznik, ker so računale s tem, da so ženske v cerkvi najmanj pazljive.

Tatinske ženske so imele posebno tehniko, ki so jo temeljito izurile. Običajno so bile v črno, vsaka je nosila eni roki veliko črno torbo za plen, v drugi pa dežnik, s katerim so žrtvam odpirale torbice. Če je žrtve opazila, početje tatic, se ji je ta opravičila, če da se je to zgodilo po nesreči, če pa ne, je znikavica urno in spretno izpraznila torbico. Za zdaj je ugotovljeno, da so te štiri ženske na Trsatu nakradle okrog 2000 dinarjev in 25 dolarjev. Nedvomno pa je to samo del njihovega plena.

Obsojeni napadalci na miličnika

SARAJEVO, 27. avg. (Tanjug). — Ane in Luka Miloš, Drago Lozančić, Zoran Trogrlič in Željimir Ljubaš, ki so napadli miličnika-pripravnika Radivoja Opadica, so bili danes obsojeni na 60 dni zapora; kazni je izrekel občinski sodnik za prekrške v lidži. Zaradi sodelovanja pri tem drugim napadu so uvedli postopek tudi proti Antetu Jurčiću, ki je začasnno zaposlen v tujini.

Sopotnik na mopedu mrtev

CELJE, 27. avg. — V Krškem na Cesti krških žrtve sta danes zjutraj ob 5.45 trčila dva mopedista. Sopotnik na mopedu, ki ga je vozil Martin Božić, Alojz Šribar iz Gornjih Dul pri Krškem je zaradi padca dobil hude poškodbe in umrl. Do nesreče je prišlo zato, ker je mopedistu Martinu Božiću izmed zadnjih pot mopedista Vlado Božić, ki mu je pripeljal nasproti in nenadoma zavil na levo.

Vlom v Dom kulture

BREZICE, 27. avg. — Neznanci so v Domu kulture in prosvete v Brezicah. Odnegli so več vrednih predmetov, med drugim tudi marioneto in ojačevalce. Skode je po dosedanjih ugotovitvah za 11.000 dinarjev. Preiskava je v teku.

Vlom v Dom kulture

BREZICE, 27. avg. — Neznanci so v Domu kulture in prosvete v Brezicah. Odnegli so več vrednih predmetov, med drugim tudi marioneto in ojačevalce. Skode je po dosedanjih ugotovitvah za 11.000 dinarjev. Preiskava je v teku.

Vlom v Dom kulture

BREZICE, 27. avg. — Neznanci so v Domu kulture in prosvete v Brezicah. Odnegli so več vrednih predmetov, med drugim tudi marioneto in ojačevalce. Skode je po dosedanjih ugotovitvah za 11.000 dinarjev. Preiskava je v teku.

Vlom v Dom kulture

BREZICE, 27. avg. — Neznanci so v Domu kulture in prosvete v Brezicah. Odnegli so več vrednih predmetov, med drugim tudi marioneto in ojačevalce. Skode je po dosedanjih ugotovitvah za 11.000 dinarjev. Preiskava je v teku.

Vlom v Dom kulture

BREZICE, 27. avg. — Neznanci so v Domu kulture in prosvete v Brezicah. Odnegli so več vrednih predmetov, med drugim tudi marioneto in ojačevalce. Skode je po dosedanjih ugotovitvah za 11.000 dinarjev. Preiskava je v teku.

Vlom v Dom kulture

BREZICE, 27. avg. — Neznanci so v Domu kulture in prosvete v Brezicah. Odnegli so več vrednih predmetov, med drugim tudi marioneto in ojačevalce. Skode je po dosedanjih ugotovitvah za 11.000 dinarjev. Preiskava je v teku.

Vlom v Dom kulture

BREZICE, 27. avg. — Neznanci so v Domu kulture in prosvete v Brezicah. Odnegli so več vrednih predmetov, med drugim tudi marioneto in ojačevalce. Skode je po dosedanjih ugotovitvah za 11.000 dinarjev. Preiskava je v teku.

Vlom v Dom kulture

BREZICE, 27. avg. — Neznanci so v Domu kulture in prosvete v Brezicah. Odnegli so več vrednih predmetov, med drugim tudi marioneto in ojačevalce. Skode je po dosedanjih ugotovitvah za 11.000 dinarjev. Preiskava je v teku.

Vlom v Dom kulture

BREZICE, 27. avg. — Neznanci so v Domu kulture in prosvete v Brezicah. Odnegli so več vrednih predmetov, med drugim tudi marioneto in ojačevalce. Skode je po dosedanjih ugotovitvah za 11.000 dinarjev. Preiskava je v teku.

Vlom v Dom kulture

„Moram te ubiti“

Miličnik Alojz Slana za la s ušel smrti — V gostilni »Za gradom« ga je napadel Zvone Močnik

LJUBLJANA, 27. avg. — Ura je bila dve in še čez zjutraj. Dež je rahlo škropil mestne strehe in ulice. Po ulici je gor in dol samotno hodil 27-letni miličnik Alojz Slana. Pogledal je na uro. Še dobre tri ure službe in nato domov. Njegov rajon je od Karlovske ceste do Ambroževega trga. Stopil je čez ulico. Nikogar ni. Gostilna »Za Gradom«.

Stopil je pod streho. Po dežni plači pritisnil na usta, tako da ni mogel več dihati. Venomer mu je govoril, da ga zunaj čaka še več prijateljev, ki mu bodo prišli na pomoč, če bi ga miličnik skušal zadržati.

V dolgotrajni borbi so roke miličnika Slane že skoraj od-povedale. Skušal ga je pregovoriti, naj se vda, vendar mu je neznanec zagrozil: »Moram te ubiti, ker me boš sicer lahko nekako prepoznal.«

»Vmes pa ga je z nožem zbadal v rame, tilnik in roke. Videl sem se za onem svetu. Strašni trenutki so bili. S težavo sem potegnil revolver in pritisnil na petelna. Ena krogla se mu je zarila v prsi, druga ga je zadela v roke, tretja je šla v zrak...« je dejal in se nadaljeval, »nisem se več dobro zavedal. To je bila prava bitka za življenje in smrt. Čeprav so mi moči že povsem pošle, sem ga skušal zadržati, ker je planil proti glavnim vratom, da bi ušel. Ravnjen si, počakaj na rešilni voz, da naju odpeljejo v bol-

nišnico. Kot da neznatec ni slisal, nekajkrat se je zalel v vrata in zbežal v noč.

Na srečo ima gostilna »Za gradom« telefon. Slana je poklical stalno službo. Pripeljal je tudi rešilni voz in ga takoj odpeljal v bolnišnico dr. Petra Držaja.

Kmalu potem, ko so bili v gostilni že miličniki, se je vrnil hudo ranjeni, do takrat neznani vlomilec, 21-letni Zvone Močnik. Tudi njega so hitro odpeljali v bolnišnico.

»Ste se že srečala z vlomilcem?« smo vprašali ranjenega miličnika Slano.

»Da, v bolnišnici.«

»In kaj vam je rekel?«

»Da je edina škoda, ker me ni ubila.«

Krava zgodba v gostilni »Za gradom« se je skoraj tragično končala. Oba, miličnik Slana in vlomilec Močnik sta bila hudo ranjena. Slednji je zgubil še precej krvi in zdaj leži v šok sobi, vendar njegovo življenje verjetno ni v nevarnosti.

Vlomilec in napadalec Zvone Močnik je star znanec miličnikov. Letos 30. junija so ga miličniki prijaviли občinskemu javnemu tožilstvu zaradi 27 kaznivih dejanj. Med drugimi ga dolžijo, da si je »posodil« tudi 23 fičkov, ki so mu bili med tujimi avtomobili najljubši.

VASO GASAR

nišnico. Kot da neznatec ni slisal, nekajkrat se je zalel v vrata in zbežal v noč.

Na srečo ima gostilna »Za gradom« telefon. Slana je poklical stalno službo. Pripeljal je tudi rešilni voz in ga takoj odpeljal v bolnišnico dr. Petra Držaja.

Kmalu potem, ko so bili v gostilni že miličniki, se je vrnil hudo ranjeni, do takrat neznani vlomilec, 21-letni Zvone Močnik. Tudi njega so hitro odpeljali v bolnišnico.

»Ste se že srečala z vlomilcem?« smo vprašali ranjenega miličnika Slano.

»Da, v bolnišnici.«

»In kaj vam je rekel?«

»Da je edina škoda, ker me ni ubila.«

Krava zgodba v gostilni »Za gradom« se je skoraj tragično končala. Oba, miličnik Slana in vlomilec Močnik sta bila hudo ranjena. Slednji je zgubil še precej krvi in zdaj leži v šok sobi, vendar njegovo življenje verjetno ni v nevarnosti.

Vlomilec in napadalec Zvone Močnik je star znanec miličnikov. Letos 30. junija so ga miličniki prijaviли občinskemu javnemu tožilstvu zaradi 27 kaznivih dejanj. Med drugimi ga dolžijo, da si je »posodil« tudi 23 fičkov, ki so mu bili med tujimi avtomobili najljubši.

VASO GASAR

nišnico. Kot da neznatec ni slisal, nekajkrat se je zalel v vrata in zbežal v noč.

Na srečo ima gostilna »Za gradom« telefon. Slana je poklical stalno službo. Pripeljal je tudi rešilni voz in ga takoj odpeljal v bolnišnico dr. Petra Držaja.

Kmalu potem, ko so bili v gostilni že miličniki, se je vrnil hudo ranjeni, do takrat neznani vlomilec, 21-letni Zvone Močnik. Tudi njega so hitro odpeljali v bolnišnico.

»Ste se že srečala z vlomilcem?« smo vprašali ranjenega miličnika Slano.

»Da, v bolnišnici.«

»In kaj vam je rekel?«

»Da je edina škoda, ker me ni ubila.«

Krava zgodba v gostilni »Za gradom« se je skoraj tragično končala. Oba, miličnik Slana in vlomilec Močnik sta bila hudo ranjena. Slednji je zgubil še precej krvi in zdaj leži v šok sobi, vendar njegovo življenje verjetno ni v nevarnosti.

Vlomilec in napadalec Zvone Močnik je star znanec miličnikov. Letos 30. junija so ga miličniki prijaviли občinskemu javnemu tožilstvu zaradi 27 kaznivih dejanj. Med drugimi ga dolžijo, da si je »posodil« tudi 23 fičkov, ki so mu bili med tujimi avtomobili najljubši.

VASO GASAR

nišnico. Kot da neznatec ni slisal, nekajkrat se je zalel v vrata in zbežal v noč.

Na srečo ima gostilna »Za gradom« telefon. Slana je poklical stalno službo. Pripeljal je tudi rešilni voz in ga takoj odpeljal v bolnišnico dr. Petra Držaja.

Kmalu potem, ko so bili v gostilni že miličniki, se je vrnil hudo ranjeni, do takrat neznani vlomilec, 21-letni Zvone Močnik. Tudi njega so hitro odpeljali v bolnišnico.

»Ste se že srečala z vlomilcem?« smo vprašali ranjenega miličnika Slano.

»Da, v bolnišnici.«

»In kaj vam je rekel?«

»Da je edina škoda, ker me ni ubila.«

Krava zgodba v gostilni »Za gradom« se je skoraj tragično končala. Oba, miličnik Slana in vlomilec Močnik sta bila hudo ranjena. Slednji je zgubil še precej krvi in zdaj leži v šok sobi, vendar njegovo življenje verjetno ni v nevarnosti.

Vlomilec in napadalec Zvone Močnik je star znanec miličnikov. Letos 30. junija so ga miličniki prijaviли občinskemu javnemu tožilstvu zaradi 27 kaznivih dejanj. Med drugimi ga dolžijo, da si je »posodil« tudi 23 fičkov, ki so mu bili med tujimi avtomobili najljubši.

VASO GASAR

nišnico. Kot da neznatec ni slisal, nekajkrat se je zalel v vrata in zbežal v noč.

Na srečo ima gostilna »Za gradom« telefon. Slana je poklical stalno službo. Pripeljal je tudi rešilni voz in ga takoj odpeljal v bolnišnico dr. Petra Držaja.

Popust dobrim kupcem

Inles iz Ribnice ga uvaja za kupce, ki bodo blago plačali v 15 dneh

Prodaja podjetja Inles iz lastnih skladišč naglo narašča in sicer kar za okoli 40 odstotkov letno. Prav zato je začelo podjetje svoja prodajna skladišča razširjati in modernizirati.

Povečali so že prodajno skladišče v Vinokovih, septembra bodo povečali obsej brajskega, nato pa še ostale, ki jih imajo v Nisi, Slavon-skem Brodu in v Ribnici.

V lastnih prodajnih skladiščih Inles okoli 35 odstotkov svojih proizvodov, se pravi stavbenega pohištva. Razen tega pa kupci dobe v prodajnih skladiščih Inles tudi drugo blago, ki dopolnjuje

je izdelke podjetja. Posebno naglo narašča povpraševanje po izdelkih Inlesa v južnih delih države.

S 1. septembrom bo podjetje uvedlo posebni 3 odstotni popust za kupce, ki bodo kupljeno blago plačali v 15 dneh. Ta popust bo veljal le za gospodarske organizacije (kupce na debelo), za malo prodajo (se pravi prodajo iz svojih prodajnih skladišč) pa ne.

Mirenska tovarna je v prvi polovici letošnjega leta imela za 11 odstotkov večjo proizvodnjo kot v istem času lani, po vrednosti pa bila proizvodnja približno enaka. V tovarni ugotavljajo, da se prodaja alkoholnih pijač, zlasti žganih, porabi zmanjšala, naglo pa narašča poraba brezalkoholnih, osvežujočih pijač. Slednjih so prodali kar za 165 odstotkov več kot lani, naravnih sirupov pa za 41 odstotkov več.

Ker avtoBUS na progi Dobropolje—Ljubljana ne zadoštuje sedanjim potrebam, bodo s 1. septembrom uvedli še dodatni avtoBUS. Za prihodnje prometno obdobje bodo poskusili uvedti še dodatne linije, kar bo seveda odvisno od vsakega voznika redov v začetku prihodnjega leta.

CIRIL SITAR

Te dni so v Ljubljani pokopali z vojaškimi častmi ob številni udeležbi pogrebcev skoraj osemdeset let starega Cirila Sitarja. Z njim je legel k počitku jeklen mož, človek široke razgledanosti in borec velikega kova.

Z enajstim letom je po prestatem meningitisu zaradi naglušnosti moral v tedaj in sestro na solanje v bratov zavod za gluho mladino v Ljubljani, kjer je našel svoje mentorje v učiteljih Drenikovi, Vodnikovi in posebej v Viti Zupančičevi, kajti nadarjeni in ukazeljni mladenič je potreboval veliko znanja. Poleg običajne šolske snovi so mu dajale prelepe glasbene knjige. Učiteljica Vita Zupančičeva mu je omogočila tudi potrebno izobrazbo, da je mogel vsotipiti v knjižotiskarski poklic.

V času, ko javnost se ni bila dovolj informirana o pomenu in koristnosti solanja gluhih in njihovih delovnih sposobnostih, je bil boj za osamosvojitve in vzpon pokojnega Sitarja tem težji. V nekaterih svojih spominih je napisal: »Nekoliko trdnostov sem doživel in jih še doživljam, v katerih mi volja in pogum omahuje. Spominim se na nauke svojih učiteljev — in vzdržal sem! Tako se je s privrženo jekleno voljo in nepopisljivo trdnostjo postavil na čelo gluhih v Sloveniji, jih povezal v društvo, aal zanj na razpolago prostora, jih učil in jih tudi sprejemal na delo v lastno tiskarno ter jim pomagal kot oče. V tem svojem prizadevanju je srečal podpisnika članka in skupaj sta prepotovala s skupino gluhih vso Slovenijo in tik pred drugo svetovno vojno pripotovala tudi v Zagreb.

Trideset prepolnih dvorin je priležalo solane glušice v prvi luči in ne več kot vsek posebnosti. Takrat je pokojni Sitar z vsem žarom svojega bitja nastopil proti krivici, ki se je godila gluhih, ter zahteval v svojem uvodnem govoru pred nastopno skupino za svoje slušno prizadevanje vsako usmiljenje. Njegov klic je bil prvi tak glas v predprilski Jugoslaviji. Tudi po radiu — verjetno prvi gluhi človek na Balkanu — je bil odnos tedanje družbe do gluhih.

Druga svetovna vojna je našla pokojnega Sitarja pripravljenega. V svoji tiskarni je imel bunker, v katerem je ponarejal žige, tiskovine itd. Zet tako sumljivega so ga začeli italijanski in domači fašisti preganjati tudi zaradi hčerke Mite, ki je bila v italiji. Triletna so ga zaprli, odpeljali v pregonstvo, triletni obsojci, vendar je njegovo močno, atletsko telo zdržalo, da je dočkal svobodo. Prejel je partizansko spomenico in več poveljnih odlikovanj. Njegovim tovaršem je nova družba odprla vrata na stečaj kot enakopravnim članom družbe.

Ob slovesu se topel spomin na pokojnega Sitarja, ki dokazuje, kako se je kljub izrednim življenjskim uspehom zavedal svoje invalidnosti: Po nastopu skupine gluhih v Kamniku je po igri, v kateri je nastopal kot vojni ogleščevitelj, glasno zavaljal: »Zakaj ne slisim?!« V tem je uganka njegove življenjske sile. Ciril V. imenuje svojih tovaršev v Sloveniji in Jugoslaviji se ti zahvaljujem za vse tvoje delo.

VINKO RUPNIK

V nekaj vrstah

MELVODE
Medvede bodo v začetku meseca septembra pričeli napeljevati centralna kurjava. Dela bodo veljala nekaj nad 40.000 dinarjev, denar pa so prispevali občinska skupščina Ljubljana-Siška, sklad za otroško varstvo pri temeljni izobraževalni skupnosti Ljubljana ter tovarni Color in Tesnilka. Ureditve centralne kurjave je potrebna, saj je gretje z oljnim peči izredno drago, razen tega pa prostorov zaradi slabe postavljenosti peči, niso mogli dovolj segreti.

Otroci na počitnicah — V soboto bodo odpotovali predšolski otroci na počitnice v Poreč.

Otroško varstvo — Vozilno varstveni zavod ima v varstvu 136 predšolskih in šolskih otrok, vendar so zaradi prenatrpanosti morali ta mesec odkloniti nad 20 prosejnih za sprejem.

BLED
Zakrpal cest — Minuli teden je komunalno podjetje zakrpal vse male neasfaltirane ceste na Bledu.

Mini golf — Betonske steze za mini golf so precej obrabljene, tako da jih bodo prihodnje leto morali obnoviti.

Urejanje otok — Ta mesec so pričeli urejati Blejski otok. Prekrili bodo tudi strehe.

Graditve malih kopalnic — Prihodnje leto nameravajo na obali jezera zgraditi še nekaj malih kopalnic.

Uredili so Stržo — Letos so na Strži uredili več stranskih poti ter jih tudi označili. Popravili so tudi polonije vse klope. Neprijetno je le, ker ne deluje žičnica, prav tako pa ni odprt bife na vrhu. Vendar se zaradi ukinitve žičnice število obiskovalcev Strže ni zmanjšalo.

MLEKARSKA POSTAJA PRI DIVJEM PRIKLJUČKU — Ljubno, vas ob gorenjski cesti, nima nanjo urejenega priključka, toda divji priključek je kar precej promet. Poleg tega ima tu še kranjska mlekarica zbirno mesto za mleko z Ljubnega. Nedvomno tod preži nenehna nevarnost, kajti avtomobili vozijo mimo z veliko hitrostjo.

Foto: Marijan Kregar

Pred prvim šolskim zvoncec

V Zasavju bodo nekateri problemi šolstva ostali tudi v novem šolskem letu

Ponovno so morali pred svoje učitelje pred dnevi vsi tisti dijaki višjih razredov zasavskih osemletk, ki jim je ob koncu letošnjega šolskega leta spodrsnilo pri tem ali onem predmetu in kot kaže se bo večina le prebrinila v višji razred. Prvič pa bo tokrat sedlo v šolske klopi nad tristo malčkov. Letos za učbenike in šolske potrebščine ni težav, primanjkuje le vadin za posamezne predmete nižjih ali višjih razredov osemletk.

Čeprav nikjer niso pričakovali bistvenih težav okrog nastavitve novih učnih moči, ponekod le ugotavljajo pomanjkanje predmetnih učiteljev ali profesorjev za materinsščino, angleščino in matematiko. Na hrastinski osnovni šoli heroja Rajka so dvakrat razpisali nekaj prostih učnih mest za te predmete, vendar na razpis ni bilo pravega odziva. Podobno je v Zagorju na nekaterih šolah. Ker gre za pomembne predmete, se bojijo, da se utegne pri poučevanju kaj zapletiti.

Gimotni položaj osnovnih šol v Zasavju se je sicer izboljšal, še vendar pa pri-

manjkje na nekaterih osnovnih šolah, zlasti pa na podzelskih vzgojnoizobraževalnih ustanovah, sodobnejša oprema in učila. Med poletnimi počitnicami so marsikje zbrali toliko denarja, da so bodisi prebrili učilnice, popravili strehe šolskih poslopij in uredili te ali one naprave, vendar so morali z denarjem zelo skopariti, da so uredili vsaj najnujnejše.

Se vedno so na nekaterih zasavskih šolah večje ali manjše stiske s prostori. Za zdaj sicer nikjer niso bili prisiljeni uvesti tretje izmene pouka, vendar so se v Hrastniku na eni izmed osemletk

za las izognili temu problemu. Odprto ostaja tudi vprašanje kabinetskega pouka, saj imajo take prostore zadovoljivo urejene zelo redke osemletke. Prejšnja leta so v zasavskih vzgojnoizobraževalnih ustanovah ustanovili več varstvenih oddelkov, ki so se izkazali za zelo koristne, zato bodo tudi v tem šolskem letu storili vse, da bi njihovo število povečali, če bodo imeli na voljo vsaj nekaj dodatnih sredstev.

Ceprav vseh problemov na področju vzgoje in izobraževanja niti v tem šolskem letu ne bo moč zadovoljivo urediti, ostaja vendar prepričanje, da bo iz leta v leto boljše. Tako, kot v srednjih zasavskih revirjih, se tudi v sosednjem Hrastniku in Zagorju pripravljajo na graditve več novih šol, ki jih bodo sezidali bodisi z denarjem iz krajevnega samoprispevka občanov in delovnih kolektivov ter združevanjem denarja ali pa s posojili.

Upamo lahko, da bodo z zidanjem šol pohitili, da ne bodo graditve te ali one šole trajale nekaj let kot se je to dogajalo v preteklosti. V Trbovljah Rudis prevzema celoten inženiring za graditve nove sodobne šole. V tem poslovnem združenju predvidevajo, da bodo novo šolsko poslopje zgradili in ga izročili naročnikom kompletno opremljeno v dobrem letu.

MILAN VIDIC

Razgibana jesen in zima

Pred začetkom nove kulturne sezone v Zasavju

Ker je bilo letošnje kulturno življenje v revirjih izredno pestro in razgibano, saj se je od januarja do poletja zvrstilo več kot 300 najrazličnejših prireditev, nastopov in gostovanj, od tega precej v počastitev polstoletnega delovanja KPJ, SKOJ in revolucionarnih sindikatov, si v Zasavju želijo, da bi tudi jeseni in pozimi nadaljevali tako tvorno in pisano kulturno sezono. Po dosedanjih okvirnih načrtih bo prireditev manj, ne glede na to pa so občinske zveze kulturnoprosvetnih organizacij in večje kulturne sekcije ter društva pripravile zanimive programe, ki utegnejo zadovoljiti veliko občanov in mladine.

V Trbovljah sicer še niso dokončno izoblikovali vseh programov, kaže pa, da so se odločili za nadaljevanje tradicije na področju gledališke dejavnosti. Trboveljski gledališki ansambl, ki je bil v pretekli sezoni zaradi pomanjkanja prostora, je bil razporejen v več poveljnih oddelkih. Njegovim tovaršem je nova družba odprla vrata na stečaj kot enakopravnim članom družbe.

Ob slovesu se topel spomin na pokojnega Sitarja, ki dokazuje, kako se je kljub izrednim življenjskim uspehom zavedal svoje invalidnosti: Po nastopu skupine gluhih v Kamniku je po igri, v kateri je nastopal kot vojni ogleščevitelj, glasno zavaljal: »Zakaj ne slisim?!« V tem je uganka njegove življenjske sile. Ciril V. imenuje svojih tovaršev v Sloveniji in Jugoslaviji se ti zahvaljujem za vse tvoje delo.

VINKO RUPNIK

Kakšna je bila Škofja Loka?

Zbirajo upodobitve, da bi lahko za tisočletnico »postarali« videz mesta

Se slaba tri leta ločijo Škofjo Loko od praznovanja tisočletnice njene ustanovitve. Polagoma se vedno več občanov vključuje v različne akcije, ki jih pripravljajo za to priložnost. Vsa njihova prizadevanja usmerja in usklajuje posebna komisija, ki jo je imenovala občinska skupščina.

Prenovitev mestnega jedra z dvorci in obzidjem, rekonstrukcija starih fasad, napejlava javne razsvetljave, ki bo ustrezala srednjeveški podobi mesta in še mnogo drugega bo ohranilo svojo vrednost tudi po letu 1973. Strokovno delo v zvezi s temi akcijami bo opravil Zavod za spomeniško varstvo iz Ljubljane, ki pripravlja tudi načrte za obnovo lokalov in notranjosti najpomembnejših zgradb.

Sodelavec ljubljanskega zavoda za spomeniško varstvo Milan Zeleznik je začel te dni zbirati stare podobe in fotografije mesta Škofje Loke. Preko sedemdeset slik je že v zbirki. Te upodobitve je našel v Narodni in univerzitetni knjižnici, nekaj pa tudi v Luki. Dosti slik, po katerih bodo lahko potem čim bolj prepričljivo obnovili mesto ob sotočju obeh Sor, pa je nedvomno še v albumih starih loških družin, na podstrešjih in še kje.

Lastniki takih upodobitev je zato konservator naprosil, naj sporoče svoje naslove občinski skupščini, da bi lahko vse primerke preslikali. Začetno delo bodo prihodnje leto nadaljevali zidari in gradbeniki. ALBIN IGLICAR

Hrastničani si letošnjo jesen in zimo še ne obetajo zadovoljevanja vseh potreb na kulturnem področju, ker bo tamkajšnji kulturni dom dograjen šele prihodnje poletje. Bolj pa bo poskrbljeno za mladino, ker je njihov klub pripravil izredno pisan in zahteven program prireditev in nastopov ter predavanj, odločili pa so se tudi za filmsko gledališče. Delavsko-prosvetna društva »Svoboda« in njihove sekcije pripravljajo več koncertov in drugih nastopov.

Po krajšem presledku bodo imeli Zagorjani jeseni in pozimi spet v gosteh celjsko gledališče, ki bo imelo tu štiri stalne abonmajske predstave. Pravkar pa se pripravljajo, da bi obživeli stalne klubske večere, ki so jih vseh v Zagorju prirejali enkrat na teden. V tej zasavski občini so spet začela aktivneje delovati nekatera vaska prosvetna društva, ki so letos uprizarila vrsto odskih del in drugih zanimivih nastopov. S tem bodo društva nadaljevala tudi jeseni in pozimi.

Zagorski mladinski pevski zbor Vesna pripravila nov program, s katerim se bodo predstavili občinstvu v pozni jeseni in pozimi. Svet siklarske kolonije bo konec septembra sklical razgovor s predstavniki vseh slovenskih tovrstnih kulturnih ustanov. Na njem bodo razpravljali o tešnejšem mesečnem sodelovanju in izmenjavi umetniških razstav.

MILAN VIDIC

TUHINJSKA DOLINA

Slabe ceste in zemeljski plaz

Zadnje deževje, ki neprestano namaka tudi Tuhinjsko dolino, je močno poškodovalo valske ceste. Na Zgornjih Sehlj pa se je začel premikati zemeljski plaz, ki ogroža eno domačijo. Posledna komisija občinske skupščine Kamnik si je plaz že ogledala in obljubila pomoč. T. J.

Kamniška proga le ni od muh

Upajo, da bodo letos naložili in razložili 21.000 tovornih vagonov

Lansko leto sta občinski skupščini Domžale in Kamnik sklenili z železniškim transportnim podjetjem Ljubljana posebno pogodbo, ki ureja promet na kamniški železnici. Dogovorili so se, da potniški vlak ne bo več vozil v Kamnik, pač pa bo tovrstni promet le ostal. Za nadaljevanje tovrstnega prometa so zainteresirane tudi gospodarske organizacije, ki so tudi ob nekoliko višjih prevoznih naložbah povečale svoj promet po železnici.

Letos pogodba ni bila obnovljena, vendar prevajajo blago na progi nemoteno. V prvem polletju sta tovrstni postaji Kamnik in Jarše presegli predvideno obveznost za 28 odsto. V skladu s to obveznostjo bodo postajali naložili in razložili 6025 tovornih vagonov. V Domžalah pa v istem času niso uspeli doseči 3.864 vagonov prometa, kot so predvidevali. Kljub temu lahko pričakujemo, da bodo do konca leta na vseh postajah kamniške železnice naložili in razložili okoli 21.000 tovornih vagonov ter tako opravičili nadaljnji obstoj prometa na progi. T. J.

OGLAŠUJE V DELU

Ni bilo prvič...

V gostišče »Pod gradom« je bilo tokrat že tretjič vmljeno — Miličnika Slano nagradili predstojniki in delavci Daj-Dama

LJUBLJANA, 27. avgusta — Že včeraj smo poročali o hrabrem miličniku, ki je obvaroval družbeno imovino pred krajo in s svojim nastopom skoraj žrtvoval lastno življenje. Danes mu je republiški podsekretar za notranje zadeve Egon Conradi izročil za njegovo požrtvovalno dejanje ročno uro. Prav tako se je gostinsko podjetje Daj-Dam odločilo, da bo miličniku Alojzu Slani izročilo nagrado za uspešno preprečitev vloma v njihovo gostišče »Za Gradom«. Jutri ga bodo nagradili s 1000 dinarjev, darilom v košarici in mu izročili zahvalno pismo kolektiva.

»Člani delovne skupnosti gostinskega podjetja »Daj-Dam«, se prav posebno pa člani delovne skupnosti gostinske »Za gradom«, se vam iskreno zahvalujemo, ker ste z vestnim dejanjem, pri katerem niste mislili na lastno življenje, rešili naše premoženje. Vemo, da je naše premoženje, kot lastnina drugih, dolga varovanja, kajti milica v svojih vrstah vestne delavce,« je dopisano v pismu.

Direktor podjetja Daj-Dam Jamnik je povedal, da bi lahko vmlenje v gostišče »Za gradom« odenel okoli 1000 dinarjev gotovine in še mnogo več raznega materiala, če ga miličnik ne bi pravčasno zalotil. Da je bilo posredovanje miličnika Alojza Slane zelo hitro, pove že trideset dinarjev, ki so ostali na mizi v kuhinji in jih vmlenje se ni utegnil pobasati v žep. Ko so gostinici pozneje imeli inventuro, so ugotovili,

da ni manjkalo ničesar — miličnik je prišel pravočasno.

Vlomilca Zvoneta Močnika so v lokalni večkrat videli. Prepoznali so ga upravnik in natakarice.

Po pripovedi direktorja Daj-Dam v gostišče »Za gradom« ni bilo prvič vmljeno. Prvič so storili odeneli 800 dinarjev, drugi pa so ukradli cigarete in pižame.

Nihče ni ostal nezakovan. Uprava gostišča in miličniki postaje Ljubljana-Center so vedno sodelovali. Tuje imovine si ni mogel prisvojiti nihče, ne da bi si prisluži še kazen.

In tudi tokrat bo tako. Miličnik Alojz Slana je s svojim požrtvovalnim in humanim dejanjem rešil družbeno imovino, storilec pa je za zapahil.

ALEKSANDER LUCU

NAGRADA ZA MILIČNIKA — Miličniku Alojzu Slani, ki je s požrtvovalnim dejanjem rešil družbeno premoženje pred krajo, je republiški podsekretar za notranje zadeve Egon Conradi izročil kot zahvalno nagrado zaupno uro. Dodelitvi priznanja sta se udeležila tudi višja inšpektorja Anton Zupančič in Andrej Sturm. Foto: S. Bistič

V ogenj po ponesrečenca

V jašku pod avtomobilom se je vnel bencin — Avtomehanik je planil v ogenj, da bi rešil vajenca — Na pomoč priskočil direktor

BANJA LUKA, 27. avg. (Po »Vjesniku«) — V enem izmed največjih avtomobilskih servisnih podjetij v državi, banjaluskem »Autoservisu«, se je v ponedeljek zgodila huda nesreča. Kvalificirani avtomehanik Nikola Zobenica in vajenca Vlado Zeljič in Edin Huskić so delali v jašku za popravila, ko je nenadoma izbruhnil požar.

Vse tri je hudo opeklo in se zdaj zdravijo v banjaluskem zdravstvenem centru. Najhujše opekline je dobil Nikola Zobenica. Vzrok nesreče še ni znan. Direktor »Autoservisa« Pero Popović pravi: »Kako je nastal požar, to ni jasno nikomur. To bodo skušali dognati v preiskavi. Vemo samo, da je Zobenica z jaškom, ki ga je bilo treba popraviti, ko je na lepeh buhnil ogenj. Zobenica je po-

skočila v ogenj direktor podjetja Pero Popović in referent za higiensko-tehnično varnost Muharem Harabaš, da bi rešila ponesrečenca in pogasila požar. Ko so to videli delavci, so se opomogli in se oni in prikočili na pomoč, tako da so ogenj hitro pogasili.

Skode je za nekaj manj kot deset tisoč dinarjev, lahko pa bi bila večja. Še istega dne je 25 delavcev »Autoservisa« dalo kri za ponesrečene tovaršev.

Nikola Zobenica leži v šok sobi in zdravnik še ne ve, ali bo preživel. Edin Huskić in Vlado Zeljič, ki sta se v jašku, in imata prvi lažje, drugi pa hujše, vendar ne smrtno opekline.

ZAGORJE

Letos več štipendij

Zagorske delovne organizacije so letos razpisale znatno več štipendij za slušatelje visokih, višjih in srednjih šol. Dosele so največ štipendij razpisali v tovrstni Varnosti, kjer so se odločili, da bodo dali kar 14 štipendij za slušatelje elektrotehniške, strojne, ekonomske in pravne fakultete ljubljanske univerze in nekaj štipendij za dijake srednjih strokovnih in drugih šol. Za toliko štipendij so se v tem podjetju odločili v skladu z načrti za razširitev gospodarjenja. Podjetje Varnost se je pridruživlo sarajevskemu Energoinvestu, ki mu bo omogočilo širši razvoj. Za razširitev proizvodnje in uvajanje nekaterih novih izdelkov pa v tovrstni potrebujejo znatno več ustreznih strokovnjakov. V podjetju Varnost se nadejajo, da bodo dobili zadosti prijav na razpisane štipendije. M. V.

HRASTNIK

Podjetja sprejela 50 vajencev

Ceprav ob zaključku školskega leta ni kazalo, da bi v hrastniških podjetjih lahko sprejeli več vajencev, so delovne organizacije julija in avgusta pokazale pripravljenost, da sprejmejo mlade ljudi v uk. Največ vajencev so sprejeli v Steklarni, kjer se bo izučevalo 17 mladeničev in deklet za razne poklice v steklarski industriji. V Splošnem trgovskem podjetju so sprejeli 10 vajencev, v Komunalno-obrtnem podjetju 6, v Kemični tovarni 6 in v rudniku 2 vajenca. Pet vajencev so sprejeli tudi v Splošnem gradbenem podjetju v gostinskem podjetju pa enega. Hrastniške delovne organizacije so razpisale tudi enajst štipendij. M. V.

Prekupčevalci in podkupovalci

V Zagrebu bodo vložili pri okrožnem sodišču tožbo proti trinajstori, vpleteni v največjo korupcijsko afero in nedovoljeno trgovino pri nas

ZAGREB, 27. avg. (Tanjug). Okrožno javno tožilstvo v Zagrebu je vložilo zaradi kaznivih dejanj — prevar, sprejemanja in dajanja podkupnin in zaradi trgovine na črno tožbo proti trinajstim osebam.

Obtoženi so Zdravko Krušak, interni nadzornik kemijsko-industrijskega kombinata »Sljeme« iz Zagreba in zastopnik obrtno-nabavne prodajne zadruge »Metal Jesenice« iz Jesenice in Dolenjskem, Boško Rodić, komercialist predstojnik podjetja »Napredak« in zasebni obrtnik iz Indije, Slavko Novak, direktor podjetja »Balkan-promet« iz Skopja, Emil Čveković, predstavnik podjetja »Tobak« v Beogradu, Dragoljub Popović, predstavnik podjetja »Univerzal-Commerce« v Beogradu, Blagomir Glisović, komercialist podjetja »Napredak« iz Indije, Božidar Mučič, predstavnik podjetja »Balkan-inpex-Skopje« v Zagrebu, Slavko Simeonov, predstavnik skopskega podjetja »Makedo«.

Sopotnik na mopedu mrtev

CELJE, 27. avg. — V Krškem na Cesti krških žrtev sta danes zjutraj ob 5.45 trčila dva mopedista. Sopotnik na mopedu, ki ga je vozil Martin Božič, Alojz Sribar iz Gornjih Doli pri Krškem je zaradi padca dobil hude poškodbe in umrl. Do nesreče je prišlo zato, ker je mopedistu Martinu Božiču iznenada zaprl pot mopedist Vlado Božič, ki mu je pripeljal nasproti in nenadoma zavil na levo. F. K.

Nova žeparska šola

70-letno »vzgojiteljico« zaradi starosti izpustili, njene učence pa zadržali

REKA, 27. avg. (Tanjug). — Čeprav je 70-letna Marija Kraljević iz Totovca pri Varaždinu vodila družino tatic, ki so jih polovili na Reki, ko so na katoški praznik »delevala« med verniki v cerkvi na Trsatu, so jo zaradi starosti izpustili iz pripora.

V priporu na Reki pa so ostale njene sodelavke, 64-letna Verona Toplek, 37-letna Julija Vrbanc, prav tako iz Totovca, ter 44-letna Katarina Zabravec iz Pribislavca pri Varaždinu.

Marija Kraljević se je zago-varjala zaradi tatvine prvič pred 34 leti. Druge njene rojakinje so že znane po tej »obriti«. Za svoj tatninski posel na Reki so si izbrale cerkveni praznik, ker so računale s tem, da so ženske v cerkvi najmanj pazljive.

Tatinske ženske so imele posebno tehniko, ki so jo temeljito izurile. Običajno so bile v črno, vsaka je nosila v eni roki veliko črno torbo za plen, v drugi pa dežnik, s katerim so žrtvam odpirale torbice. Če je žrtev opazila početje tatvine, se ji je ta opravičila, češ da se je to zgodilo po nesreči, če pa ne, je zmikavka urno in spretno izpraznila torbico. Za zdaj je ugotovljeno, da so te štiri ženske na Trsatu nakradile okrog 2000 dinarjev in 25 dolarjev. Nedvomno pa je to samo del njihovega plena.

Obsojeni napadalci na miličnika

SARAJEVO, 27. avg. (Tanjug). — Ane in Luka Miloš, Drago Lozanić, Zoran Trogrlić in Zehmir Ljubaš, ki so napadli miličnika-pripravnika Radivoja Opadića, so bili danes obsojeni na 60 dni zapora; kazni je izrekel občinski sodnik za prekrške v Hildži. Zaradi sodelovanja pri tem drznem napadu so uvedli postopek tudi proti Anetu Jurčeviću, ki je začasno zaposlen v tujni.

Velik požar v lakirnici

LESKOVAC, 27. avg. (Tanjug). — V leskovskem lesnem kombinatu je v lakirnici danes izbruhnil hud požar. Gasilci so prišli le čez nekaj minut, vendar ognju niso bili kos, ker voda ne gasi nitrolaka. Deset naprav za suho gašenje pa je bilo premalom.

Napoved se jim je le posrečilo omejitvi požar in odstraniti nevarnost, da bi se ogenj razširil na bližnja podjetja in druge obrate kombinata. Nihče od delavcev ni bil poškodovan, ker je bil tedaj, ko je izbruhnil požar, odmor in so vsi zapustili hallo. Menijo, da je bilo v zraku v tovarniški hali preveč nitrolaka in da je eksplozija, ki je izvalila požar, povzročila električna žarnica.

Blagajno odnesli, denar pa pustili!

Vlomilci so se mučili s 400-kilogramsko blagajno, večina denarja pa je bila v predalu v poštni vreči — Druga tovrstna kraja v Sevnici

SEVNICA, 27. avg. — Pomoči so neznanca vmlomili v pošto na Studencu pri Sevnici in ukradli okoli 400 kg težko blagajno, v kateri je bilo 1800 dinarjev in znamke v vrednosti 1000 dinarjev.

Vlom so dobro pripravili, saj so najprej sto metrov od stavbe porezali telefonske žice, potem pa s kovinskim predmetom odrgali letve na vratih in z njo tudi ključavnico.

Vse kaže, da so delali v veliki naglici. Večji del denarja, 4500 dinarjev tisti čas k sreči ni bilo v blagajni, temveč v poštni vreči, pripravljene za prevoz. Za ta denar niso vedeli in je ostal nedotaknjen.

Karel Mandot x UJV Celje

To je že druga blagajna, ukradena letos v sevniki občini. Prva je bila ukradena gasilskemu društvu Sevnica marca letos. M. L.

DANES

v četrtek, 28. 8. 1969

ob 12. uri

OTVORITEV

Specializirana trgovina odprta vsak delavnik od 7.30 do 20. ure

• mesne delikatese • siri • pripravljena jedila: polnjena paprika, mesne rolade, steak, ... • gotova jedila: biftek, pečeni in cvrti piščanci, toplo kuhano suho meso, pečeni mesni sir, ...

• sendviči, toast — topli sendvič • kava • čokoladni desert

• keksi • pižaje • mesne, ribje in zelenjavne konzerve •

• kompoti • džemi • kruh • pecivo •

P

DESERT

DELIKATESE

Stritarjeva 9

Ljubljana

SAM SE JE PRIJAVIL — Atentator, ki je zažgal kanadsko veleposlaništvo na Dunaju, se je še med gašenjem požara, ki je zahteval tri življenja in okrog 30 ranjenih, smeje sam prijavil policiji. Je Madžar po rodu, od leta 1957 kanadski državljan, ime mu je Kolman Losonczy (na sliki levo).

OSTANKI POVELJNISKEGA HELIKOPTERJA — Šest dni se je v Južnem Vietnamu med srditimi spopadi prebijala kolona Američanov do sestreljenega poveljniškega helikopterja. Ves trud je bil zaman. Osem članov posadke je bilo mrtvih. Medtem pa poročajo z bojišč, da so v dolini Ke Son bili srđiti boji, ki trajajo že osem dni. Američani cenijo svoje izgube v teh spopadih na 50 mrtvih in okrog 300 ranjenih. Na sliki: razbitine helikopterja.

SAH NA MODEREN NAČIN — Oberammergauski rezbarji so na frankfurtskem sejmu razstavili tudi novodoben šah: figurice so izdelali po vesoljskih modelih. Na levi je tekač, v sredini je kmet, desno pa konj. Vsi so precej drugačni, kot naše staromodne figure, s katerimi so Aljehin, Spasski in drugi postajali svetovni prvaki.

Nadaljevanje s prve strani

Le obrambni svet Petnajsti 'ukor' VS

ze. Pogajanja, prekinjena v avgustu, nazaj bi se nadaljevala prihodnji mesec.

Amanški list »Al Difa« piše sklicujoč se na dobro poučene kroge v Jeruzalemu, da je imel Michael Rohen, podgalet mošije Al Akse, pri svojem dejanju še štiri pomočnike. V mošiji so vstopili vsak posebej in se zbrali na kraju, kjer je pozneje zagorelo. Najprej je poskušal podtakniti ogenj eden izmed Rohenovih pomočnikov, a mu ni šlo od rok.

Predstavniki izraelske vojske je izjavili, da je sinoči prišlo več granat iz minometov na vasi Jerdana v dolini Beisan, nekaj pa tudi na vas Beit Josef. Na mesto Beit Sean pa je priletelo več granat iz bak. Dejal je, da so vse te granate izstrelili na Jordanskem ozemlju.

V bližini libanonske meje je bilo zadeto izraelsko civilno letalo, ki je opravevalo pošta ob meji. Letalo je pristalo na izraelskem ozemlju.

Po vestih iz Amana so izraelska letala večkrat napadla področje Gore Al Safi, južno od Mrtege morja, pri čemer sta bila ranjena dva civilista.

Indijski zunanji minister Dines Singh je izjavil v indijskem parlamentu, da se bo Indija udeležila konference islamskih voditeljev islamskih držav, če jo bodo povabili, s pogojem, da bodo razprave v zvezi s pogibom mošije Al Akse potekale na podlagi resolucije OZN o Jeruzalemu.

Izraelsko zunanje ministrstvo je danes napadalo večratijski sklep varnostnega sveta OZN, v katerem so Izrael obsojili zaradi letalskega napada na vasi v Južnem Libanonu. Predsednik izraelskega ministrstva je dejal, da so bile operacije izraelskih letal »samoobrambne«.

Odločilno obdobje

Brandnotov socialdemokratsko stranko (SPD). Tretja tekma je liberalna stranka (FDP), ki je sicer razmeroma majhna, a lahko odigra pomembno vlogo vzhajajoča tekma v odločilni fazi. Na katero od velikih strank bo dobila krmilo v roke za naslednja štiri leta.

Na zadnjih volitvah septembra 1965 je CDU-CSU dobila 47,6 odstotka glasov, socialni demokrati so jih dobili 39,3, liberalci pa 9,5. Po sedanjih napovedih je prav mogoče, da bi obe veliki stranki dobili približno enak odstotek glasov. Krščanski demokrati so trdno odločeni, kakor je že večkrat dejal kancler Kiesinger, da sami sestavijo vlado, čeprav z minimalno večino. Socialni demokrati pa so se prav tako zavežili, da bodo v bodoči vladi prevzeli svobodno vlogo.

Med 13 strankami, katerih volilne liste so potrdili te dni, velja omeniti še neomastično nacionaldemokratsko stranko (NPD) in vsekakor demokratskega naprednjaka (ADF). Le-to so ustanovili v začetku tega leta komunisti iz preprovanke KPN, nove NKP. Pri padnici raznih naprednih skupin in napredni posamezniki. Vendar pa te volitve zvezi ne prerokujejo pomembnejšega uspeha, češ da utegnejo dobiti le kake 3 odstotke glasov. Kar pa zadeva neonacistično, menijo, da bi lahko dobili kakih pet odstotkov glasov, čeprav računajo njihov šef von Thadden na 8 do 12 odstotkov. V tem primeru bi neonacisti lahko dobili celo do 50 mest v parlamentu, kar bi mnogim zmedlo račune. Obe veliki stranki se rotita, da ne bosta pustili neonacistov v parlament, a kljub temu niso sicer ne ukrenela proti njim.

Nesreča na vnukovskem letališču

Sovjetskemu letalu je odpovedal kolenski mehanizem — Podrobnosti ni

MOSKVA, 27. avg. — Tu je časopisne agencije poročajo, da je sinoči na vnukovskem letališču strmoglavilo sovjetsko potniško letalo tipa »Ilijušin 18«. Po nepotrebnih podatkih so bili v letalu potniki, ki so se s sovjetske črnomorske obale vračali v Moskvo.

Potniška agencija »Inturista« je obvestila tujih veleposlaništev, da v letalu ni bilo nobenega inženirja. Uradni predstavniki pa o nesreči niso povedali nobenih podrobnosti.

Kaže, da je na letalu odpovedal kolenski mehanizem. Letalo je zato večkrat letelo nad letališčem, dokler ni na letališče pripeljal kakih 20 gasilskih avtomobilov. Potem se je letalo spustilo in pristalo na trupu. Očividci pripovedujejo, da se je ob pristanku vrlo in da ga je hipoma zajel ogenj. Menda je bilo ob življenju 15 potnikov, prav toliko pa je bilo ranjenih. Tega pa uradno niso potrdili.

Podpredsednik vlade SZ v ČSSR

MOSKVA, 27. avg. (AP, TASS). V ČSSR je odpovedal prvi namestnik predsednika sovjetske vlade Kiril Mazurek, ki bo vodil sovjetsko delegacijo na proslavi ob 25. letnici vstaje v Slovaški. Proslave se bo udeležil tudi maršal Timošenko.

Prah z Lune ni nevaren

HOUSTON, 27. avg. (AFP). Več školk, ki so jih znanstveniki v Houstonu izpostavili vplivu prahu z Lune, je poglavitno. Njihova smrt pa je bila naravna, ker je oblačno, da školkje v tem času poginjejo. Torej niso poginile zato, ker so prišle v stik s prahom, ki sta ga prinesla Armstrong in Aldrin z Lune.

Vodja oddelka za poskuse z Luninim prahom na živih organizmih je izjavil, da do sedaj niso opazili ničesar nenormalnega v življenju miš, vrabcev in insektov, katerih organizmi so izpostavljeni vplivu Luninega prahu. V Houstonu so sporočili, da bodo morali v karanteno dati vesoljci, ki bodo povrnili letošnji potovali na Luno z vesoljsko ladjo »Apollo 12«.

Umetna arterija

CAPTOWN, 27. avg. (Reuters). Profesor Christian Barnard je opravil operacijo, v kateri je vdel v pljuča in srce osemetne italijanske deklice umetno arterijo. Deklica, Giovanna Bon, iz okolice Milana, je prispela v Cape-town že maja s svojo materjo, vdovo.

Predstavniki otroške bolnišnice Rdečega križa, v kateri je profesor Barnard operiral, je povedal, da se je operacija uspešno iztekla in da se deklica dobro počuti.

Zaradi plazu ob premoženje

CELJE, 27. avg. — Antona Seniča iz Lemberga pri Strmu je predvčeršnjim in danes ponudi zadela huda nesreča, zaradi katere je ob vse premoženje. Zaradi dežja je začel drseti hrib, na katerem ima hišo. Ponoči 25. avgusta se je začela hiša podirati. Lastniku je uspelo odnesti pohištvo, ki ga je spravil v bližnjo lopo ob apnenici, kjer je žgal apno. Zato je bila apnenica močno razbeljena in lesena lopa se je vrgla. Lastnika ni bilo doma in zato je vse pohištvo zgorelo.

Prvi ujetnik izraelskih komandosov

Nenavadna tiskovna konferenca ujetega Izraelca — Izrael demantira

AMAN, 27. avg. (AP, AFP, MENA). Novinarjem so večeraj pokazali prvega izraelskega ujetnika, ki je 22. avgusta prišel v roke palestinskih gverilskih skupin na področju Galilejskega jezera. Ime mu je Jufef Habaka, star je 20 let. Ujel so ga, ko se je njegova patrulja zapletla v spopad z gverilci.

Novinarjem so ga pokazali v neki skalni votlini, nekje v dolini Jordana.

Predstavniki poveljstva palestinske osvobodilne fronte je dejal, da je poveljstvo pripravljeno zamenjati Habako s pomočjo mednarodnega Rdečega križa za kateregakoli arabskega gverilca, ki je v rokah Izraelcev.

Habaka je na tej nenavadni tiskovni konferenci povedal novinarjem, da nikakor ni prikoval, da bodo z njim tako korektno ravnali. Nihče mu ni storil nobene krivice. To ga je presenetilo, ker je prepričan, da v izraelskih zaporih iz arabskih gverilci ne ravnajo v rokavljah. Rekel je tudi, da izraelske oblasti prikrivajo prave podatke o izgubah, ki jih imajo v spopadih s palestinskimi komandosi, in da priznajo le četrtino izgub, ki jih Izrael dejansko ima v teh spopadih.

Vojaški predstavniki v Tel Avivu je danes demantiral sporočilo palestinskega osvobodilnega gibanja, da so arabski gverilci ujeti izraelskega vojaka Jusufa Habaka, češ da v izraelski vojski ni vojaka s tem imenom. Poneje pa je ta predstavnik dopustil »možnost«, da je neki Adaka, ki je bil v izraelski vojski do maja 1968, leta in je večkrat dezertiral iz enote, zdaj prostovoljno prestopil na arabsko stran.

Delen umik iz Tajske

NEW YORK, 27. avg. (Reuters). Revija »Newsweek« piše, da namerna ameriško obrambno ministrstvo odklani 12.000 od 48.000 ameriških vojakov, kolikor jih je v Tajski.

Minister Callaghan v Belfastu

Katoličani v Londonderju nočejo podreti barikad, protestanti groze

BELFAST, 27. avg. (AP, Reuters). — Britanski notranji minister James Callaghan je prišel danes v Belfast. Ob prihodu je izjavil, da se s predstavniki pokrajine prav gotovo ne bo pogovarjal o razdelitvi Irske. Meja med severno Irsko, ki je pod britansko jurisdikcijo, in republiko Irsko na jugu bo tekla toliko čista, dokler bo to želelo severniški parlament.

Protestanti v Londonderju so sinoči zagrozili, da bodo do tudi oni postavili svoj zid in tako še bolj razdelili to mesto. Če katoličani ne podro svojih barikad in tako omogočijo dostop v ta del mesta — Bogyeed.

Za red v Bogyeedu skrbijo zdaj britanske čete, vendar prebivalci tega dela mesta ne mislijo podreti barikad, ki so jih postavili 12. avgusta iz zažganih avtomobilov, prevrnjenih avtobusov in dreves. Poveljstvo britanskih čet v Londonderju je zahtevalo od odbora protestantskega prebivalstva, naj ne građe barikad še oni, ker bi to še poslabšalo položaj.

Zadnje vesti Selasie pozval afriške države k večji enotnosti

V Adis Abebi se je večeraj začel sestanek ministrov držav Organizacije afriške enotnosti

ADIS ABEBA, 27. avg. (AFP, Reuters). V Adis Abebi se je danes začelo 13. redno zasedanje ministrov za zunanje zadeve organizacije afriške enotnosti (OAE). Pred približno 700 delegati in gosti je etiopijski cesar Haile Selasie izjavil, da kolonializem in rasizem še vedno besnita na jugu afriškega kontinenta.

Zaradi tega je pozval afriške države k večji enotnosti, da bi imel glas Afrike še večji vpliv v mednarodnem svetu.

Afrika je prehodila dolgo pot, da bi preobdela največji del problema kontinenta. Toda še vedno se srečuje s ostrimi problemi, če je dejal Selasie, in pozval člane OAE, naj čim več prispevajo k nadaljnjim utrditvi te organizacije, da bi bila lahko uspešna v službi vseh svojih članic.

Za etiopijskim cesarjem je govoril namestnik zunanjega ministra Ugande Vincent Ruvumaro. Opozoril je, da se sovranski Afrike vedno bolj utrjujejo in obsodilo Veliko Britanijo v zvezi z Rodezijo in dejal, da je to dejansko del načrta za nadaljnjo razdelitev Afrike. Dejal je, da je Južnoafriška republika vedno bolj agresivna do afriških držav in da je v takem položaju nujno potrebno, da Afrika manj računa na zunanje simpatije in se bolj naslanja na lastne sile. Dejal je, da so se zahodne države v varnostnem svetu OZN praktično postavile na stran Južnoafriške republike.

Minister za nacionalno usmeritev ZAR Mohamed Ahmed Fajek je pozval afriške države, naj pomagajo Egiptu, ki se srečuje z izraelsko agresijo.

Ministrski svet OAE bo sprejel tudi dnevni red za bližnjo konferenco voditeljev afriških držav, ki bo od 6. do 10. septembra. Organizacija afriške enotnosti je bila ustanovljena leta 1963. Zdaj je v njej 41 držav.

Župan Berna prišel v Beograd

BEograd, 27. avg. (Tanjug). — Na povabilo predsednika mestne skupščine Branka Pešića je danes prišel v Beograd župan Berna Leon Tschapat. Na obisku v Beogradu bo pet dni in bo obiskal razne mestne institucije.

Struški festival poezije bo danes končan

STRUGA, 27. avg. (Tanjug). Nocoj so se nadaljevali »Struški večeri poezije« z recitalom sodobne otroške poezije in nastopi tujih in domačih pesnikov v Strugi in Ohridu.

Struški festival poezije se bo končal jutri z mednarodnim zborovanjem »Mostov in razdelitvijo nagrad.

Pogreb Štefana Dubčka

BRATISLAVA, 27. avgusta (CTK). — Zaro s posmrtnimi ostanki enega od ustanoviteljev KP Čkoslovaške Štefana Dubčka, so položili danes v grob v njegovem rojstnem mestu v vasi Urhovec na Slovaškem. Pogreba so se udeležili njegov sin predsednik čkoslovaške federacije skupščine Aleksander Dubček, člani družine in drugi. Štefan Dubček je bil član ilegalnega centralnega komiteja KP Slovaške in slovaške ljudske skupščine.

OSIJEK, 27. avg. (Tanjug). Na posestu kmetijskoindustrijske kombinata Belje so danes začeli puliti sladkorno peso, s čimer se je začela zadržna faza pri pripravi za letošnje predelovanje sladkorne pese v Slavoniji in Baranji.

Tovarne sladkorja kmetijskoindustrijskih kombinatov v Osijeku in Zupanjij in kombinata Belje pri Belem Manastiru bodo predelale več kot 102.000 vagonov sladkorne pese, kar bo do 13.000 vagonov sladkorja. V Osijeku in Belem Manastiru bodo začeli predelovati sladkorno peso 1. septembra, v Zupanjij pa 8 dni pozneje.

Sestanek veleposlanikov islamskih držav v Parizu

PARIZ, 27. avg. (AFP). — Veleposlaniki islamskih držav, akreditirani v Franciji, nocoj na konferenci preučujejo »skupno stališče do politične džamije Al Akse v Jeruzalemu«. Sprejeli so resolucijo, v kateri je rečeno, da je »Izrael direktno odgovoren za požar«.

Protest v Turčiji zaradi požiga »Al Akse«

ANKARA, 27. avg. (AP). — V Turčiji je prišlo danes do prvih spontanih protestov zaradi požiga džamije Al Akse v Jeruzalemu. Tisoče muslimanov v mestu Muslin je nepričakovano prišlo na ulice. Nosili so transparente s protizidovskimi gesli.

Malezija pripravljena sodelovati

KUALA LUMPUR, 27. avg. (AFP). Malezijski premier Tunku Abdul Rahman je nocoj izjavil, da je Malezija pripravljena sodelovati na konferenci predsednikov islamskih držav, kakor je v zvezi s požigom džamije Al Akse v Jeruzalemu predložil saudski kralj Fejsal. Dodal pa je, da nocoj obsoditi Izraela zaradi požara v islamskem svetišču, ker »se niso dočno znani vzroki požara«.

McCloskey: Zmanjšanje infiltracije

WASHINGTON, 27. avg. (UPI). Ameriška vlada je danes sporočila, da je opaziti »pomembno zmanjšanje infiltracije severnovietnamskih čet v Južni Vietnam«. To velja za nekaj zadnjih tednov. Predstavniki Bele hiše za tisk Robert McCloskey je dejal, da »severni Vietnam ne nadomešča vseh izgub v ljudeh v Južnem Vietnamu«.

Vse to je povezano z umikom ameriških čet iz Južnega Vietnama in dejal, da Washington ocenjuje zmanjšanje severnovietnamskih čet v Južnem Vietnamu »kot zelo pomembno«. Dodal pa je, da ZDA »se nadalje težijo k skupnemu ameriško-severnovietnamskemu sporazumu o umiku«.

Prosvetni minister Češke odstopil

PRAGA, 27. avg. (CTK). — Predsedstvo nacionalnega sveta Češke je sprejelo danes odstop profesorja dr. Vilibalda Beždičevega s položaja ministra za prosveto. Hkrati je predsedstvo za novega prosvetnega ministra Češke imenovalo profesorja Jaroma Hrdka.

Predsednik Svoboda bo obiskal Poljsko

PRAGA, 27. avg. (CTK). — Českoslovaški predsednik L. Svoboda bo v nekaj dneh obiskal Poljsko na povabilo predsednika M. Spychalskega.

Protest zunanjega ministrstva ČSSR

PRAGA, 27. avg. (CTK). — Zunanje ministrstvo je danes protestiralo pri veleposlaniki ZDA, Velike Britanije in avstrijskega poslova Avstrije zaradi načina, kako so v njihovih državah pisali o obletnici avgustovskih dogodkov. Ministrstvo je sporočilo, da je energično protestiralo zaradi žalitev vodilnih predstavnikov Českoslovaške. To demaršo so tudi storili zaradi poskusov teh držav, da bi vplivali na notranji položaj na Českoslovaškem.

Telegrami

V GANI TRIUMFIRAT — AKRA. V Gani bo 3. septembra ustoličena trilaška komisija, ki bo opravljala funkcije šefa države za prihodnja tri leta. V njej so pripadniki vojske — predsednik in podpredsednik vladajočega sveta Gane in poveljnik vojske. General Africa, predsednik vladajočega sveta, je dejal, da bo bodoča civilna vlada Gane pooblašena, da sprejme ali zavrne to komisijo. Ni pa povedal, kdaj bodo ustali novilo to vlado.

POVODENJ V MEHIKI — MEXICO CITY. V največjih povodnjih, kar jih je to stoletje doletelo Mehiko, je izgubilo življenje 13 ljudi. Neurje je zlasti prizadelo južne dele države, kjer je ostalo brez strehe 50.000 ljudi. V državi Oaxaca se je razlila čez bregove reka Papalopan in poplavlja 100.000 hektarov zemlje. Voda je odnesla veliko glinenih hiš.

OBSDOBA — ATENE. Vojaško sodišče v Atenah je obsodilo na štiri leta zapora Angeliki Mangakis, ženo zaprtega odvrednika Georgiosa Mangakisa, zaradi »žalitive oblasti, širjenja laži in protivladne propagande. Angeliki Mangakis je nedavno od tega obtožila režim zaradi mučenja njenega moža v zaporu.

SPET STARFIGHTER — BONN. Zahodnonemško letalo tipa »F 104« je večeraj strmoglavilo na Westfalskem. Pilot letala se je ubil. To je že 98. zahodnonemško letalo tega tipa, ki je padlo na tla. Pri teh nesrečah je doslej izgubilo življenje 53 pilotov.

IZLET — RIM. Sedem funkcionarjev KPZ je na povabilo KPI odgovorilo z žemami na tritedenski obisk v Italijo. Skupino vodi podpredsednik mednarodne komisije CK KPZ Beljakov.

LODJE SE JE VRNIL — PARIZ. Šef ameriške delegacije na pogajanjih o Vietnamu Lodge se je po posvetovanju z Nixonom vrnil v Pariz. Njegovar ni hotel izjaviti o parizskih pogajanjih, ki so začela v sredo, niti o Nixonovi odločitvi, da odlože umik ameriških vojakov iz Vietnama.

VODNI CURKI IN PENDREKI — HAMBURG. Zahodnonemška policija je v Hamburgu z brigadami in pendreki skušala razgneti 2000 demonstrantov, ki so nameravali preprečiti zborovanje socialdemokratske stranke. Demonstranti so hoteli vdreti v dvorano, kjer je govoril voditelj socialnih demokratov Schmidt.

INFILTRACIJA — LONDON. V Britaniji so ustanovili skupino tajnih izraelskih agentov, ki naj bi se vrinili v arabske teroristične organizacije v Londonu. Zbrali naj bi obvestila o predvidenih napadih na izraelske firme in organizacije ter opozorili Scotland Yard.

ARETACIJE — SOLUN. Policija v Solunu je aretirala več ljudi, o katerih pravi, da pripadajo gibanju nacionalnega odpora. Med njimi so upokojeni major Joannis Varsos in dve ženski. Koliko ljudi so zaprli, se ne ve.

DOVOLJEN OBISK — BEJRUT. Po informacijah zahodnih držav v Bejrutu je Sirija dovolila obisk ameriških, britanskih in zahodnonemških državljanov, ki jim ni bilo dovoljeno obiskati Sirije več ko dve leti, od arabsko-izraelske vojne leta 1967. Dovolili so tudi, da letijo nad sirskim ozemljem letala letalskih družb ZDA, Velike Britanije in ZRN.

POŽAR V LONDONU — LONDON. V londonskem Cityju je v šestnadstropnem poslopu izbruhnil požar, ker je v kleti raznelo transformatorsko postajo. Pogrešajo dva človeka.

PREPOVED IZHAJANJA — DAMASK. Irška vlada je prepovedala izhajanje sedmih listov, ki so bili v privatnih rokah. Zdaj izhajajo še trije dnevniki, ki so v državnih rokah, in neki list v privatni lasti. Izhajata tudi dva tednika. Tega ukrepa irška vlada ni uradno pojasnila.

NAFTA V SIBIRIJI — OMSK. V Sibiriji so odkrili nahajališče nafte, ki je v naravnem stanju vsebuje skoraj 100 odstotkov lažjega bencina in goriva za Dieslove motorje. Nafta, ki so jo našli tam, je prozorna kot voda. Pravijo, da so našli tudi velike zaloge naravnega plina.

TIFUS — BERN. Stirlinajst švicarskih turistov, ki so bili na odhodu v tujini (v sredozemskih državah), je zbolelo za tifusom. Tudi sedem zahodnonemških turistov, ki so obiskali letovišče Hamamed v Turiziji, je obbolelo.

STUDENTJE IZ VIETNAME — HANOI. S sovjetsko ladjo »Iljica« bo iz Haiphonga odpotovalo okrog 900 vietnamskih fantov in deklet, katerih večina bo študirala v Sovjetski zvezi, drugi pa se bodo solali v drugih vzhodnoevropskih socialističnih državah.

Pa še to: ZNACILNO — V svetlobnem napisu beograjskega hotela »Excelsior« so se v napisu »RESTAURANT« včasih zasvetile samo črke »URA«, potem »AU« in »UA«.

Značilno za naše gostinstvo in turizem: nekateri se navdušujejo, drugi se čudijo, tretji — pa protestirajo!

SONCE
vzide 5.15
zaide 18.16

LUNA
vzide 19.19
zaide 6.16

Prognostična karta za 28. VIII. 1969 ob 0.7. uri

VREMENSKO POROČILO

Vreme in temperatura 27. avgusta 1969

kraj	vreme	ob 7 uri	°C	vreme	ob 13 uri	°C
Ljubljana	oblačno	12	dežuje	14		
Planica	dežuje	9	dežuje	13		
Brnik	oblačno	10	dežuje	15		
Arenburg	neži	-2	sneži	-2		
Maribor	oblačno	11	oblačno	15		
Sl. Gradec	sonce	12	dežuje	14		
Celje	poloblačno	11	oblačno	15		
Novo mesto	oblačno	10	dežuje	13		
Koper	dežuje	14	nevihta	18		
Rosca	oblačno	15	nevihta	17		
Ptuj	nevihta	17	nevihta	17		
Hvar	sonce	20	poloblačno	23		
Dubrovnik	nevihta	17	poloblačno	23		
Zagreb	megla	10	dežuje	15		
Beograd	jarno	15	poloblačno	23		
Novograd	megla	9	poloblačno	20		
Skopje	jarno	18	nevihta	19		
Štip	jarno	18	nevihta	20		
Celovec	dežuje	10	oblačno	12		
Gradec	oblačno	13	nevihta	15		
Dunaj	oblačno	14	nevihta	15		
Benecke	oblačno	14	nevihta	15		
Milano	oblačno	14	nevihta	15		
Genova	dežuje	20	oblačno	11		
München	dežuje	8	oblačno	10		
Stuttgart	jarno	14	poloblačno	23		
Rim	jarno	10	oblačno	18		
Pariz	oblačno	10	oblačno	15		
Berlin	dežuje	14	ploha	15		
Stockholm	—	—	—	—		
Moskva	—	—	—	—		

Temperature morja (včeraj popoldne)

Koper, Portorč, Lošinj, Sibenik 23, Rab, Reka, Vls 22, Hvar 24, Braško jezero 19, bazen Radenci 18, Dolenjske Toplice 36.

Napoved za danes

VREMENSKA SLIKA:
Nad pretežnim delom Evrope je področje nizkega zračnega pritiska. Najhladnejši zrak je danes zajel Alpe in se bo le počasi umikal na vzhod. Tako

CIRIL SITAR

Te dni so v Ljubljani pokopali z vojaškimi častmi ob številni udeležbi pogrebcev skoraj osemdeset let starega Cirila Sitarja. Z njim je legel k počitku jeklen moš, človek široke razgledanosti in borec velikega kova.

Z enajstim letom je po prenehanju meningitisa zaradi naglušnosti moral z bratom in sestro na solanje v tedanji zavod za gluho mladino v Ljubljani, kjer je našel svoje mentorje v učiteljskih Drenkovih, Vodnikovih in posebej v Viti Zupančičevi, kajti nadarjeni in ukažljivi mladenec je potreboval veliko znanja. Poleg običajne šolske snovi so mu dajale priložnosti knjige. Učiteljica Vita Zupančičeva mu je omogočila tudi potrebno izobrazbo, da je mogel vstopiti v knjigotiskarski poklic.

V času, ko javnost še ni bila dovolj informirana o pomenu in koristnosti solanja gluhih in njihovih delovnih sposobnostih, je bil boj za osamosvojitveno vzpon pokojnega Sitarja tem težji. V nekaterih svojih spominih je napisal: »Nestelo trenutkov sem doživljal in jih še doživljam, v katerih mi volja in pogum omahuje. Spomnim se na nauke svojih učiteljev — in vzdržal sem! Tako se je s prirojenjo jekleno voljo in nepopisljivo trdnostjo postavil na čelo gluhih v Sloveniji, jih poveljal v društvo, dal zanj na razpolago prostoro, jih učil in jih tudi sprejel na delo v lastno tiskarno ter jim pomagal kot oče. V tem svojem prizadevanju je srečal podpisnika članka in skupaj sta prepotovala s skupino gluhih res Slovenijo in tik pred drugo svetovno vojno pripotovala tudi v Zagreb.

Trideset prepolnih dvoran je pravi luč in ne več kot vaše posebnosti. Takrat je pokojni Sitar z vsem znanjem svoje bitje nastopil proti krivici, ki se je godila gluhih, ter zahteval v svojem ugodnem govoru pred nastopom skupine za svoje slusno prizadevanje svoje slusne delo, odklanjajoče vsako usmiljenje. Njegov klic je bil prvi tok glas v predprilski Jugoslaviji. Tudi po radiu — verjetno prvi gluhi človek na Balkanu — je bil odnos tedanje družbe do gluhih.

Druga svetovna vojna je našla pokojnega Sitarja pripravljenega. V svoji tiskarni je imel bunker, v katerem je ponarejal žige, tiskovine itd. Zelo tako sumljivega so ga začeli italijanski in domači fašisti preganjati tudi zaradi črke Met, ki je bila v ilegali. Trikrat so ga zapirali, odpeljali v pregonstvo, trikrat obsojili, vendar je njegovo močno, atletsko telo zdržalo, da je dočkal svobode. Prejel je partizansko spominsko in več poveljnih odlikovanj. Njegovim tovarštem je nova družba odprla vrata na stečaj kot enakopravnim članom družbe.

Ob slovesi se topel spomin na pokojnega Sitarja, ki dokazuje, kako se je kljub izrednim životnjim uspehom zavedal svoje invalidnosti: Po nastopu skupine gluhih v Kamniku je po igri, v kateri je nastopal kot v vojni oglušeli vojak, glasno zajokal, ob koncu podpisnika in dejal: »Zakaj ne slisim?« V tem je uganila njegovo životnjsko silo. Ciril! V imenu svojih tovarštem v Sloveniji in Jugoslaviji se ti zahvaljujem za vse tvoje delo.

VINKO RUPNIK

Ljubljanska kronika

PREBIVALSTVO

Rojstva — V tork je v obeh ljubljanskih porodnišnicah prišlo na svet 7 deklet in 8 dečkov. Najtežja fantka je mamica povila v Klinični porodnišnici: tehtal je 4,10 kilogramov. Rekorderki med punčkami pa so pomagali pri rojstvu v Mestni porodnišnici: njena teža je bila 3,850 kilogramov. V isti porodnišnici sta prve samostojno zadahala tudi dvojčka — fantka. Vsak od njiju je tehtal kar 3,200 kilogramov v dolžino pa je prvi meril 50 cm, drugi pa 49 cm.

Poroke — Včeraj dopoldne je bilo na ljubljanskem magistratu sklenjenih pet zakonskih zvez. Danes ne bo porok. **Pogrebi** — Na ljubljanskem pokopališču Zale so bodo svojci dines ob 14.30 poslovali od Nikolaja Kovčevića, 72-letnega upokojenca. Na pokopališču Rudnik pa bodo pospremili v zadnji dom 59-letno gospodnjo Ano Podlogar. Pogreb bo ob 15.30.

TURIZEM

Doma se dovolj — Spalniki in ležalniki v vlakih, ki gredo danes zvečer proti Beogradu, Sarajevu in Splitu, se niso razprodali. Münchenski spalniki je razprodan, v ležalniki pa je še prostor. Za Pariz je ležalnik razprodan. **Pulj in Dubrovnik** razprodani — V letalih Jata in AA proti Beogradu petkov let je še dovolj prostora. Razprodani pa sta letali AA za sobotni let v Dubrovnik in nedeljski v Pulj.

TRGOVINA

Prizak tapet — V prehodu Supermarketa na Ajdovščini vsak dan prikazuje lepjenje tapet na stene. Na zalogi imajo veliko izbiri raznovrstnih tapet, ki so jih uvozili iz Italije.

Italijani in Francozi — Preteklo noč je na ljubljanskem kampu postavilo platneno hišico 280 turistov. Polopoloma so bile zasedene počitniške hiše in sobe. Največ tujcev je bilo iz Italije, Francije, Švice in Češkoslovaške.

RAZSTAVE

Čuvajji meja — Na razstavnem panoju pred domom JLA pred železniško postajo so razstavljene slike iz življenja naših vojakov-graničarjev.

FILM

»Dolina lutk« v Viču — Ljubljanske cineaiste bo gotovo razveselil ameriški film »Dolina lutk«, ki bo jutri prišel na spored v kinu Vič. Razen Barbare Parkins, Patty Duke in Charlesa Drakea igra v tem filmu eno glavnih vlog Sharon Tate, igralka ki so jo pred dnevi v Hollywoodu zverinsko umorili.

Prazni devizni računi?

Nikakor, le novi omejitveni zakon zmanjšuje uvoz avtomobilov

LJUBLJANA, 27. avg. — Podatki kažejo, da je lani našim zastopstvom avtomobilskih tovarn posel dobro cvetel. Letos bi verjetno še bolj, če ne bi z začetkom drugega polletja začel veljati zakon, ki jih obvezuje, da morajo 20. odstotkov vrednosti uvoženih avtomobilov pokriti z izvozom rezervnih delov. Kako bo novi zakon vplival na prodajo?

V Tehno Union so lani prodali 600 avtomobilov BMW, letos do julija pa smo 200. V tretjem četrtletju bodo uvozili 200 avtomobilov za zasebnike in 100 za podjetja. Cosmos zastopa avtomobile tovarne Renault in Alfa Romeo, izvažajo pa dele za tovarnjake OM v potrebnih količinah. Kljub temu pa je prodaja manjša kot lani. Tovarni ne moreta kriti zahtev tržišča. To velja predvsem za Alfa Romeo. Zato je dobavni rok za te avtomobile mesec do mesec in pol. Renaultove avtomobile lahko kupec prevzame še tri dni po predložitvi bančnega potrdila.

Industriimport uvaža simce, ki jih bo v tretjem četrtletju na voljo 250 raznih tipov. Od teh jih imajo nekaj že v konsignaciji. Pritožujejo se, da je dobava večkrat neredna. Ker nimajo zaloge, gre do mnogi kupci raje tja, kjer dobijo avtomobil že po nekaj dneh.

»Zanimanje za VW je nekajkrat večje, kot so možnosti dobave,« pravi pri Interexportu. Zato so kupci prisiljeni čakati nanje dva do tri mesece.

Tudi opili in waukhali gre do v promet. Do junija smo jih prodali tisoč. Približno tako je bilo tudi lani. Se vedno imamo dovoljenje za prodajo. Zato je prevzem možen takoj po vplačilu. Res pa je, da je nekajkrat tudi primorilo, da so morali na opila čakati po dva meseca. Je povedal direktor Avtohejne, Miha Balentin.

Pri Avtocommerce so v zamudi; dobavljajo po starih naročilih. Seveda sprejemajo tudi nove; vendar je treba na mercedes počakati tudi tri mesece. Avdijev so lani prodali 1400, letos pa so jih izročili 850 lastnikom deviz. Naročila še vedno prihajajo. Posledica: dobavni rok tri mesece.

V Intercommerce imajo ta mesec dela dovolj. Pravijo, da je zanimanje za forde naraslo zaradi možnosti revalvacije marke. Največ prodajo caprije, escortov in drugih manjših fordov. Dobavni rok tri dni je za modele »12«, »15«, »17« ter escort station. Caprije in druge escorte bodo dobili v začetku septembra.

Vsa vozila, za katera smo se zanimali v omejenih inozemskih trgovskih zastopstvih, je mogoče kupiti le za devize. Kreditov tudi ne dajejo več, ker pač gre do dobro v promet.

Kaj pa tisti, ki deviz nimajo? Za dinarska sredstva lahko kupijo pri Tomosu Citroena, le da so cene nekoliko višje od deviznih. Pri večjih vozilih za 12 odstotkov, pri manjših za deset.

Vozila sestavljajo v tovarni v Kopru. Vendar je takojšen prevzem mogoče le pri modelih »24«. Ami 6 break in dyano 6 confort dobavljajo v 15 dneh, spačke pa v enem ali dveh mesecih.

RENATA KUSTRIN

Samo ena smer

LJUBLJANA, 27. avg. — Včeraj jutraj so uvedli enosmerni promet iz Titove na Parmovo cesto. Odslej bodo vozili vozilniki s Titove po Trstenjakovi na Parmovo in iz Parmove na Titovo po Livarski. Z uvedbo novega prometnega režima bodo dobili več parkirnih prostorov za avtomobile.

Torej bodo lahko vozilniki, ki bodo prišli po Parmovi, vozili na Titovo le po Livarski, Bežigradski in Samovi ulici. Iz Titove pa bodo lahko zavili na Parmovo po Samovi, Trstenjakovi in Bežigradski.

Taka ureditev prometa bo zlasti ugodna ob času vinskega sejma in drugih razstav na Gospodarskem razstavišču, ko vedno primanjkuje prostih mest na parkirnem prostoru.

A. L.

Nagelj pa mora bit'

LJUBLJANA, 27. avg. — Ta čas je za prodajalce cvetlic sicer mrtva sezona, a vam v desetih ljubljanskih ljubljanskih »Cvetličarnah« lahko vsak dan ponudijo sveže nageljne, (za podlurgi dinar), vrtnice (dva), gerbere (dva), gladiole (1,50 do 2), lovkavje in še razno drobno cvetje.

V »Cvetličarnah« prodajalnih prodajo vsak dan po 1500 do 2000 nageljn in vrtnic, 300 gerber, nekaj manj gladiol, kakih 200 lovkavj in nekaj mnogih različnih šopkov. Pri nakupu letih so se ljudje že kar nekako navadili, da ponje raje stopijo k prodajalcem na ljubljanskem trgu.

B. D.

Za Bežigradom bo učilna nova

V Tolstojevi ulici nova osemletka

LJUBLJANA, 27. avg. — Na križišču Tolstojeve ulice in Ulice pohorskega bataljona za Bežigradom bodo te dni začeli graditi novo osnovno šolo. Na sodobno šolsko poslopje bodo že letos povežili streho, prihajajo leto pa bodo v nove učilnice že vstopili prvi šolarji.

V hišici učnostjo bodo uredili osemnajst učilnic. Opremljene bodo z vsem, kar je potrebno, da bodo v njih lahko poučevali po sodobnih metodah. Poleg osemletke bodo uredili tudi igrišča za roket, odbojko, košarko, pa manjšo atletsko stezo, skratka vse, kar bo bodočim šolarjem omogočalo tudi prijetno in predvsem koristno telesno vzgojo.

Nova osnovna šola bo zrasla na območju krajevne skupnosti Posavje. Ko bo v njej zaveli osnovnosolski vrvež, bo precej razbremenila šol Danile Kumarjeve in Stoličah in Vita Kraigherja za Bežigradom.

B. D.

V Fontani za vsakogar nekaj

Od kozmetičnih izdelkov Diora in sadnih sokov do tobakov vseh vrst

LJUBLJANA, 27. avg. — Trgovina »Fontana« na Cankarjevi cesti je dobila novo kolekcijo kozmetičnih pripomočkov znane firme Christian Dior. Prodajajo vse vrste pudrov, mleko za odsvetevanje make-upa (65 din), sminko za senčenje (61 din), kolonjsko vodo za po in pred britjem in še drugo.

Tudi ljubitelji grape-fruit soka (5 din) ter slanih lesnikov in mandeljnih bodo prišli na svoj račun.

In kadilci? Zanje so uvozili Dunhill tobak (29,70 din), Early Morning pipe (29,70 din) in Sir Walter Raleigh (39 din).

Za parfume in kolonjsko vodo za moške in ženske firme Ricci, cen še nimajo.

R. K.

Nova žeparska šola

70-letno »vzgojiteljico« zaradi starosti izpustili, njene učence pa zadržali

REKA, 27. avg. (Tanjug). — Ceprav 70-letna Marija Tkalcčev iz Tovorca pri Varaždinu vodila družinsko tati, ki so jih polovili na Reki, ko so na katoliški praznik »dolovale« med verniki v cerkvi na Trstau, so jo zaradi starosti izpustili iz pripora.

V priporu na Reki pa so ostale njene sodelavke, 64-letna Veronika Toplek, 37-letna Julija Vrbanc, prav tako iz Tovorca, ter 44-letna Katarina Zabravec iz Pribislavca pri Varaždinu.

Marija Tkalcčev je se zagovarjala zaradi tatvine prvič pred 34 leti. Druge njene rojakinje so že znane po tej »obrti«. Za svoj tatinski posel na Reki so si izbrale cerkveni praznik, ker so računale s tem, da so ženske v cerkvi manj pазјазljive.

Tatinske ženske so imele posebno tehniko, ki so jo temeljito izurile. Običene so bile v črno, vsaka je nosila v eni roki veliko črno torbo, v drugi pa je imela žeparsko, s katerim so žrtvam odpirale torbice. Če je žrtev opazila početje tatine, se ji je ta opravičila, češ da se je to zgodilo po nesreči, če pa ne, je znikavka urno in spretno izpraznila torbico. Za zdaj je ugotovljeno, da so te štiri ženske na Trstau nakradile okrog 2000 dinarjev in 25 dolarjev. Nedvomno pa je to samo del njihovega plena.

Morda bi bilo prav, če bi mestna skupščina skupaj z upravo za notranje zadeve, s sodišči, milico in upravo inspekcije služb temeljito preiskala vse zakonite možnosti za širjenje učinkovito ukrepanje zoper nasilje. Mestna skupščina naj bi tudi priskočila na pomoč, da bi v primerih nasilja, posebnih zoper uradne osebe, raznoli kar se da hitro in ostro in konec koncev tudi uspešno.

Nasilje!

V noči od ponedeljka na torek je v Ljubljani vlomilec v temi zbil miličnika, ki ga je zalotil pri vplomu, iz rok baterijo ter ga nekajkrat zabodel z nožem. To nečloveško dejanje je krona nečesa, kar se v Ljubljani razrašča kot nekakšna družbena bolezen, kot vedno bolj nevarna socialna steklina.

V zadnjih nekaj tednih so ljubljanski inspektorji doživeli več surovih napadov. Zgodilo se je celo, da je nek prekupevalec z ljubljanskega živilskega trga v sami inspektoriji pisarni tega surovo napadel s pestjo in stolum, tako da so ga komaj ukrotili. Kletvice, grožnje in zasmežanje miličniki, inspektorji, natakariji, sprevedniki in pa druge uradne osebe, kadar skušajo posredovati pri ljudeh, kateri ne spoštujejo norm spodobnega in discipliniranega obnašanja. To jim gremi življenje ter ubija voljo do poklica.

Prav ti »nepopolnari« poklici pa so jez in hkrati tarca socialne agresivnosti. Ta se v Ljubljani razrašča nekako tako, kakor raste število meščanov. Da bi bila ironija še večja, se dostikrat zgodi, da meščani sami potegnejo s suroveži proti miličniku, sprevedniku ali inspektorju. Mar je tako težko preračunati, kaj bi se zgodilo, če bi prav ljudje v teh poklicih prenehali hoditi po kostanj v žerjavico zato, da čuvajo meščane same, njihov mir in njihovo udobje?

Na ljuto rano ljuto travo!

Če bo to, ki je s nožem zabodel miličnika, obsojen čez pol leta, in to obsojen na leto, dve zapora, potem bo tako, kakor bi raka zdravili s čajem. Če bo tisti, ki je surovo napadel inspektorja, obsojen na tri leta zapora, in to šele čez tri, štiri mesece, potem bo nasilnežem ta kazen prej potuha kakor svarilo!

S črko zakona o javnem redu in miru, zakona, ki je že sam po sebi več kakor mlačen, nastaja ne bo mogoče učinkovito preprečevati. Nasilje, posebno še, če ima stalno bivalise in poklice, tudi po najbolj grobem dejanju skoraj ni mogoče za dan, dva zadržati v priporu. Ko se umiri, ga je treba nemudoma izpustiti — da bo na sobodbi še nekaj mesecev čakal na vabilo sodnika za prekrške. Taka je praksa. V razmerah, kakršne so v Ljubljani zdaj, pa taka praksa tudi nikakor ni in ne more biti »ljuta trava«!

Morda bi bilo prav, če bi mestna skupščina skupaj z upravo za notranje zadeve, s sodišči, milico in upravo inspekcije služb temeljito preiskala vse zakonite možnosti za širjenje učinkovito ukrepanje zoper nasilje. Mestna skupščina naj bi tudi priskočila na pomoč, da bi v primerih nasilja, posebnih zoper uradne osebe, raznoli kar se da hitro in ostro in konec koncev tudi uspešno.

BOGDAN FINZGAR

Pojasnilo

LJUBLJANA, 27. avg. — V večeršnjih številkih našega časnika smo na šesti strani objavili vest o prometni nesreči mopedista Marjana Kosa z naslovom »Spet vijen mopediste. Poškodovanega mopedista so mnogi zamenjavali z ljudmi istega imena in primkaj. Ponesrečeni Marjan Kos je bil rojen leta 1939, stanuje v Zalogu 4, po poklicu pa je mesar.

Prehitro je ustavil

LJUBLJANA, 27. avg. Včeraj okoli 6. ure se je v bližini nogometnega igrišča na Titovi cesti voznik osebnega avtomobila Ivan K. Seme zalotil v osebi avtomobil, ki ga je vozil Branko Pimot. Pimot je vozil od Črnc proti mestu. Ko je pripeljal do nogometnega igrišča je nenadoma ustavil, kljub temu da je tam ustajanje prepovedano. Pri nesreči sta se ranili Semetova in njena sopotnica Franciska Seme. Pripeljali so ju v bolnišnico dr. Petra Dražja.

M. Z.

Dve smrtni nesreči

LJUBLJANA, 27. avg. Voznik osebnega avtomobila francoske registracije Silvio Komelj je danes ob 7.40 peljal iz Prevalja proti Čezurju. V levem preglednem ovinku je prehitel osebi avtomobil, ki ga je vozil Javorin Gabnik iz Čezurja. Pri tem zadel po levih binkah in ga je nato, ko je zavil na desno zaneslo čez cesto. Avtomobil se je začel prevračati in je kakih 20 metrov od ceste obstal na strehi. Komelj je med prevozom v bolnišnico umrl.

Mopedist Martin Božič je danes ob 8.45 peljal proti bežigradski cesti v Krškem, ko mu je nasproti pripeljal z mopedom Vlado Božič iz Kostanjevca, ter zadel po M. Božiču. Trčenje je bilo silovito. Sopotnik M. Božiča, petnajstletni Alojz Strilar iz Gorjeh Dol pri Krškem, je med prevozom v bolnišnico umrl.

M. Z.

Uro je že druga blagajna. Ukredana letos v sevniki občini. Prva je bila ukredana gasilskemu društvu Sevnica marca letos.

M. L.

DANES

v četrtek, 28. 8. 1969 ob 12. uri

OTVORITEV

Specializirana trgovina odprta vsak delavnik od 7.30 do 20. ure

• mesne delikatese • siri • pripravljena jedila: polnjena paprika, mesne rolade, steak, ... • gotova jedila: biftek, pečeni in cvrti piščanci, toplo kuhano suho meso, pečeni mesni sir, ...

• sendviči, toast - topli sendvič • kava • čokoladni desert

• keksi • pijače • mesne, ribje in zelenjavne konzerve •

• kompoti • džemi • kruh • pecivo •

NAGRADA ZA MILIČNIKA — Miličnik Alojzu Siani, ki je s požrtvovalnim dejanjem rešil družbeno premoženje pred krajo, je republiški podsekretar za notranje zadeve Egon Conradi izročil kot zahvalno nagrado zapestno uro Doxa. Podeljivci priznanja sta se udeležila tudi višja inspektorja Anton Zupančič in Andrej Sturm. Foto: S. Busić

Ni bilo prvič...

V gostišče »Pod gradom« je bilo tokrat že tretjič vlomljeno — Miličnika Slano nagradili predstojniki in delavci Daj-Dama

LJUBLJANA, 27. avgusta — Ze včeraj smo poročali o hrabrem miličniku, ki je obvaroval družbeno imovino pred krajo in s svojim nastopom skoraj žrtvoval lastno življenje. Danes mu je republiški podsekretar za notranje zadeve Egon Conradi izročil za njegovo požrtvovalno dejanje ročno uro. Prav tako se je gostinsko podjetje Daj-Dam odločilo, da bo miličniku Alojzu Siani izročilo nagrado za uspešno preprečitev vzloma v njihovo gostišče »Za Gradom«. Jutri ga bodo nagradili s 1000 dinarjev, darilom v košarici in mu izročili zahvalno pismo kolektiva.

»Člani delovne skupnosti gostinskega podjetja »Daj-Dam«, se prav posebno pa člani delovne skupnosti gostinske »Za gradom«, se vam iskreno zahvaljujemo, ker ste z vestnim delanjem, pri katerem niste mislili na lastno življenje, rešili naše premoženje. Vemo, da je naše premoženje, kot lastnina drugih, dobro varovana, kajti milica ima v svojih vrstah vestne delavce.« je dopisano v pismu.

ALEKSANDER LUCU

V ogenj po ponesrečenca

V jasku pod avtomobilom se je vnel bencin — Avtomehanik je planil v ogenj, da bi rešil vajenca — Na pomoč priskočil direktor

BANJA LUKA, 27. avg. (Po »Vjesniku«) — V enem izmed največjih avtomobilskih servisnih podjetij v državi, banjalukem »Autoservisu«, se je v ponedeljek zgodila huda nesreča. Kvalificirani avtomehanik Nikola Zobenica in vajenca Vlado Zeljič in Edin Huskić so delali v jasku za popravila, ko je nenadoma izbruhnil požar.

Vse tri je hudo opeklo in se zdaj zdravljuje v banjalukem zdravstvenem centru. Najhujeje opekline je dobil Nikola Zobenica. Vzrok nesreče še ni znan. Direktor »Autoservisa« Pero Popović pravi: »Kako je nastal požar, to ni jasno nikomur. To bodo skušali dognati v preiskavi. Vemo samo, da je Zobenica v vajencema praznil rezervoar za gorivo, ki ga je bilo treba popraviti, ko je na lepeh buhnil ogenj. Zobenica je, so se opogumili še onj in priškočili na pomoč, tako da so ogenj hitro pogasili.

Skode je za nekaj manj kot deset tisoč dinarjev, lahko pa bi bila večja, če ne bi reševali vajencev, pri čemer je dobil hude opekline.«

Ko je začelo goreti v jasku za popravilo avtomobilov, je med delavci nastal preplah. Nekateri so popustili vse in zbežali v strahu, da se bo ogenj razširil tudi na druga vozila in da bo eksplozivni rezervoar za gorivo. Delavci priprave, da sta tedaj skočila v ocvrti direktor podjetja Pero Popović in referent za higiensko-tehnično varnost Muharem Harabša, da bi rešila ponesrečenca in pogasila požar. Ko so to videli delavci, so se opogumili še onj in priškočili na pomoč, tako da so ogenj hitro pogasili.

Nikola Zobenica leži v šok sobi in zdravniki še ne vedo, ali bo preživel. Edin Huskić in Vlado Zeljič ki ju je rešil, pa imata prgi lažje, drugi pa hušje, vendar ne smrtne opekline.

M. Z.

Neprevidna vožnja

LJUBLJANA, 27. avg. Včeraj ob 7.40, je voznik osebnega avtomobila reške registracije Cvetko Saraga vozil od Bavarškega dvora proti jezici. V križišču Titove in Linhartove ulice je nenadoma ustavil, čeprav je imel prost pot. Za njim je vozila z osebnim avtomobilom Anica Hočevar in se zalotela vanj. Pri nesreči se je Hočevarjeva ranila. Odpeljali so jo v ljubljansko bolnišnico.

M. Z.

Prekupčevalci in podkupovalci

V Zagrebu bodo vložili pri okrožnem sodišču tožbo proti trinajstoriči, vpleteni v največjo korupcijsko afero in nedovoljeno trgovino pri nas

ZAGREB, 27. avg. (Tanjug) Okrožno javno tožilstvo v Zagrebu je vložilo zaradi kaznivih dejanj — prevaj, sprejemanja in dajanja podkupnin in zaradi trgovine na črno tožbo proti trinajstim osebam.

Oboženo so Zdravko Kmetak, interni nadzornik kmetiškogostinstvskega kombinata »Sljeme« iz Zagreba in zastopnik obrtno-nabavne prodajne zadruge »Metal Jesenice« iz Jesenice na Dolenjskem, Boško Rodić, komercialni predstavnik podjetja »Napredak« in zasebni obrtnik iz Indije, Slavko Novak, direktor podjetja »Balkan-prometa« iz Skopja, Emil Cvetković, predstavnik podjetja »Tobake« v Beogradu, Dragoljub Popović, predstavnik podjetja »U.

brez poklica, iz Zagreba, in Vlado Sekulić, upokojeni oficir JLA iz Titograda. Menijo, da bodo tožbo jutri predložili zagrebškemu okrožnemu sodišču. Kot je rečeno, so oboženo vpleteni v doslej največjo korupcijsko afero pri nas. Domači trgovski mreži so prodali za več milijonov dinarjev različnih avtomobilskih delov, ki so jih sami izdelali, po precej višjih cenah pa tudi občanom so preprodali take dele in s tem bogateli. Za blago, ki so ga izdelovali zasebni obrtniki, so najpogosteje uporabljali ime tujih firm, čeprav je bilo zelo slabe kakovosti.

Minjo, da bodo tožbo jutri predložili zagrebškemu okrožnemu sodišču. Kot je rečeno, so oboženo vpleteni v doslej največjo korupcijsko afero pri nas. Domači trgovski mreži so prodali za več milijonov dinarjev različnih avtomobilskih delov, ki so jih sami izdelali, po precej višjih cenah pa tudi občanom so preprodali take dele in s tem bogateli. Za blago, ki so ga izdelovali zasebni obrtniki, so najpogosteje uporabljali ime tujih firm, čeprav je bilo zelo slabe kakovosti.

Minjo, da bodo tožbo jutri predložili zagrebškemu okrožnemu sodišču. Kot je rečeno, so oboženo vpleteni v doslej največjo korupcijsko afero pri nas. Domači trgovski mreži so prodali za več milijonov dinarjev različnih avtomobilskih delov, ki so jih sami izdelali, po precej višjih cenah pa tudi občanom so preprodali take dele in s tem bogateli. Za blago, ki so ga izdelovali zasebni obrtniki, so najpogosteje uporabljali ime tujih firm, čeprav je bilo zelo slabe kakovosti.

Minjo, da bodo tožbo jutri predložili zagrebškemu okrožnemu sodišču. Kot je rečeno, so oboženo vpleteni v doslej največjo korupcijsko afero pri nas. Domači trgovski mreži so prodali za več milijonov dinarjev različnih avtomobilskih delov, ki so jih sami izdelali, po precej višjih cenah pa tudi občanom so preprodali take dele in s tem bogateli. Za blago, ki so ga izdelovali zasebni obrtniki, so najpogosteje uporabljali ime tujih firm, čeprav je bilo zelo slabe kakovosti.

Minjo, da bodo tožbo jutri predložili zagrebškemu okrožnemu sodišču. Kot je rečeno, so oboženo vpleteni v doslej največjo korupcijsko afero pri nas. Domači trgovski mreži so prodali za več milijonov dinarjev različnih avtomobilskih delov, ki so jih sami izdelali, po precej višjih